

Kommunens överlämnande av överklaganden

Mottagningsbekaftelse

Blankettinformation

Ankonnstnummer
1644844612537

Inskickat
2022-02-14 14:32:33

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

Kontaktuppgifter:
Regeringsgatan 66
Telefon: 010-223 11 00
E-post: stockholm@lansstyrelsen.se

Formulär

Välj typ av ärende

Ange vilken typ av ärende överklagandet avser

- ☐ Bygglov (ej bostäder förutom fritidshus)/Marklov/Rivningslov/Förhandsbesked
- ☐ Bygglov för nybyggnation av bostäder exklusive fritidshus
- ☐ Förelägganden enligt Plan- och Bygglagen, Tillsyn/Bygglövsbefriade åtgärder/Byggsanktionsavgift/Bygglövsavgift
- ☒ Miljöbalken
- ☐ Parkeringstillstånd
- ☐ Lokala trafikföreskrifter
- ☐ Livsmedelkontroll
- ☐ Lagen om skydd mot olyckor

Välj den Länsstyrelse dit överklagandet lämnas
Stockholms län

Ange Kommun
Sollentuna

Ange den epost hos kommunen dit bekräftelse av överklagandet med Länsstyrelsens diarienummer ska skickas
mbn@sollentuna.se

Datum för beslutet
2022-01-18

Kommunens diarienummer
MIL.2021.269

Fastighetsbeteckning
Tureberg 29:52

Inhibition

- ☐ Inhibition begärd

Ange vad det överklagade beslutet avser
Undersökning av båtskrov

- ☒ Överklagandet är rättidsprövat och har kommit in i rätt tid

Ange första klagande

Namn

Edsvikens segelsällskap

Postadress

Box 161

Postnummer

191 23

Postort

Sollentuna

Land

Sverige

Telefonnummer

E-post

Info@EdsvikensSS.se

Det förekommer endast en klagande

bifoga lista

Jag väljer att bifoga övriga klagande i namnlista

Ange eventuellt ombud

Namn

Charlotte Brunlid

Postadress

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB, Box 7315

Postnummer

10390

Postort

STOCKHOLM

Telefonnummer

+46737196446

E-post

Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com

Bifoga handlingar

Jag vill bifoga övriga handlingar i kommunens akt (som inte är bilagor till kommunens beslut)

Obligatoriska dokument att bifoga

Typ av dokument		
Överklagandet		
Överklagande.pdf		337.0 kB
Typ av dokument		
Beslut om rättidsprövning		
Rättidsprövning.pdf		254.0 kB
Typ av dokument		
Kommunens beslut		
Beslut.pdf		348.0 kB

Kommunens akt, övriga handlingar i kommunens akt (som inte är bilagor till kommunens beslut)

Typ av dokument	
Kommunens akt	
Typ av dokument	
Ärendelista	
Ärendesammanställning.pdf	8.0 MB
Typ av dokument	
Foton	
Typ av dokument	
Fullmakt för ombud	
Fullmakt.pdf	127.0 kB
Typ av dokument	
Grannhöranden	
Typ av dokument	
Karta	
Typ av dokument	
Kommunens styrdokument	
Typ av dokument	
Kompletterande handlingar	
Delgivningskvitto.pdf	499.0 kB
Typ av dokument	
Ritningar	
Typ av dokument	
Utredningar	
Typ av dokument	
Yttranden	
Typ av dokument	
Övriga bilagor	

Anvisningar

Välj typ av ärende

Här anger du vilken typ av överklagande som överlämnas, väljer länsstyrelse och kommun

Ange datum för beslutet som överklagandet avser, beslutsdatumet kan aldrig ligga framåt i tiden. Under fältet fastighetsbeteckning ange fastighetsbeteckning eller annan beteckning.

Ange namn- och adressuppgifter, telefonnummer och e-post till den klagande. Om det är flera klagande klickar du på "Lägg till klagande" för att lägga till önskat antal. Du kan maximalt ange totalt 20 klaganden. Om listan på klagande är väldigt lång kan du skicka in den som en fil. Ange då informationen om den första klagande i formuläret och ladda sedan upp listan med hjälp av filuppladdningen i nästa steg med dokumenttyp Namnlista.

Om det finns ett ombud ange även kontaktuppgifterna till denna samt bifoga fullmakt

Bifoga handlingar

- Bläddra fram aktuella dokument, det går endast att bifoga dokument i PDF-, TIF- eller JPG-format (max 64 MB per fil)
- Om du klickar på Välj fil kan du ladda upp ett eller flera dokument i taget. Alternativt kan du dra och släppa dokument från filhanteraren till respektive typ av dokument. Du kan ta bort filer du laddat upp av misstag genom att klicka på minustecknet.

Till:

Länsstyrelsen i Stockholms län

Sänds till:

Sollentuna kommun,
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd,
191 86 Sollentuna

Skickas via e-post till: mbn@sollentuna.se

Överklagande av beslut om föreläggande om undersökning av båtbottnfärger

Klagande

Edsbergs Båtklubb, org. nr 802003-6896

Jan Fröjd

Strandvägen 36

191 35 Sollentuna

Edsvikens Segelsällskap, org. nr 802495-2155

Katarina Grenfeldt

Box 161

191 23 Sollentuna

Segelsällskapet Vega, org. nr 802003-6896

c/o Staffan Nordlund

Kungsholms Strand 105

112 33 Stockholm

Sollentuna Båtklubb, org. nr 814800-7969

Lars Argelius

Box 846

191 28 Sollentuna

Turebergs Båtklubb, org. nr 814800-1798

Mattias Lindblad

Box 189

191 23 Sollentuna

Ombud: Advokat Stefan Sandén
E-post: stefan.sanden@soasanden.se
Telefon: 070-671 1331

Karl Dahlgrensgatan 51
582 28 LINKÖPING

Advokat Charlotte Brunlid
E-post: charlotte.brunlid@se.dlapiper.com
Telefon: 073 719 6446

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB, Box 7315
103 90 STOCKHOLM

Motpart: Sollentuna kommun, Miljö- och byggnadsnämnden

Överklagat avgörande: Beslut om föreläggande med diarienummer: enligt ovan redovisad ordning

MIL.2021.268, Beslutsnummer DB 44
MIL 2021.269, Beslutsnummer DB 42
MIL.2021.371, beslutsnummer: DB 40
MIL.2021.266, Beslutsnummer DB 43
MIL.2021.355, Beslutsnummer DB 41

Saken: Krav på mätning samt redovisning av resultat inom viss tid

Undertecknad får härmed för Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb (nedan gemensamt "**Båtklubbarna**") får vi härmed överklaga Sollentuna kommun, Miljö- och byggnadsnämnden (nedan "**Sollentuna kommun**") beslut om föreläggande och framställa följande.

1 Yrkande

- 1.1 Segelsällskapet yrkar att Sollentuna kommuns beslut om föreläggande ska undanröjas i sin helhet.

2 Grunder

- 2.1 Det föreläggande som följer av Sollentuna kommuns beslut om att mäta klubbarnas alla målade båtskrov för båtar där man inte kan uppvisa ett

saneringsintyg samt att därtill redovisa en skriftlig sammanställning på visst sätt av resultaten. Redovisningen ska lämnas till Sollentuna kommun, avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Åtgärderna ska vara genomförda och redovisade senast den 1 maj 2022.

- 2.2 Den åtgärder som krävs enligt Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden beslut är alltför omfattande och omfattas inte av båtklubbarnas skyldigheter eller möjlighet. Därtill är den tid som ges för mätning och redovisning av resultatet alltför kort för att Båtklubbarna ska hinna verkställa det som krävs enligt föreläggandet.
- 2.3 Kommunal verksamhet kan inte ställa mer långtgående krav än vad som medges enligt gällande rätt. Det är därför inte möjligt för kommunal verksamhet att ställa krav på åtgärder som avser tillåtna båtbottnfärger. Det beslut med föreläggande som Sollentuna kommun, fattat avser även sådana godkända färger, varför beslutet är fattat i strid mot gällande rätt och är alltför långtgående.
- 2.4 Enligt 26 kap. 9 § 2 st. miljöbalken (nedan "**MB**") gäller därtill att ett föreläggande inte får vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet. De åtgärder som krävs i Sollentuna kommuns samtliga beslut är alltför omfattande. Med de samlade krav som ställs jämte den snäva tidsramen som medges, ställer Sollentuna kommun, Miljö- och byggnadsnämnden betydligt högre krav än vad som är nödvändigt.

3 Begäran om anstånd

- 3.1 Vi ansöker härmed om anstånd med att inkomma med utvecklade grunder och omständigheter i innevarande överklagande av Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden beslut enligt ovan. Föreläggandena om undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar vid Tegelhagen i Sollentuna kommun omfattar ett antal olika krav och åtgärder. Våra klienter har först i ett sent skede beslutat att överklaga besluten. Med hänsyn till att fem olika båtklubbar gemensamt drabbas av besluten, behöver klubbarna

utrymme att gemensamt utveckla grunder och omständigheter. Vi behöver därtill utrymme att stämma av dessa med våra klienter.

- 3.2 Vi ansöker mot bakgrund av ovan om anstånd att inkomma med komplettering i innevarande överklagande **till och med den 1 mars 2022**.

Stockholm, den 8 februari 2022.

Namn: Stefan Sandén
Titel: Advokat

Stockholm, den 8 februari 2022

Namn: Charlotte Brunlid
Titel: Advokat

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Tfn: 08-579 214 38
E-post: erik.hallgren@sollentuna.se

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

Överklagande av miljö- och byggnadsnämndens beslut

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

1. att överklagandet har kommit in i rätt tid
2. att vad klaganden anfört inte föranleder någon ändring av nämndens beslut

Ärendet översänds till länsstyrelsen för prövning.

Ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 18 januari om undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar tillhörande Edsvikens Segelsällskap på båtuppläggningsplatsen vid Tegelhagen, Sollentuna kommun.

Edsvikens Segelsällskap har genom Advokatfirma DLA Piper Sweden KB, Advokat Charlotte Brunlid och Advokat Stefan Sandén, överklagat beslutet och anför bland annat att beslut om föreläggande ska undanröjas i sin helhet (Se bifogat överklagande). Parterna önskar även anstånd för att utveckla talan.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har den 27 januari mottagit delgivningsbevis gällande beslutet. Avdelningen bedömer att överklagandet har kommit in i rätt tid. Vad klagande har anfört föranleder ingen ändring av nämndens beslut. Ärendet översänds för länsstyrelsens prövning. Beslut, överklagande, ytterligare relevanta handlingar samt ärendesammanställning bifogas, se bilagor.

Delegat

Enligt miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Bilagor

- ALLA Beslut Föreläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör, DB 42: FÖREL
- Delgivningskvitto
- Fullmakt
- Överklagande
- Ärendesammanställning

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-02-14, MIL.2021.269

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Tfn: 08-579 214 38
E-post: erik.hallgren@sollentuna.se

Edsvikens segelsällskap

Box 161
191 23 Sollentuna

Föreläggande om undersökning av båtbottenfärger på vinteruppställda båtar tillhörande Edsvikens Segelsällskap på båtuppläggningsplatsen vid Tegelhagen, Sollentuna kommun

Beslut

I och med detta delegationsbeslut upphävs tidigare delegationsbeslut DB 19 MIL.2021.269 fattat den 2022-01-12.

Miljö- och byggnadsnämnden förelägger Edsvikens Segelsällskap, med organisationsnummer 802495-2155 att:

1. Mäta klubbens alla målade båtskrov, på Tegelhagen, med avseende på metallförekomster om man inte kan uppvisa ett saneringsintyg. De metallhalter som ska redovisas är: tenn (indikation på tennorganiska föroreningar som TBT), koppar, zink och bly.
2. Redovisa en skriftlig sammanställning av mätresultaten till avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Redovisningen kan göras som en tabell där varje båts mätresultat av olika metaller (mikrogram per kvadratcentimeter, µg/cm²) redovisas på en rad. Båtarnas identitet kan redovisas som ett nummer till tillsynsmyndigheten. Det ska framgå om båtskrovet är av trä eller metall.

Åtgärderna ska vara genomförda och redovisade senast den 1 maj 2022.

Ärendet

Tidigare delegationsbeslut DB 19 upphävs bland annat på grund av felaktig datumangivelse. Beslutet ersätts av detta delegationsbeslut.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd (AMH) har bedrivit tillsyn enligt miljöbalken år 2021 på Edsvikens Segelsällskap. Båtklubben vinterförvarar båtar på Tegelhagens båtuppläggningsplats. Totalt står ca 500 båtar inom området, fördelat på fem båtklubbar. Marken på uppläggningsplatsen har påvisats vara förorenad och Edsviken som ligger i anslutning till uppläggningsplatsen är en hårt belastad havsvik där miljö kvalitetsnormen för TBT överskrider.

AMH anser att klubben behöver mäta sina målade båtar som står uppställda på Tegelhagens båtuppläggningsplats. Mätningen krävs eftersom klubben i nuläget inte har någon kännedom om vilka ämnen och halter som förekommer på båtskroven. Även om godkända båtbottenfärger (innehållande koppar) används, kan höga kopparhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av kopparfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan kopparfärg än den som är godkänd på Ostkusten. Äldre båtar kan också inneha TBT på båtskrovet.

Synpunkter på båtklubbarnas yttrande över AMH:s förslag till**föreläggande**

Den 18 juni 2021 skickade AMH ut en kommunikering av förslag till beslut om att undersöka alla målade båtskrov. Den 27 augusti inkom båtklubbarna på Tegelhagen (Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb) med ett gemensamt yttrande genom ombud Advokatfirma DLA Piper Sweden KB. Båtklubbarna motsätter sig i alla delar Beslutsförslaget.

AMH har granskat yttrandet och lämnar nedanstående synpunkter:

2.2. Båtklubbarna samverkar genom Sollentuna Båtsportunion (nedan SBU), som står för arrendeavtal med Sollentuna kommun för ändamålet att tillhandahålla uppläggningsmöjligheter för medlemmarna i båtklubbarnas båtar. I SBU:s ordningsföreskrifter framgår under rubriken "Miljö" att "— Endast godkända hårda båtbottnfärger får användas eller också skall båtbottnen vara omålad". Någon motsvarande skrivning förekommer dock inte i Båtklubbarnas stadgar.

Svar: AMH anser att en skrivelse i SBU:s ordningsföreskrifter inte uppfyller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. eller 29 kap 22 § Miljöbalken (MB).

2.4, 2.5 och 2.6. Båtklubbarna bedriver sin verksamhet utifrån stadgarna. Båtklubbarna bedriver inte en sådan verksamhet som omfattas av ansvar enligt 9 kap. 1 § miljöbalken. Båtklubbarnas verksamhet i det ifrågasatta avseendet är begränsat till upplåtelse av vinterförvaring av båtar.

Svar: Sollentuna kommun har bedömt att båtklubbarnas verksamhet är att betrakta som så kallade miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap 1 § miljöbalken. Gällande miljölagar och krav ska därför efterföljas. Båtklubbarna arrenderar marken av kommunen för att bedriva verksamhet i form av båtuppläggningsplats. Det betyder inte att marken får förorenas eller att ansvar för en god hantering av kemikalier, farligt avfall, egenkontroll etc. uppfylls. Inom området bedrivs slipning, målning, tvätt, service av slamkrypare etc.

2.8 och 2.9. Samtliga Båtklubbar har anslutit sig till de rekommendationer som distribuerats av Saltsjön Mälarens båtförbund, vilka bifogas. Efter övermålning med godkända färger ska inte någon fara för individer eller miljön uppkomma. Anslutandet tydliggör att gällande miljökrav ska efterlevas av Båtklubbarnas medlemmar samt att ansvaret för detta ligger hos medlemmarna och inte klubbarna. Båtklubbarnas styrelser har inte heller befogenhet att ikläda klubben åtaganden som faller utanför vad som framgår av stadgarna.

Svar: Båtklubbarna är verksamhetsutövare och har det övergripande ansvaret att tillse att medlemmarna följer miljöbalken och andra gällande krav. En verksamhetsutövars egna stadgar är inte per automatik alltid helt förenliga med myndigheters krav. Spärrfärger eller övermålning med godkänd biocidfärg godtas inte som en säker metod och utgör inget fullgott skydd mot spridning av biocider.

3.1 Det följer av miljöbalkens bestämmelser att ett föreläggande inte ska vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet (26 kap. 9 § 2 st. miljöbalken), Proportionalitetsprincipen.

Svar: AMH har varit i kontakt med Happy Boat AB som skickat ut en offert för XRF undersökning av båtskrov. Enligt AMH blir kostnaden för mätning ungefär 500 kronor per båt. AMH anser att nämnd prisuppgift inte är en orimlig kostnad och anser att proportionalitetsprincipen uppfylls. Något övrigt kostnadsförslag har inte inkommit från båtklubben.

3.5. Det kan också tilläggas att färger som innehåller tennföreningar är förbjudna sedan länge. Det kan därför antas att i det fall de alls förekommer torde det vara på äldre båtar. Dessa borde utgöra ett mycket begränsat antal, om de alls finns. Att undersökningarna enligt föreläggandena ska utföras på samtliga båtar inom klubbarna oavsett ålder, typ och trots att färger innehållande tennföreningar i sämsta fall endast kan befaras finnas på ett mycket litet antal båtar, är inte proportionerligt. Detta sagt grundat på antagandet att kommunen förväntar sig att Båtklubbarna ska bekosta åtgärderna.

Svar: Syftet med föreläggandet är att undersöka båtarnas båtbottnar genom mätning av alla metaller på båtskroven. Undersökningen behöver göras inför en vidare riskbedömning av båtskroven och inför klubbens vidare miljöarbete för att uppfylla miljöbalkens regler. Båtklubben ska genom underlaget från mätningarna av metallförekomster bland annat kunna identifiera och sanera båtar från det förbjudna ämnet TBT. En sådan sanering ska genomföras snarast.

Motivering till beslut

Enligt Transportstyrelsen målas årligen ca 700 000 liter båtbottnfärg på fritidsbåtar i Sverige. De mest använda aktiva substanserna i båtbottnfärg är olika kopparbaserade ämnen. Dessa substanser läcker ut och sprids i våra vatten. Biocidfärg innehåller ofta koppar och zink. Koppar- och zinkjoner är giftiga i för höga koncentrationer för vattenlevande organismer. Både koppar och zink är så kallade särskilda förorenande ämnen (SFÄ) som ingår i bedömningen av den ekologiska statusen för en vattenförekomst enligt EU:s ramdirektiv för vatten (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG). Det finns förskrivna gränsvärden för koppar och zink i vatten som inte ska överskridas. Därför är det viktigt att undvika onödig tillförsel av dessa metaller till vattenmiljön. För Östersjön tillåts flertalet biocidfärger som innehåller koppar och zink. Användningen av dessa biocidfärger kan leda till att metaller och andra miljögifter sprids till mark, vatten och bottensediment. Spridningen sker exempelvis genom målning, slipning och tvättning av båtskroven. Även om godkända båtbottnfärger används, kan höga koppar- och zinkhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av biocidfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan biocidfärg än den som är godkänd på Ostkusten.

Tributyltenn (TBT) är ett mycket giftigt och hormonstörande ämne. Ämnet har varit förbjudet att använda sedan 1989 men hittas fortfarande på båtskrov. Det råder förbud att ha TBT på båtskrovet även om båten målades innan förbudet trädde i kraft. Det förekommer även, i dagens läge, båtar som är målade med blyhaltig färg. Blyföreningar är inte tillåtna i konsumentfärger, eftersom blyföreningar är klassade som CMR-ämnen, (cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen).

Enligt 26. kap 21 § Miljöbalken (1998:808) (MB) får tillsynsmyndigheten förelägga den

som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Otillåtna båtbottnfärger får inte förekomma på båtar. Detta gäller även om båten senare har målats om med andra färger. Klubben behöver säkerställa att det inte finns båtar som fortfarande innehar TBT på båtskrovet. Även färger som påstås vara miljövänliga kan vara giftiga i högre koncentrationer. Att en färg är godkänd betyder inte att den är giftfri. Klubben har ingen kännedom om vilka metallhalter som förekommer på båtskroven. Även om det står i stadgarna att endast godkända färger tillåts behöver detta kontrolleras för att säkerställa att inga otillåtna färger används. Båtar kan ha målats om flera gånger med godkänd biocidfärg vilket i sin tur ger en högre koncentration av metaller. Om en båt köpts begagnat kan det vara svårt att ha kännedom om underliggande färglager. Spärrfärger eller övermålning med godkänd biocidfärg godtas inte som en säker metod och utgör inget fullgott skydd mot spridning av biocider. Enligt miljöförvaltningen i Stockholms stad kan nötning av båtskrovet göra att spärrskiktet krackelerar och därmed riskera att de giftiga ämnena sprids. Det kan vara svårt för en båtägare att avgöra när spärrskiktet inte längre är effektivt och behöver göras om. Om båten säljs till ny ägare som inte får kunskap om underliggande färglager finns risk att båten hanteras på fel sätt så att biocider läcker ut.

En verksamhet med hamn och båtuppställningsplats utgör en miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § MB. Edsvikens Segelsällskap, som verksamhetsutövare, har rådighet över att medlemmar följer miljölagstiftning och de beslut som tagits av miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun.

Tillsynsmyndigheten ska med stöd av 26 kap. 9 § MB fatta beslut om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken med tillhörande lagstiftning, praxis och beslut ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får dock inte tillgripas.

Enligt 26 kap. 22 § MB ska den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

På Tegelhagens båtuppläggningsplats har en teknisk markundersökning gjorts för att kontrollera föroreningshalter och behov av sanering inom området. Undersökningen visar föroreningshalter av TBT överstigande naturvårdsverkets riktvärde för mindre känslig markanvändning (MKM). Prover från sediment visar på avvikelser gällande koppar. Framöver kommer kompletterande markundersökningar att göras. Det är viktigt att området, efter sanering, inte kan förorenas på nytt på grund av båtunderhåll som t.ex.

målning, tvättning, slipning och blästring. Att få kännedom om båtskrovs metallhalter är en viktig del i båtklubbens egenkontroll och för att inte riskera att förorena miljön.

Edsviken är en hårt belastad havsvik där miljö kvalitetsnormen för TBT överskrids. Även förhöjda halter av koppar och zink har konstaterats i både vattnet och ytliga sediment. Kommunen har i sin vattenplan fastslagit att åtgärder måste vidtas för att komma till rätta med miljögiftsproblematiken. Det är av stor vikt att klubben kan säkerställa att det inte sker någon spridning av TBT eller andra metallhalter som kan förorena mark, vatten och sediment.

Det är motiverat att klubben mäter sina målade båtar för att uppfylla miljöbalkens krav och de ovanstående laghänvisningarna. Klubben ska säkerställa att verksamheten inte förorenar, eller riskerar att förorena, mark, vatten och sediment. För att kunna avgöra vilka båtar som utgör en risk för spridning av föroreningar inom området behöver klubben mäta samtliga målade båtar. Mätresultatet behövs också för att båtklubben framöver ska kunna avgöra vilka båtar som behöver saneras. De båtar som påvisar otillåten båtbottnfärg eller TBT ska saneras snarast.

Enligt 2 kap. 7 § (MB) måste en rimlighetsavvägning mellan nytta och kostnad göras när myndigheten ställer krav på undersökningar eller åtgärder. I och med den långa traditionen av att regelbundet bottenmåla båtar, den mycket höga farligheten hos vissa ämnen i båtbottnfärg som används samt påvisad förorening av marken vid uppställningsplatsen intill Edsviken, bedöms behovet av undersökning av båtskroven vara stort. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har tagit kontakt med Happy Boat AB som skickat in en offert för XRF-mätning av båtskrov. Kostnaden uppgår till cirka 500 kronor per båt. Sammanfattningsvis bedömer AMH att det är miljömässigt motiverat och ekonomiskt skäligt, att ålägga verksamheten att undersöka de båtar som står uppställda vintertid på Tegelhagens båtuppställningsplats

Beslutet är i linje med Sollentuna Kommuns Vattenplan (2020), Miljö kvalitetsmålen *"Giftfri miljö"* och *"Hav i balans samt levande kust och skärgård"* samt Miljösamverkan Stockholms läns gemensamma tillsynsstrategi för båtverksamheter. Beslutet är även i linje med Agenda 2030, mål 6, delmål 6.3, rent vatten och sanitet för alla. *"Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material..."*

Kommunerna i Stockholms län har genom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) tagit fram ett gemensamt handläggarstöd för tillsyn av båtverksamheter. Kommunerna har en vision om samsyn för tillsyn av båtbottnvättning, användandet av biocidfärg samt sanerings- och underhållsarbeten. På sikt ska användningen av biocidfärger minskas betydligt eller upphöra i Stockholms län. Alla båtar som innehar och/eller visar indikationer på att TBT förekommer ska saneras.

Information

- Observera att en avgift kommer att tas ut vid uppföljande inspektion, granskning av inlämnade handlingar samt övrig administrativ verksamhet
- Genom det handhållna XRF-instrumentet finns en ny praktisk och billig metod för undersökning av bottenfärger på båtskrov. En båtklubb kan hyra XRF-instrument och få utbildning i handhavande genom medlemskap i en branschorganisation, alternativt kan ett företag anlitas som utför mätningarna. Information finns hos t.ex. Svenska Båtunionen och Happy Boat.
- Båtklubben bestämmer själva vilken metod som ska användas för att undersöka båtskroven. Det är viktigt att mätresultatet presenteras i $\mu\text{g}/\text{cm}^2$.
- Förslagsvis bör båtklubbarna, inom Tegelhagens båtuppläggningsplats, gå ihop och gemensamt mäta alla båtar för att komma ner i kostnader för undersökningarna. (Baserat på offerten från Happy Boat)
- Kommunen arbetar med att förhandla fram ett nytt kontrakt för båtuppställning på Tegelhagen.

Delegat

Enligt miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning

Erik Hallgren

Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Marianne Fex

Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-01-18, MIL.2021.269

Information om förenklad delgivning

Denna handling kan delges er med s.k. förenklad delgivning, i enlighet med Delgivningslag (2010:1932). Förenklad delgivning går till på följande sätt:

1. Handlingen som delges er skickas i ett vanligt brev till den adress som miljö-och byggnadsnämnden fått uppgift om att ni kan nås på.
2. Närmast följande arbetsdag skickar miljö- och byggnadsnämnden ett kontrollmeddelande om att handlingen i punkt 1 har skickats. Detta görs för att minska risken för fel. Ni får alltså två brev, normalt med en dags mellanrum.
3. Ni behöver inte kvittera någon av försändelserna eller skicka tillbaka något mottagningsbevis till miljö- och byggnadskontoret.
4. Förenklad delgivning har skett när två veckor har gått från det att handlingen skickades.

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-01-18, MIL.2021.269

Hur man överklagar

Du kan överklaga beslutet genom att skriva ett överklagande. Ditt överklagande måste ha kommit in till miljö- och byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag då du fick beslutet.

Överklagandet behöver inte se ut på något särskilt sätt. Gör så här:

1. Skriv vilket beslut du överklagar och ange ärendets diarienummer och beslutsnummer, som står längst upp i sidhuvudet. Exempel: Beslut om förbud mot att släppa ut livsmedel på marknaden, diarienummer 2020.000, beslutsnummer 00.
2. Skriv varför du anser att beslutet ska ändras.
3. Skriv vilken ändring du vill ha, alltså hur du vill att vi ska besluta.
4. Skicka med sådant som du anser har betydelse för beslutet men som du inte tidigare skickat in.
5. Skriv ditt och verksamhetens namn, organisations- eller personnummer, postadress och telefonnummer och gärna en e-postadress.
6. Om du anlitar ett ombud, till exempel en jurist, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.
7. Skicka ditt överklagande till följande adress: Sollentuna kommun, Avdelningen för miljö- och hälsoskydd, 191 86 Sollentuna, eller via e-post till mbn@sollentuna.se

Det är Länsstyrelsen i Stockholms län som ska ta emot överklagandet, men du ska skicka det till miljö- och byggnadsnämnden först.

Vi gör följande:

- Nämnden undersöker först om ditt överklagande har kommit in i tid.
- Nämnden kan besluta att ändra sitt beslut på det sätt du har begärt.
- Om nämnden inte ändrar sitt beslut, och om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar nämnden överklagandet vidare till länsstyrelsen.
- Länsstyrelsen bedömer ditt överklagande.

Om du behöver veta mer om hur du gör för att överklaga ett beslut kan du ringa till kommunens kontaktcenter på telefonnummer 08 579 210 00.

Ärendeinformation

Ärendemening Tillsyn Edsvikens Segelsällskap 2021
Handläggare Erik Hallgren
Fastighet HELENELUND 7:5; HELENELUND 7:5
Objekt Edsvikens Segelsällskap
Status Pågående
Skede 03.3 Inväntar laga kraft
Diarieplan 411-4 Tillsyn miljöfarlig verksamhet
Kommentar 1
Kommentar 2
Akt hos
Delegation

Fastighet

HELENELUND 7:5 1146805	KASBYTORP 191 38 SOLLENTUNA
HELENELUND 7:5 1146805	EDSVIKSVÄGEN 146 191 43 SOLLENTUNA

Initierare

Edsvikens segelsällskap	Box 161	191 23	Sollentuna
-------------------------	---------	--------	------------

Handlingar

Datum 2021-03-05	Avsändare\Mottagare A(0)	Postid 743544
Beskrivning Mejl Uppstart Tillsyn 2021		
Datum 2021-03-29	Avsändare\Mottagare	Postid 749555
Beskrivning Inspektion på objektet: Edsvikens Segelsällskap		
Datum 2021-03-31	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 749556
Beskrivning Inspektionsrapport MIL		
Datum 2021-03-31	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 750090
Beskrivning Utskick båtklubbar MIL.2021.269		
Datum 2021-04-19	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 754013
Beskrivning Inspektion Tegelhagen MIL.2021.269		
Datum 2021-04-27	Avsändare\Mottagare	Postid 756263
Beskrivning Anteckning Inspektion 23/4		
Datum 2021-04-29	Avsändare\Mottagare A(0)	Postid 756925
Beskrivning Mejl Katarina ESS		
Datum 2021-06-17	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 769398
Beskrivning Inspektionsrapport och Info MIL.2021.269		
Datum 2021-06-18	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 769733
Beskrivning Kommunicering beslut MIL.2021.269		
Datum 2021-08-27	Avsändare\Mottagare A(0)	Postid 780477

Beskrivning

Mejl Ombud

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2021-08-27	A(0)	780478

Beskrivning

Bemötande Kommunering inför föreläggande.pdf

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2021-04-23		786459

Beskrivning

Inspektion på objektet: Edsvikens Segelsällskap

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2021-04-27		786461

Beskrivning

Inspektion 27 April, Anteckning Erik Hallgren .docx

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2022-01-12	Edsvikens segelsällskap	807807

Beskrivning

ALLA Beslut Föreläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör, DB 19: FÖREL

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2022-01-12	Edsvikens segelsällskap	807840

Beskrivning

Timavgift MIL Miljö- och hälsoskyddsinspektör, DB 13: AVG

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2022-01-12	M(0)	808173

Beskrivning

Offert från Happy Boat AB för XRF mätningar av metaller på båtskrov tom 21-12-31.pdf

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2022-01-12	Edsvikens segelsällskap	808178

Beskrivning

Beslut MIL.2021.269

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2022-01-18	Edsvikens segelsällskap	809301

Beskrivning

ALLA Beslut Föreläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör, DB 42: FÖREL

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2022-01-18	Edsvikens segelsällskap	809314

Beskrivning

Beslut MIL.2021.269

Datum	Avsändare\Mottagare	Postid
2022-01-27	Edsvikens segelsällskap	810679

Beskrivning

Beslut MIL.2021.269

den 14 februari 2022

Sidan 2 av 3

Datum 2022-01-27	Avsändare\Mottagare A(0)	Postid 810756
Beskrivning Delgivningskvitto		
Datum 2022-02-08	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 813684
Beskrivning Fullmakt		
Datum 2022-02-08	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 813685
Beskrivning Fullmakt		
Datum 2022-02-08	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 813686
Beskrivning Fullmakt		
Datum 2022-02-08	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 813687
Beskrivning Fullmakt		
Datum 2022-02-08	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 813688
Beskrivning Fullmakt		
Datum 2022-02-08	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 813689
Beskrivning E-post		
Datum 2022-02-08	Avsändare\Mottagare Edsvikens segelsällskap	Postid 813690
Beskrivning Överklagande		
Datum 2022-02-14	Avsändare\Mottagare	Postid 813945
Beskrivning ALLA Rättsprövning Miljö- och hälsoskyddsinspektör, DB 89: RÄTT		

Hallgren, Erik

Från: Hallgren, Erik
Skickat: den 5 mars 2021 11:32
Till: 'ordf@sollentunabatkлубb.se'; 'info@edsvikensbatklubb.se'; 'jan.froejd@gmail.com'; 'ordforande@turebergsbatklubb.se'; 'staffan.nordlund@rotonda.se'; 'hans@lindenbunch.net'
Kopia: Fex, Marianne
Ämne: Miljötillsyn 2021

Hej,

Båtsäsongen närmar sig och vi på avdelningen för miljö- och hälsoskydd anser att det är lämpligt att påbörja tillsynen hos alla båtklubbar för 2021. Eftersom det fortfarande råder en pandemi bjuder vi först in till ett digitalt möte via TEAMS. Under mötet går vi bl.a. igenom förgående tillsynsbesök, uppföljning av handlingsplan, kommande båtunderhåll samt klubbens miljöarbete i övrigt. Avdelningen kommer att skicka ut ett förslag med tider inför kommande möte.

Hör gärna av er om ni har frågor!

Med vänliga hälsningar

Erik Hallgren

Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Kommunledningskontoret
Sollentuna kommun

Tfn direkt: 08-579 214 38
Tfn vxl: 08-579 210 00
Besök: Norra Malmvägen 143
Post: Sollentuna kommun, 191 86 Sollentuna
erik.hallgren@sollentuna.se
www.sollentuna.se
www.facebook.com/sollentunakommun
www.twitter.com/sollentunakom

Filtyp: .cixml stöds inte av Castor

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Tfn: 08-579 214 38
E-post: erik.hallgren@sollentuna.se

Edsvikens segelsällskap

Box 161
191 23 Sollentuna

Inspektionsrapport från avdelningen för miljö- och hälsoskydds tillsynsbesök på Edsvikens Segelsällskap

Verksamhetens namn: Edsvikens Segelsällskap
Fastighetsbeteckning: HELENELUND 7:5
Organisationsnummer: 802495-2155
Företagets postadress: Box 161, 191 23 Sollentuna

Ärende

På grund av rådande pandemi, covid-19, har avdelningen för miljö- och hälsoskydd bedrivit tillsyn på distans i största möjliga mån. Detta för att minska smittspridning och följa folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd. Den 29 mars 2021 genomförde avdelningen för miljö- och hälsoskydd ett digitalt tillsynsbesök på er verksamhet. Syftet var att kontrollera efterlevnaden av miljöbalken. Tillsynen var föranmäld. Vid mötet närvarade Katarina Grenfeldt, Kjell Jansson och Lennart Niklason från verksamheten samt Erik Hallgren från avdelningen.

Sammanfattning av Mötet

Under mötet gick avdelningen igenom en checklista framtagen av Miljösamverkan Stockholms Län för tillsyn av båtklubbar. Vi diskuterade även övrigt miljöarbete. Viktiga delar som togs upp berörde bland annat båtbottnfärger, båttvätt, underhållsarbete, sanering av biocidmålade båtskrov, avfallshantering samt mätning av biocidmålade båtskrov.

ESS hade synpunkter på kostnader och tillgänglighet för provtagning av båtskroven. Vi diskuterade även kring ansvaret gällande den enskilde medlemmens avfallshantering. ESS önskade att få ta del av mer information kring provtagningen och markundersökningen på Tegelhagen.

Information om båtklubben

Edsvikens Segelsällskap (ESS) har ca: 104 båtar vid Tegelhagen, främst segelbåtar men det förekommer även ett fåtal motorbåtar. ESS har ingen hemmahamn utan endast en uppläggningsplats på varvet. Efter sjösättning tar sig båtarna ut till olika hamnar. Edsviken arbetar efter sin handlingsplan från 2014.

Allmän information kring båtklubbars arbete Båtbottenfärger

Tributyltenn (TBT) är förbjudet och får inte användas eller förekomma på båtskrov. Sanering av kvarvarande skrov ska därför göras snarast möjligt. Även om godkända båtbottenfärger (innehållande koppar) används, kan höga kopparhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av kopparfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan kopparfärg än den som är godkänd på Ostkusten. Både koppar och zink är så kallade särskilda förorenande ämnen (SFÄ) som ingår i bedömning av den ekologiska statusen för exempelvis Edsviken. I dag uppnås inte en godkänd ekologisk status för dessa ämnen i Edsviken. Avdelningens rekommendation är att båtbottenfärger ska undvikas i så stor utsträckning som möjligt. Alternativa metoder, såsom exempelvis båtvtätt eller skrovdruk, bör därför användas.

Båttvätt

Båtar som tvättas i båtvtätt i vatten ska inte vara målade med biocidfärger, varken i år eller tidigare. Risk finns annars att färg lösgörs från borstarna och sprids vid öppning och stängning av tvättanläggningen.

Båtbottensanering

Innan blästring genomförs ska en anmälan (via blankett) göras till avdelningen för miljö- och hälsoskydd. I de fall då bottenanering sker i form av skrapning räcker det med information till avdelningen, exempelvis i form av e-post meddelande.

Underhållsarbete

Underhållsarbeten som exempel slipning och skrapning riskerar att medföra spridning av farliga ämnen till mark, luft och vatten. Vid sådana arbeten ska samtliga av båtens sidor, mark och eventuellt tak täckas så att täckningen blir tät innan arbetet påbörjas. En skrapa kopplad till en väl tilltagen industridammsugare som samlar upp skrapresterna kan med fördel användas. Som filtertyp rekommenderas ett s.k. HEPA-filter, ett högeffektivt partikelfilter för luft som absorberar de allra minsta dammpartiklarna eller en tät uppsamlingspåse. Vid våtslipning ska förorenat vatten omhändertas så att det inte sprids utanför skyddszonen och ska hanteras som farligt avfall. Vattnet får inte släppas ut till mark, dagvatten eller spillvattnet.

Avfallshantering

Det uppkomna avfallet från sanering av båtbottnar, färgrester, slipdamm och blästringsmaterial från biocidfärger, klassas som farligt avfall. Avfallet ska omhändertas direkt utan kontakt med mark eller vatten och förvaras i slutna och märkta kärl tills det har lämnats in som farligt avfall. Om avfallstransport sker av den enskilde medlemmen ska denne begära ett påskrivet mottagningskvitto från mottagaren med datum, avfallstyp och mängd. Mottagningskvitto ska kunna redovisas för tillsynsmyndigheten.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd anser att nedanstående punkter ska beaktas/följas.

1. ESS ska, att i de fall biocidfärg används, säkerställa att klubbens medlemmar köper godkända färger.
2. ESS ska årligen ta upp frågor/diskutera kring underhållsarbeten och ställa krav på att medlemmarna vidtar tillräckliga skyddsåtgärder.
3. ESS ska säkerställa att båtar målade med biocidfärg, varken i år eller tidigare, inte tvättas i borsttvättar.
4. ESS ska anmäla omfattningen av den blästring som kommer att ske under året. En anmälningsblankett bifogas. Blankett från Stockholms stad används tills vidare. Antalet båtar, samt hur och när blästring ska ske ska bland annat anges. Blanketten ska skickas till avdelningen så snart som möjligt och innan blästring påbörjas.
5. ESS ska redovisa hur medlemmarnas farliga avfall hanteras (hopsamling, märkning, förvaring och transport), var avfallet lämnas samt i vilken omfattning kvitton sparas. **Redovisning ska göras till avdelningen senast den 16 april 2021.**
6. ESS ska genomföra en inventering för att få kunskap om medlemmarnas båtbottnar vad gäller färg-/metallförekomst. Bifogad enkät ska fyllas i och skickas in. **Resultatet av inventeringen ska lämnas till avdelningen senast den 8 juni 2021.**

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd i Sollentuna kommun kan komma att förelägga att ovanstående punkter ska åtgärdas.

Information om tillsyn och avgifter

Avdelningen utför tillsyn för att kontrollera att miljöbalkens bestämmelser efterlevs. Syftet med tillsynen är att uppnå det som är målet med miljöbalken, nämligen en hållbar utveckling för nuvarande och kommande generationer.

Avdelningen tar enligt kommunens taxa inom miljöbalkens område betalt för tillsynen genom en timavgift för nedlagd handläggningstid. Beslut och faktura skickas separat.

Information finns även på Sollentuna kommuns hemsida, www.sollentuna.se.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd,
Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Hej!

Översänder härmed inspektionsrapporten från vårt senaste tillsynsbesök. Ditt ärendenummer är: MIL.2021.269.

I detta mejl finns även en blankett för anmälan om blästring samt en länk (se under) för ifyllnad gällande uppgifter om medlemmarnas båtar/båtbottnar.

Blanketten för blästring är framtagen av Stockholm Stad men används tills vidare av oss på Sollentuna Kommun. Ifylld blankett ska skickas in via e-post till mbn@sollentuna.se

Jag ska se över vem som ansvarar för projektet för marksaneringen och provtagning av Tegelhagen på kommunen. Jag återkommer med kontaktuppgifter och information.

LÄNK TILL ENKÄTEN

Har ni några frågor är ni välkomna att kontakta oss!

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Sollentuna kommun

*Tfn vxl 08-579 210 00
Besök Norra Malmvägen 143
Post 191 86 Sollentuna
www.sollentuna.se*

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Hej,

F.K.

Under ett inspektionsbesök på SBU idag den 15/4-2021 visade det sig att en medlem, eller arbetare, slipade sin båt på SS Vegas område. Personen hade ett munskydd och slipade sin båt utan uppsug av slipdam eller täckt mark etc. Slipdammet spred sig med vinden på ett okontrollerat sätt.

Båtgäaren ska vara medlem i ESS. Har ni kännedom om detta?

Har ni varit i kontakt med personen/båtgäaren? Hur aggerar ni när något som detta händer?

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Sollentuna kommun

*Tfn vxl 08-579 210 00
Besök Norra Malmvägen 143
Post 191 86 Sollentuna
www.sollentuna.se*

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Anteckning Inspektion 24/4
Riktning: X
Ärende: MIL.2021.269
Tid: den 27 april 2021 kl:15:31
Skapad av: Erik Hallgren

Innehåll:

Besök på SBU för kontroll och tillsyn av vårustning för ESS, Vega, Edsbergs BK, Sollentuna BK och Turebergs BK.

Datum: 23/4-2021

Under besöket samtalade vi med flera båtägare som målade och rustade båten. En person slipade en båt utan att täcka skrovet runt båten, marken var delvis täckt. (Samma person som vid förra inspektionen slipade båten utan skydd). Slipdammet spred sig runt området. Svårt att kommunicera med personen som endast pratade ryska.

Hallgren, Erik

Från: Hallgren, Erik
Skickat: den 28 april 2021 09:08
Till: 'Katarina Grenfeldt'
Kopia: Fex, Marianne
Ämne: SV: Inspektion Tegelhagen MIL.2021.269

Hej Katarina!

Tack för svar. Vad bra att ni har skickat ut information till era medlemmar. Jag var på ett besök på Tegelhagen igår den 27/4. Under besöket slipade samma person återigen båten utan skydd runt båtskrovet så att slipdamm spreds i närområdet. Det verkar inte som personen äger båten eller förstår vad vi säger.

Från Transportstyrelsen: När man slipar en båtbottnen bildas det, liksom vid blästring, ett finkornigt damm (slipdamm). I samband med slipningsarbeten ska du därför vidta samma åtgärder som vid blästringsarbeten, det vill säga använda skyddsutrustning, täcka in arbetsplatsen så att slipdammet inte sprids samt samla upp och lämna in det farliga avfallet (se Blästring).

Förstår att ni inte kan övervaka varvet. Det är bra att ni jobbar med information ut till era medlemmar. Det är dock ni som verksamhetsutövare som har det yttersta ansvaret att inte förorena den yttre miljön. Ni kan till exempel ställa krav på era medlemmar vilka skyddsåtgärder som måste vidtas vid sliparbeten. Vi får ha en vidare dialog om detta. Avdelningen önskar även återkoppling för hur ni går vidare i denna händelse.

Med vänliga hälsningar

Erik Hallgren

Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Kommunledningskontoret
Sollentuna kommun

Tfn direkt: 08-579 214 38
Tfn vxl: 08-579 210 00
Besök: Norra Malmvägen 143
Post: Sollentuna kommun, 191 86 Sollentuna
erik.hallgren@sollentuna.se
www.sollentuna.se
www.facebook.com/sollentunakommun
www.twitter.com/sollentunakom

Från: Katarina Grenfeldt <katarina.grenfeldt@gmail.com>
Skickat: den 27 april 2021 16:49
Till: Hallgren, Erik <erik.hallgren@sollentuna.se>
Ämne: Re: Inspektion Tegelhagen MIL.2021.269

WARNING: Detta mail kommer från en extern avsändare. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändare och vet att innehållet är säkert.

Hej.

Nej, vi hade ingen kännedom om detta. Vi kan ju inte övervaka varvet och medlemmarna så om någon slipar på detta sätt så får vi normalt ingen vetskap om det.

Vi har i vilket fall som helst skickat ut ett mail till alla våra medlemmar och påpekat att man måste koppla dammsugare till slipmaskin och om man skrapar måste man samla ihop färgrester och åka till miljöstation. Mailet gick ut i fredags.

/Katarina

On Mon, Apr 19, 2021 at 8:47 PM Arne Täppmark <atappmark@gmail.com> wrote:

----- Forwarded message -----

Från: **Erik Hallgren** <erik.hallgren@sollentuna.se>

Date: mån 19 apr. 2021 13:29

Subject: Inspektion Tegelhagen MIL.2021.269

To: Edsvikens segelsällskap <Info@edsvikensss.se>

Hej,

F.K.

Under ett inspektionsbesök på SBU idag den 15/4-2021 visade det sig att en medlem, eller arbetare, slipade sin båt på SS Vegas område. Personen hade ett munskydd och slipade sin båt utan uppsug av slipdam eller täckt mark etc. Slipdammet spred sig med vinden på ett okontrollerat sätt.

Båtgäaren ska vara medlem i ESS. Har ni kännedom om detta?

Har ni varit i kontakt med personen/båtgäaren? Hur aggerar ni när något som detta händer?

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd

Sollentuna kommun

Tfn vxl 08-579 210 00

Besök Norra Malmvägen 143

Post 191 86 Sollentuna

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Hej Katarina,

Hoppas allt är bra! Avdelningen har inte mottagit någon redovisning av er avfallshantering eller en inventering av båtar enligt punkterna nedan från inspektionsrapporten. En enkät skickades ut 24 mars. (Se punkter under). F.K. Avdelningen avser att förelägga samtliga båtklubbar att genomföra XRF-mätning av alla målade båtskrov. Föreläggandet kommer skickas ut på kommunikering innan beslut. Vi kan ha en vidare diskussion därefter, återkom om du har frågor.

- ESS ska redovisa hur medlemmarnas farliga avfall hanteras (hopsamling, märkning, förvaring och transport), var avfallet lämnas samt i vilken omfattning kvitton sparas. Redovisning ska göras till avdelningen senast den 16 april 2021.
- ESS ska genomföra en inventering för att få kunskap om medlemmarnas båtbottnar vad gäller färg-/metallförekomst. Bifogad enkät ska fyllas i och skickas in. Resultatet av inventeringen ska lämnas till avdelningen senast den 8 juni 2021.

Hör av dig om du har frågor

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Sollentuna kommun

Tfn vxl 08-579 210 00
Besök Norra Malmvägen 143
Post 191 86 Sollentuna
www.sollentuna.se

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Hej,

Avdelningen planerar att förelägga samtliga båtklubbar med uppställningsplats i Sollentuna kommun att undersöka båtskrov (Se bifogad kommunikering).

Ni ges till den 9 Juli att skicka in skriftliga synpunkter på innehållet i vår kommunikering. Därefter tar nämnden sitt beslut.

Vi vill informera om att vi tar ut en avgift för tillsynen enligt kommunens taxa inom miljöbalkens område.

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Sollentuna kommun

*Tfn vxl 08-579 210 00
Besök Norra Malmvägen 143
Post 191 86 Sollentuna
www.sollentuna.se*

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Hallgren, Erik

Från: Charlotte Brunlid <Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com>
Skickat: den 27 augusti 2021 16:54
Till: Hallgren, Erik
Kopia: Stefan Sandén
Ämne: Bemötande över kommunikering om föreläggande MIL.2021.371 [DLAN-M.FID610086]
Bifogade filer: Bemötande Kommunikering inför föreläggande MIL.2021.371.pdf
Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Slutfört
Kategorier: Följ upp Mejl/ärende (Har svarat)

WARNING: Detta mail kommer från en extern avsändare. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändare och vet att innehållet är säkert.

I egenskap av ombud för Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb får vi härmed inkomma med bifogat bemötande i ärende med diarienummer MIL.2021.371.

Med vänlig hälsning

Charlotte Brunlid
Special Counsel

O: +46 8 701 78 00
M: +46 73 719 64 46
charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
www.dlapiper.se

This email is from Advokatfirma DLA Piper Sweden KB which is part of DLA Piper, a global law firm operating through various separate and distinct legal entities.

The contents of this email and any attachments are confidential to the intended recipient. They may not be disclosed to or used by or copied in any way by anyone other than the intended recipient. If this email is received in error, please contact Advokatfirma DLA Piper Sweden KB on +46 8 701 78 00 quoting the name of the sender and the email address to which it has been sent and then delete it.

Please note that neither Advokatfirma DLA Piper Sweden KB nor the sender accepts any responsibility for viruses, and it is your responsibility to scan or otherwise check this email and any attachments.

As an individual you are informed that Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is processing your personal data for example to communicate with you and to deliver our services, carry out credit checks and take up credit references, perform client identification and other due diligence procedures and conflict of interest checks. This includes, where relevant, transferring personal data outside the EU/EEA and transferring your personal data to other entities within DLA Piper including to DLA Piper LLP (US) and DLA Piper UK LLP for their own processing as data controllers. Individual rights under the General Data Protection Regulation may be limited e.g. due to our professional secrecy obligations. For further information about our processing of personal data read our Privacy Policy at <https://www.dlapiper.com/en/sweden/privacy-policy/>

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is a limited liability partnership registered in Sweden (Registration number 916629-6658) which provides services from its registered office and principal place of business at Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm, Sweden.

For further information, please refer to www.dlapiper.com

Till:
Sollentuna kommun
Miljö- och byggnadsnämnden
191 86 Sollentuna

Skickas per e-post till:
erik.hallgren@sollentuna.se

Stockholm den 27 augusti 2021

Angående förslag om föreläggande om undersökning av båtbottnfärger

Undertecknad får härmed för Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb (nedan gemensamt "Båtklubbarna") räkning inkomma med följande synpunkter på erhållet förslag till föreläggande om undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar i angivna hänseende.

1. INSTÄLLNING

1.1 Båtklubbarna motsätter sig i alla delar beslutsförslaget.

2. GRUND FÖR INSTÄLLNINGEN

2.1 Båtklubbarna delar uppfattningen att det är viktigt att värna miljön och att det förutsätter relevanta kunskaper och resurser i olika avseenden. Båtklubbarna bedriver dock inte sådan verksamhet som omfattas av ansvar enligt miljöbalken eller i övrigt.

2.2 Båtklubbarna samverkar genom Sollentuna Båtsportsunion (nedan "SoBU"), som står för arrendeavtal med Sollentuna kommun för ändamålet att tillhandahålla uppläggningsmöjligheter för medlemmarnas i Båtklubbarna båtar. I SoBU:s ordningsföreskrifter framgår under rubriken "Miljö" att "– Endast godkända hårda båtbottnfärger får användas eller

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is a limited liability partnership registered in Sweden (Registration number 9166296658) which is part of DLA Piper, a global law firm operating through various separate and distinct legal entities.

Its registered office and principal place of business is at Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm, Sweden.

A list of offices and regulatory information can be found at www.dlapiper.com

SE switchboard
+46 8 701 78 00

också skall båtbottnen vara omålad". Någon motsvarande skrivning förekommer dock inte i Båtklubbarnas stadgar.

Lagstöd saknas för det föreläggande som kommunicerats

- 2.3 Kommunal verksamhet kan endast bedrivas med utgångspunkt i ett klart och uttryckligt lagstöd. Saken här gäller ett föreläggande som riktar sig till Båtklubbarna och omfattar mätning av innehållet i samtliga målade båtskrov samt sammanställning av resultatet på visst sätt. Miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till föreläggande innebär att Båtklubbarna skulle göra provtagningar på enskilda medlemmars båtar på ett sätt som ligger utanför Båtklubbarnas stadgestyrda verksamhetsområde. Tillsynsansvaret för innehållet i färg på båtar kan inte åläggas Båtklubbarna på det sätt som föreslås. Det saknas lagstöd för det föreläggande som föreslås av Miljö- och byggnadsnämnden vid Sollentuna kommun (nedan "**Kommunen**"). Polis och åklagare hanterar miljöbrott i Sverige. Givet tillsynsmyndigheternas skyldighet att anmäla miljöbrott utgör kontrollen av innehållet i båtbottnfärg och effekten av denna i grunden en polisiär verksamhet som inte kan delegeras.

Båtklubbarnas verksamhet omfattas inte av miljöbalkens krav

- 2.4 Båtklubbarna är ideella föreningar vars ändamål för verksamheterna framgår i stadgar. Samtliga Båtklubbar sköts och leds på ideell basis och finansieras huvudsakligen genom medlemsavgifter. Båtklubbarnas budgetar täcker nätt och jämnt de ordinarie kostnader som förekommer i respektive klubb.
- 2.5 Den verksamhet som Båtklubbarna bedriver i förhållande till sina medlemmar utgår från de stadgar som etablerats. Dessa stadgar ser lite olika ut i de olika Båtklubbarna, men innehåller samlat bl.a. följande när det gäller ändamålet:
- att främja eller upprätthålla intresset för segling eller segelsporten och båtliv samt båtliv och friluftsliv inom sitt närområde
 - att verka för medlemmarnas ökade kunskaper genom utbildning inom segling, båtliv och sjösäkerhet

- att verka för en god marin miljö samt ett gott kamrat- och sjömanskap
- att tillgodose behovet av hamn- och uppläggningsmöjligheter för medlemmarnas båtar
- att i görligaste mån tillvarata medlemmarnas intressen i båtfrågor
- att verka för gott kamratskap och sjösportsmässigt uppträdande eller sjömanskap
- att i övrigt tillvarata medlemmarnas intressen på sådant sätt att individuellt inflytande, och ansvarstagande eftersträvas i gemensamma angelägenheter.

2.6 Båtklubbarna bedriver inte en sådan verksamhet som omfattas av ansvar enligt 9 kap. 1 § miljöbalken. Båtklubbarnas verksamhet i det ifrågasatta avseendet är begränsat till upplåtelse av vinterförvaring av båtar. Användandet av marken medför inte i sig olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som regleras i miljöbalken. Den verksamhet som Båtklubbarna bedriver genom att erbjuda uppställningsplats kan således inte befaras medföra sådana olägenheter för människors hälsa eller påverka miljön som omfattas av 26 kap. 19 § miljöbalken.

2.7 Någon skyldighet att skaffa ytterligare kunskap föreligger inte heller. Båtklubbarna har inte heller något behov av att skaffa sig ytterligare kunskap i berörda hänseenden. Inom Båtklubbarna är det känt att båtfärger innehåller metaller som kan vara giftiga för vattenlevande organismer. Något behov av att ytterligare utreda den saken finns således inte.

2.8 Detta då den mätmetod som föreslås i kommunikeringen från Kommunen kommer inte att leda till någon ny värdefull kunskap om de målade båtarnas eventuella miljöpåverkan. I de fall då båtägare använt sig av täckfärg och därmed följt gällande rätt, kommer prov av angivna slag nämligen att kunna ge ett "falskt" utslag och visa att förorenad färg förekommer även då denna täckts över med godkänd färg. Detta trots att den övertäckta båtbottnfärgen inte avger några metalljoner till omgivningen och således inte utgör en miljöfara. Till detta kommer att Båtklubbarnas miljöpolicy föreskriver att endast så kallade hårda färger får förekomma på medlemmarnas båtar. Dessa färger avger inte heller några metaller och ett test riskerar även i det fallet att ge "falska" utslag vad gäller miljöaspekten. Någon ny relevant kunskap kommer således inte

att erhållas av mätningarna. Båtklubbarnas styrelser har inte heller befogenhet att ikläda klubben åtaganden som faller utanför vad som framgår av stadgarna. De åtgärder som föreslås av Kommunen inryms inte i någon Båtklubbarnas stadgar då verksamheten är en annan.

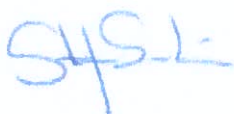
- 2.9 Samtliga Båtklubbar har anslutit sig till de rekommendationer som distribuerats av Saltsjön Mälarens båtförbund, vilka bifogas. Efter övermålning med godkända färger ska inte någon fara för individer eller miljön uppkomma. Anslutandet tydliggör att gällande miljökrav ska efterlevas av Båtklubbarnas medlemmar samt att ansvaret för detta ligger hos medlemmarna och inte klubbarna.
- 2.10 Vid en bedömning av verksamheten ligger det närmre tillhands att anse att Sollentuna kommun är verksamhetsansvarig och att föreläggandet därför ska riktas till Kommunen. Detta sedan Kommunen upplåter marken mot betalning för just det angivna ändamålet.

3. KRAVET PÅ KONTROLL ÄR MER INGRIPANDE ÄN NÖDVÄNDIGT

- 3.1 Det följer av miljöbalkens bestämmelser att ett föreläggande inte ska vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet (26 kap. 9 § 2 st. miljöbalken), proportionalitetsprincipen.
- 3.2 Även om Båtklubbarna felaktigt skulle anses bedriva sådan verksamhet som omfattas av kraven i miljöbalken och kunde åläggas ett sådant ansvar som Kommunen föreslår, är de åtgärder som krävs alltför omfattande.
- 3.3 Ett föreläggande enligt miljöbalken ska enbart utfärdas om det finns anledning att tro att en verksamhet underlåter att vidta nödvändiga åtgärder. Några sådana misstankar har inte framförts i föreläggandet. Som nämnts har Båtklubbarna anslutit sig till de rekommendationer som distribuerats av Saltsjön Mälarens Båtförbund. Efter övermålning med godkända färger torde inte någon fara för individer eller miljön finnas kvar. Båtklubbarna förutsätter att samtliga båtägare följer de rekommendationer som finns om det finns risk för kvarvarande färg med tennföreningar.

- 3.4 Innehållet i färg är en angelägen fråga och detta särskilt då det tar lång tid för föroreningarna att brytas ner i naturen. Samtidigt innebär den långa tiden för nedbrytning att de indikationer som givits vid Sollentuna kommuns mätningar kan vara resultatet av utsläpp som skett för länge sedan. Genomförandet av den kontroll som föreslås i kommunikeringen av föreläggande innebär krav på omfattande åtgärder som kräver såväl utrustning som utbildning som i sin tur kräver ekonomiska resurser. Att vid enbart indikationer om förhöjda värden utan samband med den nu pågående aktiviteten i Båtklubbarna, kräva en så stor åtgärd, är inte proportionerligt.
- 3.5 Det kan också tilläggas att färger som innehåller tennföreningar är förbjudna sedan länge. Det kan därför antas att i det fall de alls förekommer torde det vara på äldre båtar. Dessa borde utgöra ett mycket begränsat antal, om de alls finns. Att undersökningarna enligt föreläggandena ska utföras på samtliga båtar inom klubbarna oavsett ålder, typ och trots att färger innehållande tennföreningar i sämsta fall endast kan befaras finnas på ett mycket litet antal båtar, är inte proportionerligt. Detta sagt grundat på antagandet att kommunen förväntar sig att Båtklubbarna ska bekosta åtgärderna.

Som ovan

Stefan Sandén
Advokat
Engelbrektsgatan 7
114 32 Stockholm
Tel. 070 671 13 31
E-post: stefan.sanden@soasanden.se

Charlotte Brunlid
Jur. kand.
Advokatfirma DLA Piper, Box 7315
103 90 Stockholm
Tel. 073 719 64 46
E-post: charlotte.brunlid@dlapiper.com

Bilaga

Saltsjön Mälarens Båtförbund recommendation om hantering av biocidfärger på fritidsbåtar

Hantering av biocidfärger på fritidsbåtar

Giftfri båtbottnen - en miljörekommendation från Saltsjö Mälarens Båt Förbund

Denna rekommendation har som utgångspunkt de regler som gäller för användning av vissa typer av båtbottnfärger – antifouling färger baserade på biocider.

Från och med 2008 är det förbjudet att använda båtar målade med tennbaserade biocidfärger så kallade TBT-färger enligt en Europaförordning¹. Dessa måste åtgärdas för att motverka utsläpp av giftiga substanser i vattnet.

För biocidfärger baserade på koppar och zink finns ingen Europaförordning utan det är Kemikalieinspektionen som reglerar vad som får användas i svenska vatten. Idag är det förbjudet att använda koppar och zinkbaserade bottenfärger i insjöar och kustvatten norr om Örsjär⁴. I Stockholms län har miljöförvaltningar tolkat detta som att även gammal tidigare godkänd färg måste saneras för båtar med huvudsaklig förtöjningsplats i dessa vatten. Något förbud att använda sådana färger finns för närvarande inte i Östersjön och Västkusten.

För Stockholmsområdets båtklubbar är det därför angeläget att klubbarna ger sina medlemmar råd om hur de skall hantera problemen med biocidfärger. Transportstyrelsen har på sin hemsida² rekommenderat att båtägaren skall skrapa/slipa eller blästra bort den befintliga färgen. Från SMBF:s sida vill vi vidga perspektivet och även ta hänsyn till båtägarnas hälsointresse samtidigt som det naturligtvis är viktigt att hanteringen av frågan sker på ett miljösäkert sätt.

Saltsjö Mälarens Båtförbund har i en projektgrupp studerat frågan och lämnar nedan sin rekommendation till båtklubbarna.

Europaförordningen anger att fartygens skrov inte får ha de förbjudna tennföreningarna på sina skrov eller "så måste de vara täckta med en beläggning som utgör en spärr mot att sådana föreningar läcker ut"³. Detta innebär att föreningar antingen helt avlägsnas från båtbottnen eller övermålas med spärrande färg. Förordningen tar inte ställning till vilken metod som är att föredra.

Det är SMBF:s mening att en båtklubb skall rekommendera sina medlemmar att vid behov vidta ändamålsenliga åtgärder. Transportstyrelsen har på sin hemsida rekommenderat att båtägaren permanent tar bort den förbjudna färgen genom skrapa, slipa eller blästra båtskrovet.

SMFB anser för sin del att båtklubben, med hänsyn till båtägarnas hälsa, istället bör rekommendera övermålning av eventuell giftig färg med godkänd spärrfärg. SMBFs skäl för denna rekommendation tar sin utgångspunkt bland annat i vad som framgår i Transportstyrelsen redovisning.

Transportstyrelsen har konstaterat att av biocidfärger är TBT är den klart giftigaste biociden, och ett av de giftigaste ämnen som människan producerat över huvud taget, men även koppar och zink i koncentrerade halter är skadligt för miljön och människohälsan.

Klubben ska därför noga överväga om den skall tillåta att någon medlem skall få blästra, slipa eller skrapa bort en giftig färg. Det ställer nämligen en rad problem på sin spets. För det första innebär den åtgärden att den som utför arbete riskerar att exponeras för ett extremt farligt gift. Båtägarens hälsa bör ges prioritet i detta fall. Och båtklubben bör avråda från att sådana åtgärder utförs av andra än professionella aktörer.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 782/2003 av den 14 april 2003 angående förbud mot tennorganiska föreningar på fartyg

² https://www.transportstyrelsen.se/globalassets/global/publikationer/sjofart/ts201737-broschyr_giftfri-batbotten-a5_webb_2019-04-09.pdf

³ Artikel 5

⁴ <https://www.kemi.se/bekämpningsmedel/biocidprodukter/vanliga-typer-av-biocidprodukter/batbottenfarger--om-du-maste-mala>

Dessutom bör klubben noga överväga om sådant arbete skall få utföras på klubbens mark. Färgen är ju hälsofarlig. Den hotar också andra medlemmars hälsa, som kan komma i kontakt med giftet.

Giftet kan också trots noggranna anvisningar och försiktighetsåtgärder spridas och förgifta klubbens mark. Och efter ett regn kan giftet sedan utlakas till vattnet vid klubben.

Klubbens styrelse är ansvarig inför medlemmarna att förvalta ägd mark på bästa sätt och likadant för hyrd mark mot markägaren. Styrelsen är ansvarig för att klubbens område inte utsätts för miljöförstöring eller riskeras göra det om andra likvärdiga alternativ finns.

En lämplig jämförelse kan göras med asbest, som är tillåtet att ha men inte att röra.

Man skall uppmärksamma att spridning av giftet till mark eller vatten helt säkert skulle komma att bedömas som en miljöstörning enligt miljöbalken 10 kap. Och det kan inte heller uteslutas att en verksamhet av detta slag kan visa sig vara tillståndspliktig enligt miljöbalken. Till det kommer att det krävs särskilda åtgärder då det gäller omhändertagandet av avfallet.

Om en medlem vill sanera sin båt bör detta ske på en plats som kommunens miljöförvaltning (som är tillsynsmyndighet) har godkänt för ändamålet. Båtklubben/SMBF kan vara behjälplig att hos berörd kommun höra var sådan plats finns.

SMBF kommer, om någon båtägare drabbats av något föreläggande efter att denne målat båten med spärrfärg, driva frågan på förbundets kostnad i domstol. Självfallet skall då båtägaren ha använt godkänd spärrfärg och följt färgfabrikantens anvisningar vid målandet. Det är enligt SMBF:s uppfattning helt klart att spärrfärg hindrar utsläpp. Tyvärr har det ännu inte officiellt undersökts hur länge spärrfärger är verksamma dvs innan slitage sänker spärreffekten. SMBF anser därför att båtägaren bör iaktta försiktighetsprincipen och underhålla skiktet varje vår före sjösättning. Borsttvätt är också en i sammanhanget osäker metod. SMBF tror att spärrfärg klarar borsttvätt men råder av försiktighetsskäl att avstå maskinell borsttvätt eller vara extra noggrann med underhåll.

Slutligen, om någon undrar varför sanering i Europaförordningen nämns, så är det projektgruppens uppfattning, att många varv speciellt för kommersiell sjöfart har dockor och miljöer som väl lämpar sig för giftsanering. Normala båtklubbar har inte det.

En ytterligare aspekt på problemet är kostnadsfrågan. En professionellt utförd borttagning av den förbjudna färden har beräknats kosta upp till 20–30 000 kr. En övermålning kan beräknas till cirka 2 000 kr. Om åtgärden med övermålning skulle komma att ifrågasättas av myndigheterna är de skyldiga att respektera den så kallade proportionalitetsprincipen, vilken innebär att nyttan av en åtgärd skall jämföras med nyttan av en alternativ sådan. Och där kostanden för de olika alternativen är en viktig faktor. Principen kan kallas value for money.

Filtyp: .cixml stöds inte av Castor

Närvarande vid inspektionen: Erik Hallgren (Tidsregistrering för resa, inspektion, samtal/avstämning Marianne Fex)

Den 27 april 2021 gjorde avdelningen ett oanmält tillsynsbesök på SBU och samtliga båtklubbar på Tegelhagens Båtupplägningsplats.

Syftet med besöket var att se över vår-rustningen av båtarna på området (målning, slipning) samt avfallshantering)

Noteringar från besöket: Vid inspektionen slipade en man båten utan vidare skydd för ansiktet (vanlig ansiktsmask) eller skydd runt båtskrovet/marken för att hindra spridning av slipdamm. Detta var samma person som tidigare blivit tillsagd av Jan Westin och av Marianne Fex från avdelningen vid ett annat tillfälle. Båten står på ESS område. Han som slipar båten är enligt min uppfattning inte båtägare. Personen pratar dålig engelska och kommer från Ryssland.

Erik Hallgren har kontaktat ESS genom mejl och förklarat att de behöver säkerställa att medlemmar arbetar så att farligt avfall kan omhändertas och att båtarbeten inte får riskera att förorena kringliggande miljö eller utgöra någon hälsorisk.

ESS ska ha skickat ut information i under fredagen den 23, informationen verkar inte ha nått ut till berörd.

Det gäller att både båtklubbarna och SBU som sköter området Tegelhagen ställer krav på båtägare vilken skyddsutrustning som ska användas, hur båten ska täckas och hur det farliga avfallet ska hanteras. Denna fråga kommer följas upp.

Under besöket var avfallscontainern full, det finns heller ingen anvisning vad som får kastas i containern. Efter samtal med båtägare framgick det att allt möjligt kan kastas i containern t.ex. presenningar med skraprester/slipdamm.

Under besöket servades också en av de äldre slamkryparna, denna inspekterades inte under första inspektionstillfället den 23 april. Jag pratade kort med två personer som arbetade med slamkryparen, avfallet lämnas in i det gemensamma avfallsrummet. Samma säkerhetsåtgärder gäller som för de andra slamkryparna d.v.s. att dunkar med olja eller annat miljöfarligt ska förvaras invallat och att det under arbeten säkerställs att läckage kan omhändertas utan att mark förorenas.

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Tfn: 08-579 214 38
E-post: erik.hallgren@sollentuna.se

Edsvikens segelsällskap

Box 161
191 23 Sollentuna

Föreläggande om undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar tillhörande Edsvikens Segelsällskap på båtuppläggningsplatsen vid Tegelhagen, Sollentuna kommun

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden förelägger Edsvikens Segelsällskap, med organisationsnummer 802495-2155 att:

1. Mäta klubbens alla målade båtskrov, på Tegelhagen, med avseende på metallförekomster om man inte kan uppvisa ett saneringsintyg. De metallhalter som ska redovisas är: tenn (indikation på tennorganiska föroreningar som TBT), koppar, zink och bly.
2. Redovisa en skriftlig sammanställning av resultaten till avdelningen för miljö- och hälsoskydd senast den 1 april 2022. Redovisningen kan göras som en tabell där varje båts mätresultat av olika metaller (mikrogram per kvadratcentimeter, $\mu\text{g}/\text{cm}^2$) redovisas på en rad. Båtarnas identitet kan redovisas som ett nummer till tillsynsmyndigheten. Det ska framgå om båtskrovet är av trä eller metall.

Åtgärderna ska vara genomförda och redovisade senast den 15 april 2022.

Ärendet

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd (AMH) har bedrivit tillsyn enligt miljöbalken år 2021 på Edsvikens Segelsällskap. Båtklubben vinterförvarar båtar på Tegelhagens båtuppläggningsplats. Totalt står ca: 500 båtar inom området, fördelat på fem båtklubbar. Marken på uppläggningsplatsen har påvisats vara förorenad och Edsviken som ligger i anslutning till uppläggningsplatsen är en hårt belastad -havsvik där miljökvalitetsnormen för TBT överskrids.

AMH anser att klubben behöver mäta sina målade båtar som står uppställda på Tegelhagens båtuppläggningsplats. Mätningen krävs eftersom klubben i nuläget inte har någon kännedom om vilka ämnen och halter som förekommer på båtskroven. Även om godkända båtbottnfärger (innehållande koppar) används, kan höga kopparhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av kopparfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan kopparfärg än den som är godkänd på Ostkusten. Äldre båtar kan också inneha TBT på båtskrovet.

Synpunkter på båtklubbarnas yttrande över AMH:s förslag till föreläggande

Den 18 juni 2021 skickade AMH ut en kommunikering av förslag till beslut om att undersöka alla målade båtskrov. Den 27 augusti inkom båtklubbarna på Tegelhagen (Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb) med ett gemensamt yttrande genom ombud Advokatfirma DLA Piper Sweden KB. Båtklubbarna motsätter sig i alla delar beslutsförslaget.

AMH har granskat yttrandet och lämnar nedanstående synpunkter:

2.2. Båtklubbarna samverkar genom Sollentuna Båtsportsunion (nedan 'SoBU'), som står för arrendeavtal med Sollentuna kommun för ändamålet att tillhandahålla uppläggningsmöjligheter för medlemmarnas i Båtklubbarna båtar. I SoBU:s ordningsföreskrifter framgår under rubriken "Miljö" att "— Endast godkända hårda båtbottnfärger får användas eller också skall båtbottnen vara omålad". Någon motsvarande skrivning förekommer dock inte i Båtklubbarnas stadgar.

Svar: AMH anser att en skrivelse i SBU:s ordningsföreskrifter inte uppfyller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. eller 29 kap 22 § Miljöbalken (MB).

2.4, 2.5 och 2.6. Båtklubbarna bedriver sin verksamhet utifrån stadgarna. Båtklubbarna bedriver inte en sådan verksamhet som omfattas av ansvar enligt 9 kap. 1 § miljöbalken. Båtklubbarnas verksamhet i det ifrågasatta avseendet är begränsat till upplåtelse av vinterförvaring av båtar.

Svar: Sollentuna kommun har bedömt att båtklubbarnas verksamhet är att betrakta som så kallade miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap 1 § miljöbalken. Gällande miljölagar och krav ska därför efterföljas. Båtklubbarna arrenderar marken av kommunen för att bedriva verksamhet i form av båtuppläggningsplats. Det betyder inte att marken får förorenas eller att ansvar för en god hantering av kemikalier, farligt avfall, egenkontroll etc. uppfylls. Inom området bedrivs slipning, målning, tvätt, service av slamkrypare etc.

2.8 och 2.9. Samtliga Båtklubbar har anslutit sig till de rekommendationer som distribuerats av Saltsjön Mälarens båtförbund, vilka bifogas. Efter övermålning med godkända färger ska inte någon fara för individer eller miljön uppkomma. Anslutandet tydliggör att gällande miljökrav ska efterlevas av Båtklubbarnas medlemmar samt att ansvaret för detta ligger hos medlemmarna och inte klubbarna. Båtklubbarnas styrelser har inte heller befogenhet att ikläda klubben åtaganden som faller utanför vad som framgår av stadgarna.

Svar: Båtklubbarna är verksamhetsutövare och har det övergripande ansvaret att tillse att medlemmarna följer miljöbalken och andra gällande krav. En verksamhetsutövars egna stadgar är inte per automatik alltid helt förenliga med myndigheters krav. Spärrfärger eller övermålning med godkänd biocidfärg godtas inte som en säker metod och utgör inget fullgott skydd mot spridning av biocider.

3.1 Det följer av miljöbalkens bestämmelser att ett föreläggande inte ska vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet (26 kap. 9 § 2 st. miljöbalken), proportionalitetsprincipen.

Svar: AMH har varit i kontakt med Happy Boat AB som skickat ut en offert för XRF-undersökning av båtskrov. Enligt AMH blir kostnaden för mätning ungefär 500 kronor per båt.

AMH anser att nämnd prisuppgift inte är en orimlig kostnad och anser att proportionalitetsprincipen uppfylls. Något övrigt kostnadsförslag har inte inkommit från båtklubben.

3.5. Det kan också tilläggas att färger som innehåller tennföreningar är förbjudna sedan länge. Det kan därför antas att i det fall de alls förekommer torde det vara på äldre båtar. Dessa borde utgöra ett mycket begränsat antal, om de alls finns. Att undersökningarna enligt föreläggandena ska utföras på samtliga båtar inom klubbarna oavsett ålder, typ och trots att färger innehållande tennföreningar i sämsta fall endast kan befaras finnas på ett mycket litet antal båtar, är inte proportionerligt. Detta sagt grundat på antagandet att kommunen förväntar sig att Båtklubbarna ska bekosta åtgärderna.

Svar: Syftet med föreläggandet är att undersöka båtarnas båtbottnar genom mätning av alla metaller på båtskroven. Undersökningen behöver göras inför en vidare riskbedömning av båtskroven och inför klubbens vidare miljöarbete för att uppfylla miljöbalkens regler. Båtklubben ska genom underlaget från mätningarna av metallförekomster bland annat kunna identifiera och sanera båtar från det förbjudna ämnet TBT. En sådan sanering ska genomföras snarast.

Motivering till beslut

Enligt Transportstyrelsen målas årligen ca 700 000 liter båtbottnfärg på fritidsbåtar i Sverige. De mest använda aktiva substanserna i båtbottnfärg är olika kopparbaserade ämnen. Dessa substanser läcker ut och sprids i våra vatten. Biocidfärg innehåller ofta koppar och zink. Koppar- och zinkjoner är giftiga i för höga koncentrationer för vattenlevande organismer. Både koppar och zink är så kallade särskilda förorenande ämnen (SFÄ) som ingår i bedömningen av den ekologiska statusen för en vattenförekomst enligt EU:s ramdirektiv för vatten (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG). Det finns förskrivna gränsvärden för koppar och zink i vatten som inte ska överskridas. Därför är det viktigt att undvika onödig tillförsel av dessa metaller till vattenmiljön. För Östersjön tillåts flertalet biocidfärger som innehåller koppar och zink. Användningen av dessa biocidfärger kan leda till att metaller och andra miljögifter sprids till mark, vatten och bottensediment. Spridningen sker exempelvis genom målning, slipning och tvättning av båtskroven. Även om godkända båtbottnfärger används, kan höga koppar- och zinkhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av biocidfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan biocidfärg än den som är godkänd på Ostkusten.

Tributyltenn (TBT) är ett mycket giftigt och hormonstörande ämne. Ämnet har varit förbjudet att använda sedan 1989 men hittas fortfarande på båtskrov. Det råder förbud att ha TBT på båtskrovet även om båten målades innan förbudet trädde i kraft. Det förekommer även, i dagens läge, båtar som är målade med blyhaltig färg. Blyföreningar är inte tillåtna i konsumentfärger, eftersom blyföreningar är klassade som CMR-ämnen, (cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen).

Enligt 26. kap 21 § Miljöbalken (1998:808) (MB) får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Med beaktande av den långa traditionen av att regelbundet bottenmåla båtar, den mycket höga farligheten hos vissa ämnen i båtbottnfärg som används samt påvisad förorening av marken vid uppställningsplatsen intill Edsviken, bedöms behovet av undersökning vara stort. Sammanfattningsvis bedömer AMH att det är både miljömässigt motiverat och ekonomiskt skäligt, i enlighet med miljölagstiftningen, att ålägga verksamheten att undersöka de båtar som står uppställda vintertid på Tegelhagens båtuppställningsplats.

Mätresultatet kommer utgöra ett viktigt underlag för vidare tillsyn enligt miljöbalken.

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsåtgärder i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Otillåtna båtbottnfärger får inte förekomma på båtar. Detta gäller även om båten senare har målats om med andra färger. Klubben behöver säkerställa att det inte finns båtar som fortfarande innehar TBT på båtskrovet. Även färger som påstås vara miljövänliga kan vara giftiga i högre koncentrationer. Att en färg är godkänd betyder inte att den är giftfri. Klubben har ingen kännedom om vilka metallhalter som förekommer på båtskroven. Även om det står i stadgarna att endast godkända färger tillåts behöver detta kontrolleras för att säkerställa att inga otillåtna färger används. Båtar kan ha målats om flera gånger med godkänd biocidfärg vilket i sin tur ger en högre koncentration av metaller. Om en båt köpts begagnat kan det vara svårt att ha kännedom om underliggande färglager. Spärrfärger eller övermålning med godkänd biocidfärg godtas inte som en säker metod och utgör inget fullgott skydd mot spridning av biocider. Enligt miljöförvaltningen i Stockholms stad kan nötning av båtskrovet göra att spärrskiktet krackelerar och därmed riskera att de giftiga ämnena sprids. Det kan vara svårt för en båtägare att avgöra när spärrskiktet inte längre är effektivt och behöver göras om. Om båten säljs till ny ägare som inte får kunskap om underliggande färglager finns risk att båten hanteras på fel sätt så att biocider läcker ut.

En verksamhet med hamn och båtuppställningsplats utgör en miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § MB. Edsvikens Segelsällskap, som verksamhetsutövare, har rådighet över att medlemmar följer miljölagstiftning och de beslut som tagits av miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun.

Tillsynsmyndigheten ska med stöd av 26 kap. 9 § MB fatta beslut om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken med tillhörande lagstiftning, praxis och beslut ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får dock inte tillgripas.

Enligt 26 kap. 22 § MB ska den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

På Tegelhagens båtuppläggningsplats har en teknisk markundersökning gjorts för att kontrollera föroreningshalter och behov av sanering inom området. Undersökningen visar föroreningshalter av TBT överstigande naturvårdsverkets riktvärde för mindre känslig markanvändning (MKM). Prover från sediment visar på avvikelser gällande koppar. Framöver kommer kompletterande markundersökningar att göras. Det är viktigt att området, efter sanering, inte kan förorenas på nytt på grund av båtunderhåll som t.ex. målning, tvättning, slipning och blästring. Att få kännedom om båtskrovs metallhalter är en viktig del i båtklubbens egenkontroll och för att inte riskera att förorena miljön.

Edsviken är en hårt belastad havsvik där miljö kvalitetsnormen för TBT överskrids. Även förhöjda halter av koppar och zink har konstaterats i både vattnet och ytliga sediment. Kommunen har i sin vattenplan fastslagit att åtgärder måste vidtas för att komma till rätta med miljögiftsproblematiken. Det är av stor vikt att klubben kan säkerställa att det inte sker någon spridning av TBT eller andra metallhalter som kan förorena mark, vatten och sediment.

Det är motiverat att klubben mäter sina målade båtar för att uppfylla miljöbalkens krav och de ovanstående laghänvisningarna. Klubben ska säkerställa att verksamheten inte förorenar, eller riskerar att förorena, mark, vatten och sediment. För att kunna avgöra vilka båtar som utgör en risk för spridning av föroreningar inom området behöver klubben mäta samtliga målade båtar. Mätresultatet behövs också för att båtklubben framöver ska kunna avgöra vilka båtar som behöver saneras. De båtar som påvisar otillåten båtbottnfärg eller TBT ska saneras snarast.

Enligt 2 kap. 7 § (MB) måste en rimlighetsavvägning mellan nytta och kostnad göras när myndigheten ställer krav på undersökningar eller åtgärder.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har tagit kontakt med Happy Boat AB som skickat in en offert för XRF-mätning av båtskrov. Kostnaden uppgår till cirka 500 kronor per båt. (Se informationspunkt s.7)

Beslutet är i linje med Sollentuna Kommuns Vattenplan (2020), Miljö kvalitetsmålen *"Giftfri miljö"* och *"Hav i balans samt levande kust och skärgård"* samt Miljösamverkan Stockholms läns gemensamma tillsynsstrategi för båtverksamheter. Beslutet är även i linje med Agenda 2030, mål 6, delmål 6.3, rent vatten och sanitet för alla. *"Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material..."*

Kommunerna i Stockholms län har genom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) tagit fram ett gemensamt handläggarstöd för tillsyn av båtverksamheter. Kommunerna har en vision om samsyn för tillsyn av båtbottentvättning, användandet av biocidfärg samt sanerings- och underhållsarbeten. På sikt ska användningen av biocidfärger minskas

betydligt eller upphöra i Stockholms län. Alla båtar som innehar och/eller visar indikationer på att TBT förekommer ska saneras.

Information

- Observera att en avgift kommer att tas ut vid uppföljande inspektion, granskning av inlämnade handlingar samt övrig administrativ verksamhet.
- Genom det handhållna XRF-instrumentet finns en ny praktisk och billig metod för undersökning av bottenfärger på båtskrov. En båtklubb kan hyra XRF-instrument och få utbildning i handhavande genom medlemskap i en branschorganisation, alternativt kan ett företag anlitas som utför mätningarna. Information finns hos t.ex. Svenska Båtunionen och Happy Boat.
- Båtklubben bestämmer själva vilken metod som ska användas för att undersöka båtskroven. Det är viktigt att mätresultatet presenteras i $\mu\text{g}/\text{cm}^2$.
- Förslagsvis bör båtklubbarna, inom Tegelhagens båtuppläggningsplats, gå ihop och gemensamt mäta alla båtar för att komma ner i kostnader för undersökningarna. (Baserat på offerten från Happy Boat)
- Kommunen arbetar med att förhandla fram ett nytt kontrakt för båtuppställning på Tegelhagen.

Delegat

Enligt miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Marianne Fex
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-01-12, MIL.2021.269

Information om förenklad delgivning

Denna handling kan delges er med s.k. förenklad delgivning, i enlighet med Delgivningslag (2010:1932). Förenklad delgivning går till på följande sätt:

1. Handlingen som delges er skickas i ett vanligt brev till den adress som miljö- och byggnadsnämnden fått uppgift om att ni kan nås på.
2. Närmast följande arbetsdag skickar miljö- och byggnadsnämnden ett kontrollmeddelande om att handlingen i punkt 1 har skickats. Detta görs för att minska risken för fel. Ni får alltså två brev, normalt med en dags mellanrum.
3. Ni behöver inte kvittera någon av försändelserna eller skicka tillbaka något mottagningsbevis till miljö- och byggnadskontoret.
4. Förenklad delgivning har skett när två veckor har gått från det att handlingen skickades.

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-01-12, MIL.2021.269

Hur man överklagar

Du kan överklaga beslutet genom att skriva ett överklagande. Ditt överklagande måste ha kommit in till miljö- och byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag då du fick beslutet.

Överklagandet behöver inte se ut på något särskilt sätt. Gör så här:

1. Skriv vilket beslut du överklagar och ange ärendets diarienummer och beslutsnummer, som står längst upp i sidhuvudet. Exempel: Beslut om förbud mot att släppa ut livsmedel på marknaden, diarienummer 2020.000, beslutsnummer 00.
2. Skriv varför du anser att beslutet ska ändras.
3. Skriv vilken ändring du vill ha, alltså hur du vill att vi ska besluta.
4. Skicka med sådant som du anser har betydelse för beslutet men som du inte tidigare skickat in.
5. Skriv ditt och verksamhetens namn, organisations- eller personnummer, postadress och telefonnummer och gärna en e-postadress.
6. Om du anlitar ett ombud, till exempel en jurist, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.
7. Skicka ditt överklagande till följande adress: Sollentuna kommun, Avdelningen för miljö- och hälsoskydd, 191 86 Sollentuna, eller via e-post till mbn@sollentuna.se

Det är Länsstyrelsen i Stockholms län som ska ta emot överklagandet, men du ska skicka det till miljö- och byggnadsnämnden först.

Vi gör följande:

- Nämnden undersöker först om ditt överklagande har kommit in i tid.
- Nämnden kan besluta att ändra sitt beslut på det sätt du har begärt.
- Om nämnden inte ändrar sitt beslut, och om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar nämnden överklagandet vidare till länsstyrelsen.
- Länsstyrelsen bedömer ditt överklagande.

Om du behöver veta mer om hur du gör för att överklaga ett beslut kan du ringa till kommunens kontaktcenter på telefonnummer 08 579 210 00.

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Tfn: 08- 579 214 38
E-post: erik.hallgren@sollentuna.se

Edsvikens Segelsällskap

Box 161
191 32 Sollentuna

Beslut om timavgift för tillsyn enligt miljöbalken, Edsvikens Segelsällskap, Sollentuna kommun

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att Edsvikens Segelsällskap med organisationsnummer 814800-1798, ska betala en avgift för tillsyn enligt miljöbalken på 6300 kronor. Avgiften omfattar tillsyn under perioden år 2021

Ärendet

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har under 2021 utövat tillsyn enligt miljöbalken över Edsvikens Segelsällskap.

Motivering

Enligt 27 kap. 1 § miljöbalken meddelar kommunfullmäktige föreskrifter om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av balken. Enligt taxan för kommunens verksamhet inom miljöbalkens område är timavgiften för närvarande 1400 kronor.

Timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd handläggningstid. Avgiften ska bland annat täcka granskning av dokument, inspektioner och andra besök, restid, telefonkontakter, skrivarbete och registrering.

Den totala handläggningstiden har uppgått till 4,5 timmar. Avgiften blir därmed 6300 kronor.

Delegat

Enligt miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning

Erik Hallgren
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd

Information

Vänligen kontakta avdelningen för uppgifter om tidredovisningen. Faktura skickas separat.

Överklagande av beslut

Miljö- och byggnadsnämndens beslut kan överklagas hos Länsstyrelsen. Överklagandet ska vara skriftligt och insändas till Sollentuna kommun, Avdelningen för miljö- och hälsoskydd, 191 86 Sollentuna. Skrivelsen ska vara kontoret tillhanda senast tre (3) veckor efter det ni tagit del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas samt den ändring av beslutet som begärs.

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-01-11, MIL.2021.269

Offert från Happy Boat AB för XRF mätningar av metaller på båtskrov

Vi mäter metallerna koppar, zink, tenn och bly på åtta platser på båtskrovet och svaret ges som mikrogram metall per kvadratcentimeter. Resultaten redovisas i en rapport där resultat för varje metall på varje enskild mätplats på båten presenteras. Vi räknar också ut ett medelvärde för varje metall för båten. Vi har utvecklat XRF-mätmetoden som är dokumenterad vetenskapligt och som Happy Boat AB har patent på (SE537906). Läs mer om oss och metoden på www.happyboat.se

Priset varierar med antalet båtar som beställs (alla angivna priser är exklusive moms)

1000 kr/båt upp till och med fem båtar (här ingår enskilda protokoll)

750 kr/båt om båtantalet är mellan 6 och till och med 10 båtar

500 kr/båt om båtantalet är fler än 10 båtar men understiger 30 båtar

450 kr/båt om båtantalet är 30 eller fler men understiger 100 båtar

400 kr/båt vid 100 eller fler båtar

Kostnaderna innebär en samlingsrapport för alla mätta båtarna på platsen. För varje båt presenteras samtliga mätdata på en rad i en gemensam tabell och en rapport om mätresultaten för båtklubben. Under mätningen hos en båtklubb behövs tillgång till en person från båtklubben som kan anvisa de båtar som ska mätas och ge någon typ av unik identitet som kan användas vid redovisningen av resultaten. Vid mättillfället bör alla båtar som ska mätas vara märkta på ett enhetligt sätt. Helst ska denna märkning finnas på styrbord akter del/styrbord akterstötta eller liknande. Vi anger detta identitetsnummer i vår rapport så att inga namn rapporteras utan bara ett nummer som klubbarna kan koppla till respektive båtägare. Det är också värdefullt med en lista med dessa nummer som vi kan checka av mot så att inga båtar som ska mätas förbises.

Till priset tillkommer en inställesekostnad på 1200 kr per mättag plus resekostnad (Trosa till båtklubben t.o.r. (å 18,50 kr per mil). Om restiden är längre än 2 timmar tur och retur Trosa till mätplatsen debiteras dessutom för den extra restiden med 1000 kr/timme. Om restiden överstiger 4 timmar debiteras 2000 kr för varje överstigande timme efter 4 timmar.

Vanligen hinns 50 - 60 båtar med att mätas under en dag. Ofta kan vi mäta med två instrument och kan då hinna med drygt 100 båtar på en arbetsdag. Fullständig rapport med alla mätdata och jämförelsematerial levereras vanligen inom två veckor.

Om enskilda protokoll önskas kan dessa beställas i efterhand hos Happy Boat. Då behövs ytterligare information om båten såsom, båttyp, byggår, skrovnummer etc. och kan beställas i efterhand.

Kostnad för separat mätprotokoll är 300 kr plus moms

Britta och Göran Eklund, HappyBoat AB, Trosa, www.happyboat.se, Tel: ++46 73 6600011,
E-mail britta.eklund@happyboat.se

Denna offert är giltig fram till 2021-12-31

Hej!

Härmed meddelas beslut i ärende MIL.2021.269 för Edsvikens Segelsällskap. I mejlet finns även bifogat avgiftsbeslut för år 2021.

Vi behöver få bekräftat att du har mottagit beslutet. Det gör du genom att svara på detta e-postmeddelande och uppge ditt fullständiga namn.

Enligt delgivningslagen (2010:1932) 16 och 17 §§, kan en myndighet delge beslut elektroniskt.

Se bifogade beslut. Bifogar även offert från Happy Boat.

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Sollentuna kommun

Tfn vxl 08-579 210 00
Besök Norra Malmvägen 143
Post 191 86 Sollentuna
www.sollentuna.se

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Tfn: 08-579 214 38
E-post: erik.hallgren@sollentuna.se

Edsvikens segelsällskap

Box 161
191 23 Sollentuna

Föreläggande om undersökning av båtbottenfärger på vinteruppställda båtar tillhörande Edsvikens Segelsällskap på båtuppläggningsplatsen vid Tegelhagen, Sollentuna kommun

Beslut

I och med detta delegationsbeslut upphävs tidigare delegationsbeslut DB 19 MIL.2021.269 fattat den 2022-01-12.

Miljö- och byggnadsnämnden förelägger Edsvikens Segelsällskap, med organisationsnummer 802495-2155 att:

1. Mäta klubbens alla målade båtskrov, på Tegelhagen, med avseende på metallförekomster om man inte kan uppvisa ett saneringsintyg. De metallhalter som ska redovisas är: tenn (indikation på tennorganiska föroreningar som TBT), koppar, zink och bly.
2. Redovisa en skriftlig sammanställning av mätresultaten till avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Redovisningen kan göras som en tabell där varje båts mätresultat av olika metaller (mikrogram per kvadratcentimeter, µg/cm²) redovisas på en rad. Båtarnas identitet kan redovisas som ett nummer till tillsynsmyndigheten. Det ska framgå om båtskrovet är av trä eller metall.

Åtgärderna ska vara genomförda och redovisade senast den 1 maj 2022.

Ärendet

Tidigare delegationsbeslut DB 19 upphävs bland annat på grund av felaktig datumangivelse. Beslutet ersätts av detta delegationsbeslut.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd (AMH) har bedrivit tillsyn enligt miljöbalken år 2021 på Edsvikens Segelsällskap. Båtklubben vinterförvarar båtar på Tegelhagens båtuppläggningsplats. Totalt står ca 500 båtar inom området, fördelat på fem båtklubbar. Marken på uppläggningsplatsen har påvisats vara förorenad och Edsviken som ligger i anslutning till uppläggningsplatsen är en hårt belastad havsvik där miljö kvalitetsnormen för TBT överskrider.

AMH anser att klubben behöver mäta sina målade båtar som står uppställda på Tegelhagens båtuppläggningsplats. Mätningen krävs eftersom klubben i nuläget inte har någon kännedom om vilka ämnen och halter som förekommer på båtskroven. Även om godkända båtbottenfärger (innehållande koppar) används, kan höga kopparhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av kopparfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan kopparfärg än den som är godkänd på Ostkusten. Äldre båtar kan också inneha TBT på båtskrovet.

Synpunkter på båtklubbarnas yttrande över AMH:s förslag till**föreläggande**

Den 18 juni 2021 skickade AMH ut en kommunikering av förslag till beslut om att undersöka alla målade båtskrov. Den 27 augusti inkom båtklubbarna på Tegelhagen (Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb) med ett gemensamt yttrande genom ombud Advokatfirma DLA Piper Sweden KB. Båtklubbarna motsätter sig i alla delar Beslutsförslaget.

AMH har granskat yttrandet och lämnar nedanstående synpunkter:

2.2. Båtklubbarna samverkar genom Sollentuna Båtsportunion (nedan SBU), som står för arrendeavtal med Sollentuna kommun för ändamålet att tillhandahålla uppläggningsmöjligheter för medlemmarna i båtklubbarnas båtar. I SBU:s ordningsföreskrifter framgår under rubriken "Miljö" att "— Endast godkända hårda båtbottnfärger får användas eller också skall båtbottnen vara omålad". Någon motsvarande skrivning förekommer dock inte i Båtklubbarnas stadgar.

Svar: AMH anser att en skrivelse i SBU:s ordningsföreskrifter inte uppfyller de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. eller 29 kap 22 § Miljöbalken (MB).

2.4, 2.5 och 2.6. Båtklubbarna bedriver sin verksamhet utifrån stadgarna. Båtklubbarna bedriver inte en sådan verksamhet som omfattas av ansvar enligt 9 kap. 1 § miljöbalken. Båtklubbarnas verksamhet i det ifrågasatta avseendet är begränsat till upplåtelse av vinterförvaring av båtar.

Svar: Sollentuna kommun har bedömt att båtklubbarnas verksamhet är att betrakta som så kallade miljöfarliga verksamheter enligt 9 kap 1 § miljöbalken. Gällande miljölagar och krav ska därför efterföljas. Båtklubbarna arrenderar marken av kommunen för att bedriva verksamhet i form av båtuppläggningsplats. Det betyder inte att marken får förorenas eller att ansvar för en god hantering av kemikalier, farligt avfall, egenkontroll etc. uppfylls. Inom området bedrivs slipning, målning, tvätt, service av slamkrypare etc.

2.8 och 2.9. Samtliga Båtklubbar har anslutit sig till de rekommendationer som distribuerats av Saltsjön Mälarens båtförbund, vilka bifogas. Efter övermålning med godkända färger ska inte någon fara för individer eller miljön uppkomma. Anslutandet tydliggör att gällande miljökrav ska efterlevas av Båtklubbarnas medlemmar samt att ansvaret för detta ligger hos medlemmarna och inte klubbarna. Båtklubbarnas styrelser har inte heller befogenhet att ikläda klubben åtaganden som faller utanför vad som framgår av stadgarna.

Svar: Båtklubbarna är verksamhetsutövare och har det övergripande ansvaret att tillse att medlemmarna följer miljöbalken och andra gällande krav. En verksamhetsutövares egna stadgar är inte per automatik alltid helt förenliga med myndigheters krav. Spärrfärger eller övermålning med godkänd biocidfärg godtas inte som en säker metod och utgör inget fullgott skydd mot spridning av biocider.

3.1 Det följer av miljöbalkens bestämmelser att ett föreläggande inte ska vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet (26 kap. 9 § 2 st. miljöbalken), Proportionalitetsprincipen.

Svar: AMH har varit i kontakt med Happy Boat AB som skickat ut en offert för XRF undersökning av båtskrov. Enligt AMH blir kostnaden för mätning ungefär 500 kronor per båt. AMH anser att nämnd prisuppgift inte är en orimlig kostnad och anser att proportionalitetsprincipen uppfylls. Något övrigt kostnadsförslag har inte inkommit från båtklubben.

3.5. Det kan också tilläggas att färger som innehåller tennföreningar är förbjudna sedan länge. Det kan därför antas att i det fall de alls förekommer torde det vara på äldre båtar. Dessa borde utgöra ett mycket begränsat antal, om de alls finns. Att undersökningarna enligt föreläggandena ska utföras på samtliga båtar inom klubbarna oavsett ålder, typ och trots att färger innehållande tennföreningar i sämsta fall endast kan befaras finnas på ett mycket litet antal båtar, är inte proportionerligt. Detta sagt grundat på antagandet att kommunen förväntar sig att Båtklubbarna ska bekosta åtgärderna.

Svar: Syftet med föreläggandet är att undersöka båtarnas båtbottnar genom mätning av alla metaller på båtskroven. Undersökningen behöver göras inför en vidare riskbedömning av båtskroven och inför klubbens vidare miljöarbete för att uppfylla miljöbalkens regler. Båtklubben ska genom underlaget från mätningarna av metallförekomster bland annat kunna identifiera och sanera båtar från det förbjudna ämnet TBT. En sådan sanering ska genomföras snarast.

Motivering till beslut

Enligt Transportstyrelsen målas årligen ca 700 000 liter båtbottnfärg på fritidsbåtar i Sverige. De mest använda aktiva substanserna i båtbottnfärg är olika kopparbaserade ämnen. Dessa substanser läcker ut och sprids i våra vatten. Biocidfärg innehåller ofta koppar och zink. Koppar- och zinkjoner är giftiga i för höga koncentrationer för vattenlevande organismer. Både koppar och zink är så kallade särskilda förorenande ämnen (SFÄ) som ingår i bedömningen av den ekologiska statusen för en vattenförekomst enligt EU:s ramdirektiv för vatten (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG). Det finns förskrivna gränsvärden för koppar och zink i vatten som inte ska överskridas. Därför är det viktigt att undvika onödig tillförsel av dessa metaller till vattenmiljön. För Östersjön tillåts flertalet biocidfärger som innehåller koppar och zink. Användningen av dessa biocidfärger kan leda till att metaller och andra miljögifter sprids till mark, vatten och bottensediment. Spridningen sker exempelvis genom målning, slipning och tvättning av båtskroven. Även om godkända båtbottnfärger används, kan höga koppar- och zinkhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av biocidfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan biocidfärg än den som är godkänd på Ostkusten.

Tributyltenn (TBT) är ett mycket giftigt och hormonstörande ämne. Ämnet har varit förbjudet att använda sedan 1989 men hittas fortfarande på båtskrov. Det råder förbud att ha TBT på båtskrovet även om båten målades innan förbudet trädde i kraft. Det förekommer även, i dagens läge, båtar som är målade med blyhaltig färg. Blyföreningar är inte tillåtna i konsumentfärger, eftersom blyföreningar är klassade som CMR-ämnen, (cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen).

Enligt 26. kap 21 § Miljöbalken (1998:808) (MB) får tillsynsmyndigheten förelägga den

som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Enligt 2 kap. 3 § MB ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Otillåtna båtbottnfärger får inte förekomma på båtar. Detta gäller även om båten senare har målats om med andra färger. Klubben behöver säkerställa att det inte finns båtar som fortfarande innehar TBT på båtskrovet. Även färger som påstås vara miljövänliga kan vara giftiga i högre koncentrationer. Att en färg är godkänd betyder inte att den är giftfri. Klubben har ingen kännedom om vilka metallhalter som förekommer på båtskroven. Även om det står i stadgarna att endast godkända färger tillåts behöver detta kontrolleras för att säkerställa att inga otillåtna färger används. Båtar kan ha målats om flera gånger med godkänd biocidfärg vilket i sin tur ger en högre koncentration av metaller. Om en båt köpts begagnat kan det vara svårt att ha kännedom om underliggande färglager. Spärrfärger eller övermålning med godkänd biocidfärg godtas inte som en säker metod och utgör inget fullgott skydd mot spridning av biocider. Enligt miljöförvaltningen i Stockholms stad kan nötning av båtskrovet göra att spärrskiktet krackelerar och därmed riskera att de giftiga ämnena sprids. Det kan vara svårt för en båtägare att avgöra när spärrskiktet inte längre är effektivt och behöver göras om. Om båten säljs till ny ägare som inte får kunskap om underliggande färglager finns risk att båten hanteras på fel sätt så att biocider läcker ut.

En verksamhet med hamn och båtuppställningsplats utgör en miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § MB. Edsvikens Segelsällskap, som verksamhetsutövare, har rådighet över att medlemmar följer miljölagstiftning och de beslut som tagits av miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun.

Tillsynsmyndigheten ska med stöd av 26 kap. 9 § MB fatta beslut om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken med tillhörande lagstiftning, praxis och beslut ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får dock inte tillgripas.

Enligt 26 kap. 22 § MB ska den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

På Tegelhagens båtuppläggningsplats har en teknisk markundersökning gjorts för att kontrollera föroreningshalter och behov av sanering inom området. Undersökningen visar föroreningshalter av TBT överstigande naturvårdsverkets riktvärde för mindre känslig markanvändning (MKM). Prover från sediment visar på avvikelser gällande koppar. Framöver kommer kompletterande markundersökningar att göras. Det är viktigt att området, efter sanering, inte kan förorenas på nytt på grund av båtunderhåll som t.ex.

målning, tvättning, slipning och blästring. Att få kännedom om båtskrovs metallhalter är en viktig del i båtklubbens egenkontroll och för att inte riskera att förorena miljön.

Edsviken är en hårt belastad havsvik där miljö kvalitetsnormen för TBT överskrids. Även förhöjda halter av koppar och zink har konstaterats i både vattnet och ytliga sediment. Kommunen har i sin vattenplan fastslagit att åtgärder måste vidtas för att komma till rätta med miljögiftsproblematiken. Det är av stor vikt att klubben kan säkerställa att det inte sker någon spridning av TBT eller andra metallhalter som kan förorena mark, vatten och sediment.

Det är motiverat att klubben mäter sina målade båtar för att uppfylla miljöbalkens krav och de ovanstående laghänvisningarna. Klubben ska säkerställa att verksamheten inte förorenar, eller riskerar att förorena, mark, vatten och sediment. För att kunna avgöra vilka båtar som utgör en risk för spridning av föroreningar inom området behöver klubben mäta samtliga målade båtar. Mätresultatet behövs också för att båtklubben framöver ska kunna avgöra vilka båtar som behöver saneras. De båtar som påvisar otillåten båtbottnfärg eller TBT ska saneras snarast.

Enligt 2 kap. 7 § (MB) måste en rimlighetsavvägning mellan nytta och kostnad göras när myndigheten ställer krav på undersökningar eller åtgärder. I och med den långa traditionen av att regelbundet bottenmåla båtar, den mycket höga farligheten hos vissa ämnen i båtbottnfärg som används samt påvisad förorening av marken vid uppställningsplatsen intill Edsviken, bedöms behovet av undersökning av båtskroven vara stort. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har tagit kontakt med Happy Boat AB som skickat in en offert för XRF-mätning av båtskrov. Kostnaden uppgår till cirka 500 kronor per båt. Sammanfattningsvis bedömer AMH att det är miljömässigt motiverat och ekonomiskt skäligt, att ålägga verksamheten att undersöka de båtar som står uppställda vintertid på Tegelhagens båtuppställningsplats

Beslutet är i linje med Sollentuna Kommuns Vattenplan (2020), Miljö kvalitetsmålen *"Giftfri miljö"* och *"Hav i balans samt levande kust och skärgård"* samt Miljösamverkan Stockholms läns gemensamma tillsynsstrategi för båtverksamheter. Beslutet är även i linje med Agenda 2030, mål 6, delmål 6.3, rent vatten och sanitet för alla. *"Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material..."*

Kommunerna i Stockholms län har genom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) tagit fram ett gemensamt handläggarstöd för tillsyn av båtverksamheter. Kommunerna har en vision om samsyn för tillsyn av båtbottn tvättning, användandet av biocidfärg samt sanerings- och underhållsarbeten. På sikt ska användningen av biocidfärger minskas betydligt eller upphöra i Stockholms län. Alla båtar som innehåller och/eller visar indikationer på att TBT förekommer ska saneras.

Information

- Observera att en avgift kommer att tas ut vid uppföljande inspektion, granskning av inlämnade handlingar samt övrig administrativ verksamhet
- Genom det handhållna XRF-instrumentet finns en ny praktisk och billig metod för undersökning av bottenfärger på båtskrov. En båtklubb kan hyra XRF-instrument och få utbildning i handhavande genom medlemskap i en branschorganisation, alternativt kan ett företag anlitas som utför mätningarna. Information finns hos t.ex. Svenska Båtunionen och Happy Boat.
- Båtklubben bestämmer själva vilken metod som ska användas för att undersöka båtskroven. Det är viktigt att mätresultatet presenteras i $\mu\text{g}/\text{cm}^2$.
- Förslagsvis bör båtklubbarna, inom Tegelhagens båtuppläggningsplats, gå ihop och gemensamt mäta alla båtar för att komma ner i kostnader för undersökningarna. (Baserat på offerten från Happy Boat)
- Kommunen arbetar med att förhandla fram ett nytt kontrakt för båtuppställning på Tegelhagen.

Delegat

Enligt miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning

Erik Hallgren

Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Marianne Fex

Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-01-18, MIL.2021.269

Information om förenklad delgivning

Denna handling kan delges er med s.k. förenklad delgivning, i enlighet med Delgivningslag (2010:1932). Förenklad delgivning går till på följande sätt:

1. Handlingen som delges er skickas i ett vanligt brev till den adress som miljö-och byggnadsnämnden fått uppgift om att ni kan nås på.
2. Närmast följande arbetsdag skickar miljö- och byggnadsnämnden ett kontrollmeddelande om att handlingen i punkt 1 har skickats. Detta görs för att minska risken för fel. Ni får alltså två brev, normalt med en dags mellanrum.
3. Ni behöver inte kvittera någon av försändelserna eller skicka tillbaka något mottagningsbevis till miljö- och byggnadskontoret.
4. Förenklad delgivning har skett när två veckor har gått från det att handlingen skickades.

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-01-18, MIL.2021.269

Hur man överklagar

Du kan överklaga beslutet genom att skriva ett överklagande. Ditt överklagande måste ha kommit in till miljö- och byggnadsnämnden inom tre veckor från den dag då du fick beslutet.

Överklagandet behöver inte se ut på något särskilt sätt. Gör så här:

1. Skriv vilket beslut du överklagar och ange ärendets diarienummer och beslutsnummer, som står längst upp i sidhuvudet. Exempel: Beslut om förbud mot att släppa ut livsmedel på marknaden, diarienummer 2020.000, beslutsnummer 00.
2. Skriv varför du anser att beslutet ska ändras.
3. Skriv vilken ändring du vill ha, alltså hur du vill att vi ska besluta.
4. Skicka med sådant som du anser har betydelse för beslutet men som du inte tidigare skickat in.
5. Skriv ditt och verksamhetens namn, organisations- eller personnummer, postadress och telefonnummer och gärna en e-postadress.
6. Om du anlitar ett ombud, till exempel en jurist, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.
7. Skicka ditt överklagande till följande adress: Sollentuna kommun, Avdelningen för miljö- och hälsoskydd, 191 86 Sollentuna, eller via e-post till mbn@sollentuna.se

Det är Länsstyrelsen i Stockholms län som ska ta emot överklagandet, men du ska skicka det till miljö- och byggnadsnämnden först.

Vi gör följande:

- Nämnden undersöker först om ditt överklagande har kommit in i tid.
- Nämnden kan besluta att ändra sitt beslut på det sätt du har begärt.
- Om nämnden inte ändrar sitt beslut, och om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar nämnden överklagandet vidare till länsstyrelsen.
- Länsstyrelsen bedömer ditt överklagande.

Om du behöver veta mer om hur du gör för att överklaga ett beslut kan du ringa till kommunens kontaktcenter på telefonnummer 08 579 210 00.

Hej!

I tidigare beslut uppgavs fel datum för åtgärder. Översänder ett nytt korrekt beslut. Ber om ursäkt för detta.

Härmed meddelas beslut i ärende MIL.2021.269 på fastigheten HELENELUND 7:5.

Vi behöver få bekräftat att du har mottagit beslutet. Det gör du genom att svara på detta e-postmeddelande och uppge ditt fullständiga namn.

Enligt delgivningslagen (2010:1932) 16 och 17 §§, kan en myndighet delge beslut elektroniskt.

Se bifogat beslut.

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Sollentuna kommun

*Tfn vxl 08-579 210 00
Besök Norra Malmvägen 143
Post 191 86 Sollentuna
www.sollentuna.se*

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Hej,

Har ni mottagit beslutet samt timavgiftsbeslutet? Vi behöver få bekräftat att besluten är mottagna.

Hör av er om ni har frågor

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd
Sollentuna kommun

Tfn vxl 08-579 210 00

Besök Norra Malmvägen 143

Post 191 86 Sollentuna

www.sollentuna.se

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Hallgren, Erik

Från: Hans Nygren <hans.nygren123@gmail.com>
Skickat: den 27 januari 2022 08:52
Till: Hallgren, Erik
Kopia: Edsvikens segelsällskap
Ämne: Re: Beslut MIL.2021.269

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

WARNING: Detta mail kommer från en extern avsändare. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändare och vet att innehållet är säkert.

Hej Erik!

Härmed bekräftads mottagandet av beslut MIL. 2021.269.

Vänlig hälsning
Hans Nygren
Styrelsen Edsvikens Segelsällskap

tors 27 jan. 2022 kl. 08:20 skrev Erik Hallgren <erik.hallgren@sollentuna.se>:

Hej,

Har ni mottagit beslutet samt timavgiftsbeslutet? Vi behöver få bekräftat att besluten är mottagna.

Hör av er om ni har frågor

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd

Sollentuna kommun

Tfn vxl 08-579 210 00

Besök [Norra Malmvägen 143](#)

Post 191 86 Sollentuna

www.sollentuna.se

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

FULLMAKT

för envar av advokat Stefan Sandén och advokat Charlotte Brunlid

eller den som han/hon/de i sitt ställe sätter, att vid domstolar, exekutionssäten samt övriga myndigheter i Sverige och utlandet anhängiggöra, utföra och bevaka min/vår talan i mellan havande med

Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden

eller den saken i övrigt kan anses beröra, angående

överklagande av beslut med föreläggande, diarienummer MIL.2021.371

att framställa och bemöta ersättnings- eller ansvarsyrkanden, att jämväl inför skiljenämnder eller utom rätta vid alla de tillfällen då min/vår rätt kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka, att antaga eller förkasta ackord i eller utom konkurs, att ansöka om verkställighet av dom och beslut samt att å mina/våra vägnar ingå förlikning.

Ombudets laga åtgärder godkännes.

Stockholm den januari 2022

Katarina Grenfeldt

FULLMAKT

för envar av advokat Stefan Sandén och advokat Charlotte Brunlid

eller den som han/hon/de i sitt ställe sätter, att vid domstolar, exekutionssäten samt övriga myndigheter i Sverige och utlandet anhängiggöra, utföra och bevaka min/vår talan i mellanhavande med

Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden

eller den saken i övrigt kan anses beröra, angående

överklagande av beslut med föreläggande, diarienummer MIL.2021.371

att framställa och bemöta ersättnings- eller ansvarsyrkanden, att jämväl införa skiljenämnder eller utom rätta vid alla de tillfällen då min/vår rätt kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka, att antaga eller förkasta ackord i eller utom konkurs, att ansöka om verkställighet av dom och beslut samt att å mina/våra vägnar ingå förlikning.

Ombudets laga åtgärder godkännes.

Stockholm den 31 januari 2022

Lars Argeius

Lars Argelius

FULLMAKT

för envar av advokat Stefan Sanden och biträdande jurist Charlotte Brunlid

eller den som han/hon/de i sitt ställe sätter, att vid domstolar, exekutionssäten samt övriga myndigheter i Sverige och utlandet anhängiggöra, utföra och bevaka min/vår talan i mellan havande med Sollentuna kommun eller den saken i övrigt kan anses beröra, angående undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar att framställa och bemöta ersättnings- eller ansvarsyrkanden, att jämväl inför skiljenämnder eller utom rätta vid alla de tillfällen då min/vår rätt kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka, att antaga eller förkasta ackord i eller utom konkurs, att ansöka om verkställighet av dom och beslut samt att å mina/våra vägnar ingå förlikning.

Denna fullmakt gäller inte för mottagande av uppsägning, hävning av kontrakt, stämning, gen stämning, meddelande om exekutiv åtgärd, påkallelse av skiljeförfarande, eller begäran om förenklad tvistelösning inklusive medling. Ombudets laga åtgärder godkännes.

Sollentuna den 5 februari 2022

Namnförtydligande:

Mattias Lindblad, Ordförande Turebergs Båtklub

FULLMAKT

för envar av advokat Stefan Sandén och advokat Charlotte Brunlid

eller den som han/hon/de i sitt ställe sätter, att vid domstolar, exekutionssäten samt övriga myndigheter i Sverige och utlandet anhängiggöra, utföra och bevaka min/vår talan i mellan-havande med

Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden

eller den saken i övrigt kan anses beröra, angående

överklagande av beslut med föreläggande, diarienummer MIL.2021.371

att framställa och bemöta ersättnings- eller ansvarsyrkanden, att jämväl inför skiljenämnder eller utom rätta vid alla de tillfällen då min/vår rätt kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka, att antaga eller förkasta ackord i eller utom konkurs, att ansöka om verkställighet av dom och beslut samt att å mina/våra vägnar ingå förlikning.

Ombudets laga åtgärder godkännes.

Stockholm den 31 januari 2022

A handwritten signature in blue ink, reading "Staffan Nordlund, SS Vega". The signature is written over a horizontal line.

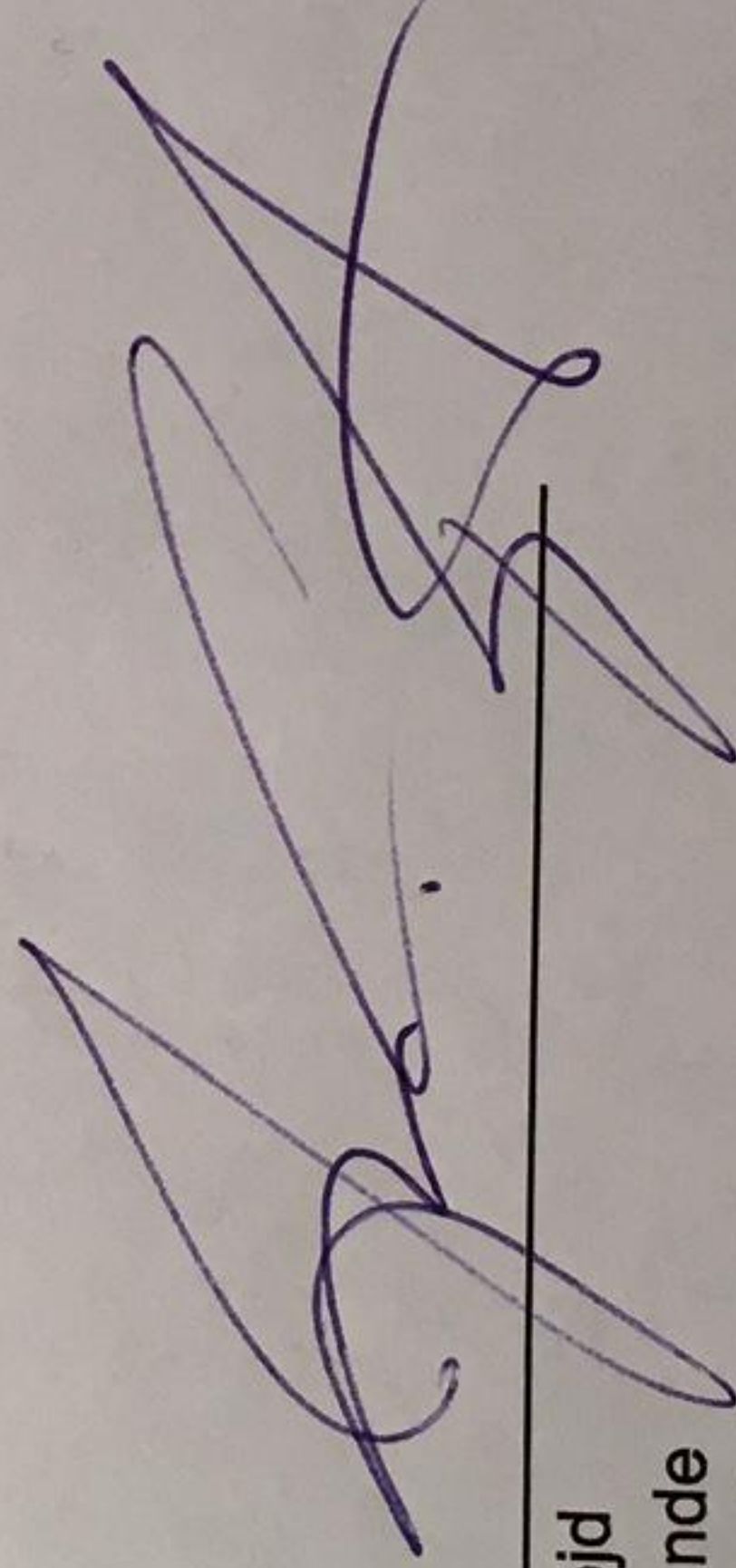
Staffan Nordlund

FULLMAKT

för envar av advokat Stefan Sandén och advokat Charlotte Brunlid eller den som han/hon/de i sitt ställe sätter, att vid domstolar, exekutionssäten samt övriga myndigheter i Sverige och utlandet anhängiggöra, utföra och bevaka min/vår talan i mellanhavande med

Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden eller den saken i övrigt kan anses beröra, angående överklagande av beslut med föreläggande, diarienummer MIL.2021.371 att framställa och bemöta ersättnings- eller ansvarsyrkanden, att jämväl inför skiljenämnder eller utom rätta vid alla de tillfällen då min/vår rätt kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka, att antaga eller förkasta ackord i eller utom konkurs, att ansöka om verkställighet av dom och beslut samt att å mina/våra vägnar ingå förlikning. Ombudets laga åtgärder godkännes.

Stockholm den 31 januari 2022

Jan Fröjd
Ordförande
Edsbergs båtklubb

Från: Miljö och byggnadsnämnden
Skickat: den 8 februari 2022 15:59
Till: adminAMH
Ämne: VB: Överklagande av beslut [DLAN-M.FID610086]
Bifogade filer: Överklagande_220208.pdf; FULLMAKT[946].pdf; Fullmakt ESS.pdf; IMG_5271.JPG; FULLMAKT.signed_SBK.pdf; image2022-01-31-105805.pdf

Från: Charlotte Brunlid <Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com>
Skickat: den 8 februari 2022 15:58
Till: Miljö och byggnadsnämnden <mbn@sollentuna.se>
Kopia: Stefan Sandén <stefan.sanden@soasanden.se>
Ämne: Överklagande av beslut [DLAN-M.FID610086]

WARNING: Detta mail kommer från en extern avsändare. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändare och vet att innehållet är säkert.

I egenskap av ombud för Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb får vi härmed inkomma med överklagande av beslut i fem ärenden.

Notera e-post till advokat Stefan Sanden: stefan.sanden@soasanden.se

Med vänlig hälsning

Charlotte Brunlid
Special Counsel / Advokat

O: +46 8 701 78 00
M: +46 73 719 64 46
charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm
www.dlapiper.se

This email is from Advokatfirma DLA Piper Sweden KB which is part of DLA Piper, a global law firm operating through various separate and distinct legal entities.

The contents of this email and any attachments are confidential to the intended recipient. They may not be disclosed to or used by or copied in any way by anyone other than the intended recipient. If this email is received in error, please contact Advokatfirma DLA Piper Sweden KB on +46 8 701 78 00 quoting the name of the sender and the email address to which it has been sent and then delete it.

Please note that neither Advokatfirma DLA Piper Sweden KB nor the sender accepts any responsibility for viruses, and it is your responsibility to scan or otherwise check this email and any attachments.

As an individual you are informed that Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is processing your personal data for example to communicate with you and to deliver our services, carry out credit checks and take up credit references, perform client identification and other due diligence procedures and conflict of interest checks. This includes, where relevant, transferring personal data outside the EU/EEA and transferring your personal data to other entities within DLA Piper including to DLA Piper LLP (US) and DLA Piper UK LLP for their own processing as data controllers. Individual rights under the General Data Protection Regulation may be limited e.g. due to our professional secrecy obligations. For further information about our processing of personal data read our Privacy Policy at <https://www.dlapiper.com/en/sweden/privacy-policy/>

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is a limited liability partnership registered in Sweden (Registration number 916629-6658) which provides

services from its registered office and principal place of business at Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm, Sweden.

For further information, please refer to www.dlapiper.com

Till:

Länsstyrelsen i Stockholms län

Sänds till:Sollentuna kommun,
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd,
191 86 SollentunaSkickas via e-post till: mbn@sollentuna.se**Överklagande av beslut om föreläggande om undersökning av båtbottnfärger****Klagande**

Edsbergs Båtklubb, org. nr 802003-6896

Jan Fröjd

Strandvägen 36

191 35 Sollentuna

Edsvikens Segelsällskap, org. nr 802495-2155

Katarina Grenfeldt

Box 161

191 23 Sollentuna

Segelsällskapet Vega, org. nr 802003-6896

c/o Staffan Nordlund

Kungsholms Strand 105

112 33 Stockholm

Sollentuna Båtklubb, org. nr 814800-7969

Lars Argelius

Box 846

191 28 Sollentuna

Turebergs Båtklubb, org. nr 814800-1798

Mattias Lindblad

Box 189

191 23 Sollentuna

Ombud: Advokat Stefan Sandén
E-post: stefan.sanden@soasanden.se
Telefon: 070-671 1331

Karl Dahlgrensgatan 51
582 28 LINKÖPING

Advokat Charlotte Brunlid
E-post: charlotte.brunlid@se.dlapiper.com
Telefon: 073 719 6446

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB, Box 7315
103 90 STOCKHOLM

Motpart: Sollentuna kommun, Miljö- och byggnadsnämnden

Överklagat avgörande: Beslut om föreläggande med diarienummer: enligt ovan redovisad ordning

MIL.2021.268, Beslutsnummer DB 44
MIL 2021.269, Beslutsnummer DB 42
MIL.2021.371, beslutsnummer: DB 40
MIL.2021.266, Beslutsnummer DB 43
MIL.2021.355, Beslutsnummer DB 41

Saken: Krav på mätning samt redovisning av resultat inom viss tid

Undertecknad får härmed för Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb (nedan gemensamt "**Båtklubbarna**") får vi härmed överklaga Sollentuna kommun, Miljö- och byggnadsnämnden (nedan "**Sollentuna kommun**") beslut om föreläggande och framställa följande.

1 Yrkande

- 1.1 Segelsällskapet yrkar att Sollentuna kommuns beslut om föreläggande ska undanröjas i sin helhet.

2 Grunder

- 2.1 Det föreläggande som följer av Sollentuna kommuns beslut om att mäta klubbarnas alla målade båtskrov för båtar där man inte kan uppvisa ett

saneringsintyg samt att därtill redovisa en skriftlig sammanställning på visst sätt av resultaten. Redovisningen ska lämnas till Sollentuna kommun, avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Åtgärderna ska vara genomförda och redovisade senast den 1 maj 2022.

- 2.2 Den åtgärder som krävs enligt Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden beslut är alltför omfattande och omfattas inte av båtklubbarnas skyldigheter eller möjlighet. Därtill är den tid som ges för mätning och redovisning av resultatet alltför kort för att Båtklubbarna ska hinna verkställa det som krävs enligt föreläggandet.
- 2.3 Kommunal verksamhet kan inte ställa mer långtgående krav än vad som medges enligt gällande rätt. Det är därför inte möjligt för kommunal verksamhet att ställa krav på åtgärder som avser tillåtna båtbottnfärger. Det beslut med föreläggande som Sollentuna kommun, fattat avser även sådana godkända färger, varför beslutet är fattat i strid mot gällande rätt och är alltför långtgående.
- 2.4 Enligt 26 kap. 9 § 2 st. miljöbalken (nedan "**MB**") gäller därtill att ett föreläggande inte får vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet. De åtgärder som krävs i Sollentuna kommuns samtliga beslut är alltför omfattande. Med de samlade krav som ställs jämte den snäva tidsramen som medges, ställer Sollentuna kommun, Miljö- och byggnadsnämnden betydligt högre krav än vad som är nödvändigt.

3 Begäran om anstånd

- 3.1 Vi ansöker härmed om anstånd med att inkomma med utvecklade grunder och omständigheter i innevarande överklagande av Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden beslut enligt ovan. Föreläggandena om undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar vid Tegelhagen i Sollentuna kommun omfattar ett antal olika krav och åtgärder. Våra klienter har först i ett sent skede beslutat att överklaga besluten. Med hänsyn till att fem olika båtklubbar gemensamt drabbas av besluten, behöver klubbarna

utrymme att gemensamt utveckla grunder och omständigheter. Vi behöver därtill utrymme att stämma av dessa med våra klienter.

- 3.2 Vi ansöker mot bakgrund av ovan om anstånd att inkomma med komplettering i innevarande överklagande **till och med den 1 mars 2022**.

Stockholm, den 8 februari 2022.

Namn: Stefan Sandén
Titel: Advokat

Stockholm, den 8 februari 2022

Namn: Charlotte Brunlid
Titel: Advokat

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Tfn: 08-579 214 38
E-post: erik.hallgren@sollentuna.se

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

Överklagande av miljö- och byggnadsnämndens beslut

Beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar

1. att överklagandet har kommit in i rätt tid
2. att vad klaganden anført inte föranleder någon ändring av nämndens beslut

Ärendet översänds till länsstyrelsen för prövning.

Ärendet

Miljö- och byggnadsnämnden beslutade den 18 januari om undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar tillhörande Edsvikens Segelsällskap på båtuppläggningsplatsen vid Tegelhagen, Sollentuna kommun.

Edsvikens Segelsällskap har genom Advokatfirma DLA Piper Sweden KB, Advokat Charlotte Brunlid och Advokat Stefan Sandén, överklagat beslutet och anför bland annat att beslut om föreläggande ska undanröjas i sin helhet (Se bifogat överklagande). Parterna önskar även anstånd för att utveckla talan.

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har den 27 januari mottagit delgivningsbevis gällande beslutet. Avdelningen bedömer att överklagandet har kommit in i rätt tid. Vad klagande har anført föranleder ingen ändring av nämndens beslut. Ärendet översänds för länsstyrelsens prövning. Beslut, överklagande, ytterligare relevanta handlingar samt ärendesammanställning bifogas, se bilagor.

Delegat

Enligt miljö- och byggnadsnämndens delegationsordning

Erik Hallgren
Miljö- och hälsoskyddsinspektör

Bilagor

- ALLA Beslut Föreläggande Miljö- och hälsoskyddsinspektör, DB 42: FÖREL
- Delgivningskvitto
- Fullmakt
- Överklagande
- Ärendesammanställning

Beslut fattat av Miljö- och hälsoskyddsinspektör Erik Hallgren, 2022-02-14, MIL.2021.269

FULLMAKT

för envar av advokat Stefan Sandén och advokat Charlotte Brunlid

eller den som han/hon/de i sitt ställe sätter, att vid domstolar, exekutionssäten samt övriga myndigheter i Sverige och utlandet anhängiggöra, utföra och bevaka min/vår talan i mellan havande med

Sollentuna kommuns, Miljö- och byggnadsnämnden

eller den saken i övrigt kan anses beröra, angående

överklagande av beslut med föreläggande, diarienummer MIL.2021.371

att framställa och bemöta ersättnings- eller ansvarsyrkanden, att jämväl inför skiljenämnder eller utom rätta vid alla de tillfällen då min/vår rätt kan vara ifråga, densamma iakttaga och bevaka, att antaga eller förkasta ackord i eller utom konkurs, att ansöka om verkställighet av dom och beslut samt att å mina/våra vägnar ingå förlikning.

Ombudets laga åtgärder godkännes.

Stockholm den januari 2022

Katarina Grenfeldt

Hallgren, Erik

Från: Hans Nygren <hans.nygren123@gmail.com>
Skickat: den 27 januari 2022 08:52
Till: Hallgren, Erik
Kopia: Edsvikens segelsällskap
Ämne: Re: Beslut MIL.2021.269

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

WARNING: Detta mail kommer från en extern avsändare. Klicka inte på länkar eller öppna bifogade filer om du inte känner igen avsändare och vet att innehållet är säkert.

Hej Erik!

Härmed bekräftads mottagandet av beslut MIL. 2021.269.

Vänlig hälsning
Hans Nygren
Styrelsen Edsvikens Segelsällskap

tors 27 jan. 2022 kl. 08:20 skrev Erik Hallgren <erik.hallgren@sollentuna.se>:

Hej,

Har ni mottagit beslutet samt timavgiftsbeslutet? Vi behöver få bekräftat att besluten är mottagna.

Hör av er om ni har frågor

Med vänlig hälsning,

Erik Hallgren

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd

Sollentuna kommun

Tfn vxl 08-579 210 00

Besök [Norra Malmvägen 143](#)

Post 191 86 Sollentuna

www.sollentuna.se

Ärende hos kommunen: MIL.2021.269

Mottagare: Edsvikens segelsällskap[Info@EdsvikensSS.se]

Edsvikens segelsällskap ombud Advokat Stefan
Sandén
stefan.sanden@soasanden.se

Överklagande av kommuns beslut 2022-01-18 enligt miljöbalken rörande föreläggande om undersökning av båtbottenfärger, Sollentuna kommun

Länsstyrelsen tog emot ditt ärende den 14 februari 2022.

Ärendet har fått diarienummer 7398-2022. Ange detta vid kontakt
med oss.

Om du har frågor som gäller ditt ärende är du välkommen att kontakta
oss via mejl. Vår e-postadress är stockholm@lansstyrelsen.se. Glöm
inte att ange ärendets diarienummer 7398-2022 i ämnesfältet.

Viktig information om förenklad delgivning

För att vara säker på att du får handlingen som du ska ta del av så
skickar Länsstyrelsen två brev till dig. Breven skickas till din senast
kända adress (det kan vara din e-postadress om du har lämnat den till
oss). Om breven kommer i retur till oss så skickar vi istället breven till
din folkbokföringsadress, om den inte redan har använts.

Det första brevet innehåller handlingen som du ska delges. Nästa
arbetsdag skickas ett kontrollmeddelande till dig om att det första
brevet har skickats.

Du är delgiven två veckor efter att Länsstyrelsen skickat beslutet till
dig.

Tänk på detta så länge ärendet pågår hos Länsstyrelsen

- Om du bara får kontrollmeddelandet, men inte handlingen, måste
du kontakta Länsstyrelsen snarast.
- Meddela alltid adressändring till Länsstyrelsen.
- Så länge ditt ärende pågår hos Länsstyrelsen ska du ta del av din
post varannan vecka. Om detta inte är möjligt måste du meddela
Länsstyrelsen detta.
- I enstaka fall kan Länsstyrelsen behöva använda en annan form av
delgivning. Vi meddelar dig om du måste skicka tillbaka ett
delgivningskvitto.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Edsvikens segelsällskap ombud Charlotte
Brunlid

charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Överklagande av kommuns beslut 2022-01-18 enligt miljöbalken rörande föreläggande om undersökning av båtbottenfärger, Sollentuna kommun

Länsstyrelsen tog emot ditt ärende den 14 februari 2022.

Ärendet har fått diarienummer 7398-2022. Ange detta vid kontakt
med oss.

Om du har frågor som gäller ditt ärende är du välkommen att kontakta
oss via mejl. Vår e-postadress är stockholm@lansstyrelsen.se. Glöm
inte att ange ärendets diarienummer 7398-2022 i ämnesfältet.

Viktig information om förenklad delgivning

För att vara säker på att du får handlingen som du ska ta del av så
skickar Länsstyrelsen två brev till dig. Breven skickas till din senast
kända adress (det kan vara din e-postadress om du har lämnat den till
oss). Om breven kommer i retur till oss så skickar vi istället breven till
din folkbokföringsadress, om den inte redan har använts.

Det första brevet innehåller handlingen som du ska delges. Nästa
arbetsdag skickas ett kontrollmeddelande till dig om att det första
brevet har skickats.

Du är delgiven två veckor efter att Länsstyrelsen skickat beslutet till
dig.

Tänk på detta så länge ärendet pågår hos Länsstyrelsen

- Om du bara får kontrollmeddelandet, men inte handlingen, måste
du kontakta Länsstyrelsen snarast.
- Meddela alltid adressändring till Länsstyrelsen.
- Så länge ditt ärende pågår hos Länsstyrelsen ska du ta del av din
post varannan vecka. Om detta inte är möjligt måste du meddela
Länsstyrelsen detta.
- I enstaka fall kan Länsstyrelsen behöva använda en annan form av
delgivning. Vi meddelar dig om du måste skicka tillbaka ett
delgivningskvitto.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på
www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Från: "AB-RB-Beredningsgrupp överklaganden"
Skickat: Wed, 16 Feb 2022 11:27:01 +0100
Till: "Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com" <Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com>
Ämne: Beviljat anstånd ärende dnr 7398-2022

Hej!

Du har som ombud för Edsvikens segelsällskap begärt anstånd att inkomma med komplettering i ärende dnr 7398-2022. Begärt anstånd **till den 1 mars 2022** beviljas.

Handlingarna ska skickas in via <https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/om-oss/vara-tjanster/komplettering-eller-yttrande-i-arende.html> alternativt via e-post till stockholm@lansstyrelsen.se. Om ingen komplettering inkommer inom utsatt tid kan ärendet komma att prövas och avgöras på befintliga handlingar.

Ange länsstyrelsens beteckning dnr 7398-2022 vid all kontakt i ärendet.

Vänliga hälsningar,

Karin Komijani Ekholm
Jurist
Avdelningen för rättsliga frågor
Enheten för överklaganden
Länsstyrelsen i Stockholms län
Besök: Regeringsgatan 66
Box 22067, 104 22 Stockholm
Telefon: 010-22 32 207

www.lansstyrelsen.se/stockholm

Från: "Charlotte Brunlid" <Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com>
Skickat: Wed, 23 Feb 2022 15:19:43 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Stockholms län" <Stockholm@lansstyrelsen.se>
Cc: "Stefan Sandén" <stefan.sanden@soasanden.se>
Ämne: Begäran om anstånd [DLAN-M.FID647261]
Bilagor: Anståndsbeğaran_220223.pdf

I egenskap av ombud för Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb, får vi härmed inkomma med bifogad ansökan om anstånd i följande ärenden:

7363-2022
7382-2022
7398-2022
7430-2022
7438-2022

Med vänlig hälsning

Charlotte Brunlid
Special Counsel / Advokat

O: [+46 8 701 78 00](tel:+4687017800)
M: [+46 73 719 64 46](tel:+46737196446)
charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm
www.dlapiper.se

This email is from Advokatfirma DLA Piper Sweden KB which is part of DLA Piper, a global law firm operating through various separate and distinct legal entities.

The contents of this email and any attachments are confidential to the intended recipient. They may not be disclosed to or used by or copied in any way by anyone other than the intended recipient. If this email is received in error, please contact Advokatfirma DLA Piper Sweden KB on +46 8 701 78 00 quoting the name of the sender and the email address to which it has been sent and then delete it.

Please note that neither Advokatfirma DLA Piper Sweden KB nor the sender accepts any responsibility for viruses, and it is your responsibility to scan or otherwise check this email and any attachments.

As an individual you are informed that Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is processing your personal data for example to communicate with you and to deliver our services, carry out credit checks and take up credit references, perform client identification and other due diligence procedures and conflict of interest checks. This includes, where relevant, transferring personal data outside the EU/EEA and transferring your personal data to other entities within DLA Piper including to DLA Piper LLP (US) and DLA Piper UK LLP for their own processing as data controllers. Individual rights under the General Data Protection Regulation may be limited e.g. due to our professional secrecy obligations. For further information about our processing of

personal data read our Privacy Policy at <https://www.dlapiper.com/en/sweden/privacy-policy/>

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is a limited liability partnership registered in Sweden (Registration number 916629-6658) which provides services from its registered office and principal place of business at Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm, Sweden.

For further information, please refer to www.dlapiper.com

Till:Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

Stockholm den 23 februari 2022

Skickas via e-post till: stockholm@lansstyrelsen.se

Ansökan om anstånd i ärendena 7364-2022, 7382-2022, 7398-2022, 7430-2022 och 7438-2022 Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb ./ Sollentuna kommun

Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb har tidigare den 11 februari 2022 ingivit överklagande av Sollentuna kommuns beslut om föreläggande daterat den 18 januari 2022 i ärendena MIL.2021.268, MIL.2021.269, MIL.2021.371, MIL.2021.266 och MIL.2021.355.

Länsstyrelsen i Stockholm har därefter i beslut medgivit anstånd med komplettering av överklagandet till den 1 mars 2022 i samtliga rubricerade ärenden.

På grund av [REDACTED] och då vi båda ombud drabbats [REDACTED] i olika omgångar samt med anledning av den ingående dialog som är nödvändig med våra klienter i samtliga ärenden, ansöker vi härmed om ytterligare anstånd med ingivandet av komplettering till och med **den 18 mars 2022**.

Stockholm som ovan

Stefan Sandén
Advokat
Tel: 070 671 13 31
E-post: stefan.sanden@soasanden.se

Charlotte Brunlid
Advokat
Tel. 073 719 64 46
E-post: charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Från: "AB-RB-Beredningsgrupp överklaganden"
Skickat: Sun, 27 Feb 2022 11:14:48 +0100
Till: "Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com" <Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com>
Ämne: Beviljat anstånd ärende dnr 7398-2022

Hej!

Du har begärt ytterligare anstånd att inkomma med komplettering i ärende dnr 7398-2022. Begärt anstånd **till den 18 mars 2022** beviljas. Observera att ytterligare anstånd än detta inte kan påräknas.

Handlingarna ska skickas in via <https://www.lansstyrelsen.se/stockholm/om-oss/vara-tjanster/komplettering-eller-yttrande-i-arende.html> alternativt via e-post till stockholm@lansstyrelsen.se. Om ingen komplettering inkommer inom utsatt tid kan ärendet komma att prövas och avgöras på befintliga handlingar.

Ange länsstyrelsens beteckning dnr 7398-2022 vid all kontakt i ärendet.

Vänliga hälsningar,

Karin Komijani Ekholm
Jurist
Avdelningen för rättsliga frågor
Enheten för överklaganden
Länsstyrelsen i Stockholms län
Besök: Regeringsgatan 66
Box 22067, 104 22 Stockholm
Telefon: 010-22 32 207

www.lansstyrelsen.se/stockholm

Från: "Charlotte Brunlid" <Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com>
Skickat: Fri, 18 Mar 2022 14:50:00 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Stockholms län" <Stockholm@lansstyrelsen.se>
Cc: "Stefan Sandén" <stefan.sanden@soasanden.se>
Ämne: Komplettering överklagande ärende 7364-2022, 73882-2022, 7398-2022, 7430-2022 och 7438-2022 [DLAN-M.FID647261]
Bilagor: Komplettering överklagande Sollentuna kommun 2200318.pdf, Bilaga 1_ts201737-broschyr_giftfri-batbotten-a5_webb_2019-04-09.pdf

Vi får härmed inkomma med komplettering och bilaga till överklagande i rubricerade ärenden.

Med vänlig hälsning

Charlotte Brunlid
Special Counsel / Advokat

O: [+46 8 701 78 00](tel:+4687017800)
M: [+46 73 719 64 46](tel:+46737196446)
charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm
www.dlapiper.se

Till:

Länsstyrelsen i Stockholms län
Box 22067
104 22 Stockholm

Stockholm den 18 mars 2022

Skickas via e-post till: stockholm@lansstyrelsen.se

Komplettering av överklagande i ärende 7364-2022, 7382-2022, 7398-2022, 7430-2022 och 7438-2022 Edsbergs båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb ./ Sollentuna kommun

Undertecknade får härmed för Edsbergs Båtklubb, Edsvikens Segelsällskap, Segelsällskapet Vega, Sollentuna Båtklubb och Turebergs Båtklubb (nedan gemensamt "**Båtklubbarna**") komplettera den tidigare överklagande av Sollentuna kommun, Miljö- och byggnadsnämnden (nedan "**Sollentuna kommun**") beslut om föreläggande. Båtklubbarna vidhåller vad som tidigare anförts i yttrande den 27 augusti 2021 samt överklagandet av Sollentuna kommuns beslut daterat den 8 februari 2022 och lägger därutöver till följande.

1 ÄNDRINGSYRKANDE

- 1.1 I enlighet med vad som tidigare anförts yrkar Båtklubbarna i första hand att Sollentuna kommuns beslut om föreläggande ska undanröjas i sin helhet.
- 1.2 Båtklubbarna yrkar i andra hand att tiden för när åtgärderna ska vara genomförda ska bestämmas till senast den 1 maj 2023 eller den senare tidpunkt som är möjlig med hänsyn till handläggningen av överklagandet.

2 GRUND FÖR ÖVERKLAGANDE

2.1 Beslutet omfattas inte av kommunala kompetensen

- 2.1.1 En grundläggande förutsättning när det gäller kommunala beslut är att kommunen enbart har behörighet att fatta beslut i enlighet med den kompetens som ges enligt kommunallagen och ytterst regeringsformen. Den kommunala kompetensen föreskrivs i lag och innebär att kommuner inte kan fatta andra beslut än de som följer av den lagstadgade beslutanderätten.

2.1.2 Kommuner har ett tillsynsansvar inom miljörättens område. Den kommunala kompetensen innebär dock inte en möjlighet för kommunal verksamhet att ålägga annan, i detta fallet ideella båtklubbar, att utföra kommunens tillsynsuppgifter eller i övrigt. Kommuner har inte heller någon laglig möjlighet att kräva av föreningar eller annan att verkställa åtgärder på enskilda egendom. Det innebär att det inte inryms i den kommunala kompetensen att förelägga ideella båtklubbar att verkställa mätningar av innehållet i båtbottnfärg på enskilda båt. Detta gäller oavsett båtägares medlemskap i båtklubb, då detta medlemskap inte i något fall innebär att rådigheten över båten överläts till båtklubbarna.

2.1.3 Det föreläggande som Sollentuna kommun nu beslutat ligga utanför den kommunala kompetensen och har inte kommit till på ett lagligt sätt. Sollentuna kommuns beslut om föreläggande ska därför undanröjas redan av detta skäl.

2.2 Båtklubbarna är inte att anse som verksamhetsutövare

2.2.1 Enligt Sollentuna kommuns beslut är Båtklubbarnas verksamhet att betrakta som miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap 1 § miljöbalken (nedan "**MB**"). Sollentuna kommun har redovisat att Båtklubbarna arrenderar mark av kommunen, se Sollentuna kommuns beslut vid hänvisning till 2.4, 2.5 och 2.6. Sollentuna kommun har därtill redovisat att Båtklubbarna bedriver verksamhet i form av båtuppläggningsplats och att det bedrivs slipning, målning, tvätt, service av slamkrypare etc. inom området.

2.2.2 Vad Sollentuna kommun har redovisat stämmer inte. Istället samverkar Båtklubbarna genom Sollentuna Båtsportsunion (nedan "**SoBU**") som i sin tur står för arrendeavtalet med Sollentuna kommun.

2.2.3 Båtklubbarnas medlemmar har möjlighet att utnyttja den arrenderade marken genom medlemskapet i Båtklubbarna och har därigenom möjlighet att ställa upp båtar för vinterförvaring. Båtklubbarna kan därför inte anses bedriva någon sådan verksamhet som redovisas av Sollentuna kommun när det gäller båtuppställningsplats slipning, målning, tvätt eller liknande verksamhet.

2.2.4 Det är Båtklubbarnas uppfattning att det ligger närmare till hands att anse att det är Sollentuna kommun som är att uppfatta som verksamhetsutövare genom det arrendeavtal som slutits med Sollentuna Båtsportsunion. De berörda arrendena upplåts mot ersättning och med det uttalade syftet att de ska användas just för det ändamål som Båtklubbarna utövar.

2.2.5 Föreläggandet är därför riktat mot fel verksamhetsutövare och ska därför upphävas redan av detta skäl.

2.3 Båtklubbarna har varken rättslig eller faktisk möjlighet att följa föreläggandet

2.3.1 En utgångspunkt för Sollentuna kommuns beslut är således att Båtklubbarna är verksamhetsutövare, vilket inte är riktigt. Samtidigt gäller att även om Båtklubbarna skulle anses vara verksamhetsutövare, medför inte det i sig att Båtklubbarna har någon rättslig eller faktisk möjlighet att följa det aktuella föreläggandet. Detta då Båtklubbarna saknar rätt att ensidigt vidta åtgärder när det gäller medlemmarnas båtar.

2.3.2 Båtklubbarnas medlemmar förvarar båtar på de båtuppläggningsplatser som framgår avseende respektive båtklubb. Båtklubbarna innehar däremot inte några båtar överhuvudtaget.

2.3.3 Så som föreläggandet nu är utformat måste Båtklubbarna ifrågasätta om inte Sollentuna kommuns beslut omfattas av det straffbara området för olovligt brukande enligt 10 kap. 7 § brottsbalken. Att ett föreläggande ens närmar sig detta område får anses vara mycket olämpligt. Eventuella krav på undersökning måste vara utformade utifrån vad adressaten har möjlighet att genomföra och riktas mot den som har juridisk rätt att vidta sådana åtgärder.

2.3.4 Föreläggandet ska därför upphävas även av detta skäl.

2.4 Föreläggandet är inte lagligen grundat

2.4.1 Sollentuna kommun har redovisat ett antal lagrum i sitt beslut. Bland dessa kan nämnas 26 kap. 21 och 22 §§ MB. Inget av dessa lagrum är dock tillämpligt i den nu aktuella situationen.

2.4.2 Den bestämmelse som kommunen hänvisar till i 26 kap. 21 § MB gäller enbart för redovisning av sådana uppgifter och handlingar som inte förutsätter någon närmare utredning. Som exempel kan nämnas att regeln kan användas för krav på redovisning av driftförhållanden, omfattningen av verksamheten, kemikalieanvändning, råvaruval, bränsleval och liknande. (se prop. 1997/98:45, del 2 s. 282).

2.4.3 Sollentuna kommuns beslut innebär dock att uppgifter som inte finns tillgängliga, utan som enbart kan tas fram med hjälp av extern expertis,

utredning och analys, ska redovisas. Föreläggandet är därför betydligt mer långtgående än vad som medges enligt 26 kap. 21 § MB.

- 2.4.4 Om en tillsynsmyndighet anser att en verksamhetsutövare behöver utreda något förhållande, kan i stället 26 kap. 22 § MB vara tillämplig. Bestämmelsen är dock inte generellt tillämplig, utan kan enbart tillämpas då det kan befaras att en verksamhet eller en åtgärd kan medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön. Båtklubbarna bedriver dock inte verksamhet som kan medföra någon sådan olägenhet som omfattas av regeln. Det finns inte någon sådan koppling mellan den verksamhet som Båtklubbarna bedriver och de olägenheter för miljön som Sollentuna kommun beskriver i sitt beslut.
- 2.4.5 Båtklubbarna arbetar i och för sig aktivt med att tillse att dess medlemmar följer gällande lagstiftning och vidtar försiktighetsåtgärder. I detta syfte har Båtklubbarna bl.a. antagit ett antal miljöregler i syfte att informera sina medlemmar om gällande krav. Båtklubbarna informerar om förbjudna båtbottnfärger och att marken ska skyddas med presenning som uppsamlare av färgrester vid bortskrapning av båtbottnfärg. Färgresterna ska sedan samlas ihop och lämnas till avfallshantering på visst sätt.
- 2.4.6 Det faktum att Båtklubbarna ställer ovan krav på sina medlemmar innebär inte att Båtklubbarna har ansvar för medlemmarnas verksamhet. Någon omedelbar rätt för en Båtklubb att tillgripa sanktioner mot en medlem finns normalt inte. Den yttersta sanktionen är uteslutning, men det kräver normalt en medlemsomröstning. Det saknas laglig grund att kräva sådana åtgärder av Båtklubbarna. Ett föreläggande kan därför inte heller aktualiseras enligt 26 kap. 22 § MB.
- 2.4.7 Utöver detta kan inte Sollentuna kommuns beslut leda till någon konkret miljönytta. Sollentuna kommun har enligt sin egen uppgift redan kännedom om de föroreningshalter som gäller på de markområden som används för båtuppställning. Båtklubbarna vidtar redan ett antal åtgärder för att värna miljön. Det finns inte heller något i ärendet i övrigt som talar för att Båtklubbarnas antagna regler – eller miljöbalkens regler – inte följs av medlemmarna. Det finns därför inte någon anledning att anta att den båtuppställning som verkställs av båtklubbarnas medlemmar medför någon olägenhet för människors hälsa eller miljön.
- 2.4.8 Det saknas därmed rättslig grund för Sollentuna kommuns beslut, varför det ska upphävas även av detta skäl.

2.5 Beslutet är otydligt och oproportionerligt

- 2.5.1 Sollentuna kommuns beslut är såväl otydligt som oproportionerligt på ett sätt som inte är godtagbart enligt gällande rätt.
- 2.5.2 Enligt 26 kap. 9 § 2 st. MB gäller att ett föreläggande inte får vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet. Även i övrigt gäller att kommunal verksamhet inte får ställa mer långtgående krav än vad som medges enligt gällande rätt.

Rättslig reglering vid användande av båtottenfärg

- 2.5.3 Enligt det regelverk som gäller för båtottenfärg omfattande EU-parlamentets s.k. biocidförordning 528/2012, har Kemikalieinspektionen ansvar för att bl.a. pröva frågor om godkännande av bekämpningsmedel och utveckla register över kemiska produkter och biotekniska organismer, se förordning (2009:947) med instruktion för Kemikalieinspektionen. Mot bakgrund av sitt uppdrag har Kemikalieinspektionen upprättat en tabell som senast uppdaterades den 1 januari 2022 i vilken de båtottenfärger som är godkända på den svenska ostkusten redovisas, dvs. i bl.a. Sollentuna kommun. Risk för påväxt av vattenlevande organismer på båtar med en egenvikt över 200 kg utgör skäl för godkännande av båtottenfärg med olika innehåll på olika platser i Sverige.
- 2.5.4 En typ av färg skiljer sig dock från övriga. Det gäller färger med tennorganiska föreningar som varit totalt förbjudna sedan år 1989. Ansvaret för dessa båtar och innehållet i färgen ligger dock hos den enskilde båtägaren och kan vid det här laget enbart avse ett så litet antal båtar (om ens något) att det inte kan motivera den åtgärd som föreläggandet avser. Det innebär att det inte är möjligt för Sollentuna kommun att ställa krav på åtgärder avseende användningen av tillåtna båtottenfärger så som gjorts i kommunens beslut.
- 2.5.5 Därtill gäller att en mätning kan visa olika innehåll på olika båtar. Detta då olika kvalitet på båtottenfärger har varit godkända vid olika tidpunkter.
- 2.5.6 Utöver detta gäller att s.k. spärrfärger är godkända för övermålning av båtottenfärg som inte annars kan godtas på grund av att de innehåller förbjudna ämnen. AFS-förordningen stadgar nämligen att från och med den 1 januari 2008 måste fartyg som kommer in i en hamn i ett EU-land antingen vara utan beläggning med tennorganiska föreningar som fungerar som biocider, eller ha ett andra lager som förhindrar att tennorganiska föreningar kommer ut från det icke-överensstämmande undre lagret av antifoulingfärg.

Vidare stadgas att ingen besiktning eller certifiering emotses för fartyg med en längd på mindre än 24 meter, dvs. huvudsakligen fritids- och fiskebåtar.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/LSU/?uri=CELEX%3A32003R0782>

- 2.5.7 Kommunens uppfattning kommer därför i direkt konflikt med en bindande EU-förordning. Även detta innebär att de nu aktuella föreläggandena faller utanför den kommunala kompetensen.
- 2.5.8 Enligt föreläggandet behöver inte mätning ske på båtar för vilka ett saneringsintyg kan uppvisas. Detta utan att det redovisas vad som krävs för att ett sådant saneringsintyg ska anses godtagbart. Enligt vad Båtklubbarna erfar förekommer olika typer av saneringsintyg och de upprättas av olika organisationer, utom avseende fartyg då tillsynsmyndigheten verkställer sådant intyg. Det finns inte heller något lagstöd för vad som ska genomföras inför utfärdandet av saneringsintyg avseende båtbottnfärg. Eftersom sådana saneringsintyg kan utfärdas av olika organisationer utan någon närmre reglering, finns inte någon garanti för att ett sådant intyg är riktigt eller att den sanering som utförts har genomförts på ett miljömässigt godtagbart sätt. Det ska härvid noteras att också Transportstyrelsen är mycket tydlig med att det kan innebära en större hälso- och miljörisk att ta bort gammal färg på fel sätt än att låta den sitta kvar, se **Bilaga 1**.

Kommunens krav är oproportionerligt

- 2.5.9 I allmänhet kan det konstateras att vid en bedömning av kommunala beslut ska proportionalitetsprincipen tillämpas och vid denna säkerställa att de beslut som fattas är syftesenliga och inte mer ingripande än nödvändigt.
- 2.5.10 En proportionalitetsbedömning verkställs i tre steg. I det första steget ska en bedömning ske av om ett ingrepp är ägnat att tillgodose det avsedda ändamålet. I det andra steget ska prövas om kravet är nödvändigt för att åstadkomma det önskade ändamålet eller om det finns mindre ingripande alternativ. I det tredje steget ska en prövning ske av om kravet är proportionerligt i strikt mening. Det innebär att en avvägning ska göras av om den fördel som beslutet ger för allmänheten står i rimlig proportion till den skada som ingreppet förorsakar den enskilde.
- 2.5.11 Sollentuna kommuns beslut omfattar krav på mätning och redovisning har ett oklart ändamål. Sollentuna kommun har visserligen redovisat att kommunen har genomfört mätningar som visat att otillåtna ämnen förekommer i marken vid båtuppställningsplatserna för samtliga Båtklubbar, men har inte redovisat

vilket ändamålet med de nu aktuella mätningarna är. Sollentuna kommun hänvisar inte heller till något samband mellan den båtbottnfärg som förekommer på de olika båtar som ligger för vinterförvaring idag och resultatet vid mätningen av marken. Ändamålet med de mätningar som beslutats i föreläggandet är därmed oklart och Sollentuna kommuns beslut är oproportionerligt redan på denna grund.

2.5.12 När en proportionalitetsbedömning visar att ett krav inte får avsett ändamål, sker inte någon prövning i det andra och tredje steget. Om så ändå skulle ske, skulle prövningen i det andra steget visa att det finns betydligt mindre ingripande alternativ än det som Sollentuna kommun har beslutat. Ett sådant skulle kunna vara att Sollentuna kommun erbjuder samtliga båtägare i kommunen att genomföra mätning av innehållet i båtbottnfärg på kommunens bekostnad i enlighet med den metod som använts i Stockholms kommun och Kalmar kommun. Sådan mätning skulle också kunna ske enbart på äldre båtar. Sammantaget blir slutsatsen att det ingrepp som blir konsekvens av Sollentuna kommuns beslut inte ger och inte heller kan ge en sådan fördel för det allmänna som står i rimlig proportion till den skada som det orsakar den enskilde.

2.5.13 Beslutet är oproportionerligt i strid mot gällande rätt och ska därför upphävas även på denna grund.

2.6 Beslutet strider mot föreningsfriheten

2.6.1 Båtklubbarna är ideella föreningar och är som sådana skyddade av den grundlagsreglerade föreningsfriheten. Föreningsfriheten kan enbart begränsas i enlighet med 2 kap. 20 – 22 och 24 §§ regeringsformen. En begränsning av föreningsfriheten kan aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den. Föreningsfriheten får enbart begränsas när det gäller sammanslutningar vars verksamhet är av militär eller liknande natur eller innebär förföljelse av en folkgrupp på grund av etiskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Någon sådan verksamhet bedrivs naturligtvis inte inom Båtklubbarna.

2.6.2 Verkställandet av Sollentuna kommuns nu aktuella beslut skulle kräva förändringar i samtliga Båtklubbars stadgar. Sådana mätningar samt fördelningen av kostnaden för dessa inryms inte i de stadgar som beslutats och tillämpas.

2.6.3 Mot bakgrund av att det krav som ställts inte följer av gällande rätt och är oproportionerligt, strider ett krav på stadgeändring hos Båtklubbarna mot

föreningsfriheten enligt 2 kap. 1 § regeringsformen. En sådan olaglig begränsning av föreningsfriheten strider därtill mot den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Europakonventionen.

2.6.4 Sollentuna kommuns beslut ska upphävas även av detta skäl.

2.7 Tidpunkten då föreläggandet ska ha efterkommits

2.6.1 Sollentuna kommun har beslutat att föreläggandet ska ha efterkommits senast den 1 maj 2022, men har inte förordnat att föreläggandet ska gälla omedelbart även om det överklagas. Till följd av kommunens utformning av föreläggandet riskerar tiden för efterkommande bli mycket kort. Båtklubbarna yrkar därför i andra hand att tiden för när föreläggandet ska ha efterkommits flyttas fram till åtminstone den 1 maj 2023, eventuellt senare eftersom ett efterkommande av föreläggandet enbart kan verkställas under vinterhalvåret.

Stockholm som ovan

Stefan Sandén
Advokat

Charlotte Brunlid
Advokat

Bilagor

1. Transportstyrelsens broschyr Giffri båtboten – så här gör du

Giftfri båtbottnen

— så här gör du

Innehåll	
Att ta bort båtbottnfärg	5
Försiktighetsprincipen	5
Metoder	5
Skrapning	5
Blästring	7
Slipning	8
Särskilt om yrkesmässig båtbottnbearbetning	8
Skydda miljön	9
Privatpersoner	9
Hamnar, varv och båtklubbar	9
Transportörer och avfallsanläggningar	9
Att skydda skrovet från beväxning	11
Skrovrena båtar	11
Biocidfri bottenfärg	11
Förbud mot användning av biocidfärger i vissa vatten	11
Biocidfärger	12
Koppar, zink och TBT	12
Huvudsaklig förtöjningsplats	13
Att mäta metaller på båtskrovet	13
Gränsvärden	14
Koppar, zink och TBT på båtskrov	14
Förorenad mark	14
Hygieniskt gränsvärde på arbetsplatsen	14
Vad är Skrovmålet?	15

Under 2017 såldes drygt 100 ton biocid innehållande fritidsbåtsbottenfärg i Sverige. Färgen innehåller en mängd olika biocider¹ (t.ex. koppar), vilket å ena sidan skyddar själva båten men å andra sidan utgör en hälso- och miljörisk. Det bästa vi kan göra för miljön och hälsan är att hålla skrovet fritt från beväxning² med hjälp av biocidfria metoder och om det behövs, biocidfri färg.

De senaste åren har allt fler båtägare avgiftat sin båt, alltså tagit bort all gammal biocidfärg från skrovet och bara använt färg fri från gifter efter det. Framförallt är det båtar i insjöar och i Bottniska viken som avgiftas då det inte är tillåtet med biocidfärgs användning där.

I denna broschyr kan du läsa mer om hur du kan avgifta din båt och avlägsna gammal biocidfärg på ett säkert sätt. **Att ta bort gammal färg på fel sätt kan vara en större hälso- och miljörisk än att låta den sitta kvar.**

Broschyren är framtagen i samverkan med representanter från Projekt Skrovmålet och Båtmiljörådet och ska ses som vägledning vid borttagning av biocidfärg från båtskrov med grund i den kunskap som finns idag. Rekommendationerna kan komma att ändras efter år 2020 då Projekt Skrovmålet slutredovisas.

¹ Ämnen med förmåga att skada och döda levande organismer.

² Fastsittande havsorganismer på t.ex. skeppsskrov.

Rekommendationer

Generellt för alla båtar

Undvik att måla din båt med bottenfärg som innehåller biocider, eftersom de har negativa effekter på hälsa och miljö. Håll istället skrovet fritt från beväxning genom giftfria metoder, så som mekanisk rengöring, skrovdug, förvaring på land etc.

För biocidmålade båtar

Om du har en båt med biocidfärg som du vill få giftfri finns det ett antal olika metoder:

- Skrapa bort färgen, med hjälp av färgborttagningsmedel och skrapa.
- Slipa bort färgen, antingen genom torrslipning eller våtslipning med rätt utrustning.
- Blästra bort färgen, detta bör endast ske yrkesmässigt och ska följa de miljö-, hälso- och säkerhetskrav som finns.

Det är viktigt att se till att borttagandet sker på ett miljö- och hälsosäkert sätt, med rätt utrustning och skyddsåtgärder. Annars finns risk att de giftiga partiklarna påverkar både miljön och hälsan för den som utför arbetet negativt.

Felaktigt utförd borttagning kan utgöra ett större miljö- och hälsopåverkan är att låta biociderna sitta kvar på skrovet.

Efter borttagning av färgen bör du;

1. Måla på en grundfärg (primer) som skyddar mot fukt.
2. Måla till sist på en biocidfri färg av en typ som bildar en hård yta, vilket underlättar den mekaniska rengöringen.

Att ta bort båtbottnfärg

Försiktighetsprincipen

Båtbottnfärger innehåller ofta ämnen som är skadliga för såväl hälsan som miljön. Om du är osäker på vilka ämnen som finns i just din båts bottenfärg, så bör du tillämpa försiktighetsprincipen. Den innebär att du agerar som om det faktiskt finns skadliga ämnen i färgen, och vidtar lämpliga åtgärder för att skydda din och andras hälsa och den omgivande miljön. I synnerhet om du planerar att skrapa, blästra eller slipa båtbottnen.

På flertalet båtplatser i Sverige har mätningar visat på höga halter av TBT³, koppar, zink och bly i marken, vattnet och bottenbotten. De höga halterna kan i många fall bero på att dessa ämnen läckt ut från båtarnas bottenfärger. Ämnena (biociderna) ingår i många bottenfärger för att förhindra beväxning på skrovet. TBT är numera förbjudet men kan finnas kvar i färglagren på äldre båtar.

Metoder

De vanligaste metoderna för att ta bort båtbottnfärg är skrapning, blästring och slipning. Oavsett vilken metod man använder så är det viktigt att skydda den omgivande miljön och andra människor i närheten. Det är också viktigt att den som utför arbetet skyddar sig själv, t.ex. genom att använda täckande kläder, handskar och andningsskydd.

Färgresterna och slip-/blästringsdammet räknas som farligt avfall. Samla därför upp det och lämna in det till närmaste återvinningscentral⁴. Byt också arbetskläder på plats så snart du är klar.

Skrapning

Att skrapa båtbottnen har den fördelen att de giftiga färgresterna snabbt och lätt kan samlas ihop i ett tätt kärl och lämnas in som farligt avfall med liten risk för spridning.

Du kan, innan själva skrapningen,

³Tributyltenn, en giftig tennorganisk förening.

⁴Ta först reda på om återvinningscentralen i fråga har tillstånd att ta emot farligt avfall. ►

Bullandö Marina, skrapa
kopplad direkt till dammsugare.

förbearbeta skrovet med ett särskilt färgborttagningsmedel som löser upp bottenfärgen. Skrapresterna bildar då en kladdig massa (farligt avfall) som är lätt att samla upp och forsla bort till en återvinningscentral.

Alternativt kan du använda en skrapa kopplad till en industridammsugare som samlar upp skrapresterna.

Tänk på detta

- Om du skrapar båtbottnen själv, så måste du samla upp alla skraprester och ta dem till en återvinningscentral.
- Om skrapningen utförs yrkesmässigt, så gäller särskilda regler från Arbetsmiljöverket.

Blästring

Blästring innebär att man rengör en yta (t.ex. ett skrov) genom att under högt tryck bearbeta den med små partiklar (t.ex. sandkorn eller små stålkulor). Då blästring medför stora risker för både miljö och hälsa bör det endast ske av en yrkesman och ska följa de krav som finns i Miljöbalkens kap 2 och Arbetsmiljölagen.

Att blästra båtbottnen har den nackdelen att det bildas ett finkornigt damm (blästringsdamm) som är farligt att andas in om bottenfärgen innehåller giftiga ämnen (t.ex. biocider). Ett andningsskydd är alltså nödvändigt. Om blästring sker utomhus, så kan ett andningsskydd med P3-filtrer vara tillräckligt. Men om den sker i en mer eller mindre innesluten lokal, så behövs ett andningsskydd med mycket hög

Bilden visar hur en felaktig blästring kan ge upphov till mycket damm som sprids till omgivningen.

skyddsfaktor, t.ex. en andningsapparat med extern lufttillförsel.

Om blästring sker utomhus måste arbetsplatsen skärmas in med en tät inneslutningsplast eller presenning, så att blästringsdamm inte sprider sig till den omgivande miljön. Om blästring sker inne i en lokal ska man se till att dammet inte kan slippa ut genom väggar, golv eller tak.

I båda fallen behövs en frånluftsfläkt eller ett punktutslug som leder dammet till ett uppsamlande torrfilter (kassett). Om vatten används vid blästringen ska man ordna så att det leds genom ett vattenfilter som samlar upp dammpartiklarna. Det kan t.ex. vara en tunnna med ett filter som vattnet leds igenom.

Rekommendation

Eftersom skrovblästringsarbetet kan vara hälsofarligt och skadligt för miljön, ska det utföras av en yrkesman med rätt kompetens och utrustning för uppgiften.

När blästringen väl är klar, är det viktigt att du på ett säkert sätt avlägsnar det avblästrade materialet och dammsuger inneslutningsplasten eller lokalens väggar, golv och tak. Låt fränluftsfläkten gå under tiden och dammsug alla ytor med en för ändamålet avsedd industridammsugare. Lämna sedan in det uppsamlade materialet (farligt avfall) till en återvinningscentral.

Arbetsmiljöverket rekommenderar, mot bakgrund av hälsoriskerna i samband med blästring, att man i möjligaste mån väljer andra metoder för att rengöra båtbottnen. Det kan exempelvis vara inkapsling av biocidfärgen, vilket dock är oklart i dagsläget om det är lämpligt ur ett miljöperspektiv. De som arbetar yrkesmässigt med blästring under längre tid löper särskilt stor risk för att överexponeras för farliga ämnen, och om arbetet utförs i en innesluten lokal så ökar risken ytterligare.

Utföraren är ansvarig för att skydda miljö och hälsa enligt Miljöbalken. Kommunen kan vid tillsyn kontrollera och bedöma om vidtagna skyddsåtgärder är tillräckliga. Om det finns risk för spridning eller påverkan på hälsa eller miljö kan kommunen förelägga om kontroll med provtagning och saneringsåtgärder.

Slipning

När man slipar en båtbottnen bildas det, liksom vid blästring, ett finkornigt damm (slipdamm). I samband med slipningsarbeten ska du därför vidta samma åtgärder som vid blästringsarbeten, det vill säga använda skyddsutrustning, täcka in arbetsplatsen så att slipdammet inte sprids samt samla upp och lämna in det farliga avfallet (se Blästring).

Om du våtslipar ska du se till vattnet tas om hand och inte kommer ut till miljön.

Särskilt om yrkesmässig båtbottnbearbetning

Den som arbetar yrkesmässigt med att ta bort båtbottnfärg använder sig oftast av blästring eller slipning som metod. Med tanke på de dammrelaterade riskerna med dessa metoder (jfr Blästring resp. Slipning ovan) är det särskilt viktigt för dig som yrkesman att skydda dig under arbetet, i synnerhet om du arbetar i en mer eller mindre innesluten lokal.

Det är viktigt att du vet vilka risker det finns med arbetet och hur du hanterar din personliga skyddsutrustning. Det är också viktigt att du känner till innehållet i och har tillgång till hanterings- och skyddsinstruktionerna.

Oavsett valet av arbetsmetod ska din arbetsgivare, innan arbetet påbörjas, undersöka vilka hälsorisker det finns. Det kan t.ex. handla om att ta reda på om det finns farliga ämnen i båtbottnfärgen. Om det behövs ska arbetsgivaren sedan vidta lämpliga skyddsåtgärder.

Skydda miljön

Här kan du läsa mer om miljöskyddande åtgärder i samband med båtbottnarbeten och om aktuella miljöregler.

Privatpersoner

Täck in arbetsplatsen med plast eller en presenning, så att det inte läcker ut några farliga ämnen med slipdamm o.d. Samla upp allt avfall (såsom färgflagor, slipdamm, slipvatten, organiskt avfall och uttjänt skyddsutrustning) och lämna in det till hamnens miljöstation eller till en återvinningsanläggning. Håll dig uppdaterad om aktuella regler i miljöbalken och i de lokala miljöföreskrifterna i din kommun.

Hamnar, varv och båtklubbar

Hamnar, varv och båtklubbar ska kontrollera att den som ska transportera bort deras uppsamlade farliga avfall har tillstånd för detta. De ska också upprätta ett s.k. transportdokument för farligt avfall. Dokumentet ska innehålla uppgifter om avfallstyp, avfallsmängd, avsändare, mottagare etc. för transporten i fråga.

Om hamnen, varvet eller båtklubben upptäcker en brist i sina miljöskydds-

åtgärder eller säkerhetsrutiner, så ska den kontakta kommunens miljöförvaltning. Om det inträffar en olycka eller ett utsläpp, ska den även kontakta räddningstjänsten och ev. kustbevakningen.

Relevanta miljöregler för hamnar, varv och båtklubbar finns i miljöbalken, förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, avfallsförordningen och i ev. lokala skyddsföreskrifter.

Transportörer och avfallsanläggningar

Den som ska transportera avfall och farligt avfall behöver antingen söka ett tillstånd för detta eller anmäla det till länsstyrelsen. Valet beror på hur stor mängd avfall företaget i fråga förväntas transportera årligen.

Den som ska driva en anläggning för mottagning av avfall behöver ha tillstånd för detta, och den som lämnar avfall måste kontrollera att den mottagande anläggningen har ett sådant tillstånd.

Relevanta miljöregler för transportörer och avfallsanläggningar finns i miljöbalken, förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, avfallsförordningen och i ev. lokala skyddsföreskrifter.

Att skydda skrovet från beväxning

Skrovrena båtar

Skrovrena båtar kan tvättas på land eller i vattnet utan krav på uppsamling eller rening av tvättvattnet, vilket t.ex. gör att det då inte behövs någon spolplatta. Du kan läsa mer om detta i Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer⁵.

Det är upp till vare kommun att definiera vad som ska betraktas som skrovtrent i just den kommunen.

Det bästa du kan göra för hälsan och miljön, om din båt är skrovren, är att välja en biocidfri metod för att skydda skrovet mot beväxning, t.ex. borsttvätt, annan mekanisk rengöring, skrovduk, eller båtlyft.

Biocidfri bottenfärg

Efter att bottenfärgen har tagits bort kan

man behandla skrovet med en biocidfri epoxifärg för att skydda mot fuktintrång. Gäller särskilt för plastbåtar. Problemet med epoxifärger är dock att de medför vissa kemiska arbetsmiljörisker. Det är därför viktigt att du använder rätt skyddsutrustning när du arbetar med sådana färger.

Om du vill måla båten kan du använda en hård biocidfri färg som underlättar mekanisk rengöring.

Förbud mot användning av biocidfärger i vissa vatten

Det finns inga bottenfärger som är godkända för användning i Bottniska viken eller i insjöar. I dessa vatten får man endast använda sådana bottenfärger som inte behöver ett godkännande från Kemikalieinspektionen, d.v.s. biocidfria färger.

⁵ Havs- och vattenmyndighetens riktlinjer för båtbottnentvättning och fritidsbåtar, havochvatten.se.

Godkända bottenfärger för fritidsbåtar

Bottenfärger som är märkta med behörighetsklass 3 får var och en hantera och använda, utan att behöva någon särskild yrkesutbildning. Färger märkta med klass 1 och 2 däremot får bara hanteras och användas yrkesmässigt.

Vissa bottenfärger är avsedda endast för fartyg och andra endast för fritidsbåtar. Vilka båtar kategoriseras då som fritidsbåtar? Ja, det beror på hur stor den aktuella båten är och vad den används till. Det har däremot ingen betydelse för kategoriseringen om båten är registrerad eller inte.

De bottenfärger som på enbart fysikalisk väg hindrar beväxning, t.ex. genom att deras ytstruktur är sådan att organismerna inte får fäste, behöver inte vara godkända för att få säljas.

Biocidfärger

Biocidfärger innehåller hälso- och miljöfarliga ämnen, såsom metaller, lösningsmedel och allergener. Var därför extra försiktig när du handskas med dessa färger och när du tar bort båtbottnfärg. Att färgen är godkänd behöver inte innebära att den är miljövänlig.

Koppar, zink och TBT

Biocidfärger hindrar beväxning genom att läcka ut ämnen som är giftiga för de vattenlevande organismerna. De vanligaste biociderna är koppar, zink och tidigare TBT⁶. Ett problem med biociderna är att de också förgiftar andra organismer i vattnet (s.k. icke målorganismer) och dödar organismer som lever i vattnet, långt från båten.

TBT är den klart giftigaste biociden, och ett av de giftigaste ämnen som människan producerat över huvud taget. Det har varit förbjudet i bottenfärg i Sverige sedan 1989 (för båtar under 25 m) och globalt för alla fartyg sedan 2008 (genom en konvention).

TBT är extremt giftigt för de vattenlevande organismerna och dessutom svärnedbrytbart och hormonstörande. Dess effekter på människor är inte helt klarlagda, men amerikanska studier bland varvsarbetare (1980-talet) pekar på en rad negativa effekter. De varvsarbetare som målat fartygsskrov med TBT-färg vittnade där om yrsel, magsmärtor, kroniska hudinflammationer, trötthet och andningsproblem. Studier på däggdjur har dessutom visat på negativa effekter i form av nedsatt immunförsvar och sämre reproduktionsförmåga.

Sedan tidigt 1970-tal har det varit känt att en del ryggradslösa djur, t.ex. marina snäckor och ostron, blir sterila eller dör om de exponeras för TBT. Så låga koncentrationer som 3–5 ng/l vatten räcker för att ge den effekten⁷. Under 1980-talet uppmätte man så höga koncentrationer som 100–1000 ng/l i en del marinor. Sedan dessa förgiftningsproblem blev kända har man kunnat se hormonstörningseffekter hos mer än 150 olika arter av marina snäckor. Man har också kunnat se att ackumulerade halter av TBT hos fiskar och marina däggdjur lett till störningar i deras immunsystem.

TBT har under åren anrikats i botten-

⁷ Nanogram per liter vatten. 3–5 ng/l motsvarar 3–5 g TBT per miljon kubikmeter vatten.

⁶ Tributyltenn, en giftig tennorganisk förening.

Bild som visar hur bottenfärg hamnat på oskyddad mark.

sediment runt om i Sveriges farvatten. Det är en av orsakerna till att dessa sediment inte uppnår en god statusnivå enligt vattendirektivet⁸.

Huvudsaklig förtöjningsplats

Det är Kemikalieinspektionen som fastställer i vilka vatten en godkänd bottenfärg får användas. Till exempel gäller olika färgkrav på ostkusten och västkusten. Hur vet jag då vilka färger jag får använda på min båt? Svaret är att det beror på var båten har sin huvudsakliga förtöjningsplats.

Användningsvillkoret *huvudsaklig förtöjningsplats* avser den egna, fasta båtplats man har eller har hyreskontrakt för. Om båten förtöjs vid flera båtplatser som båtägaren förfogar över, varav den ena

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område.

är i sötvatten eller norr om Örsjär, får båten inte målas med biocid innehållande båtbottnfärg⁹ eftersom det inte finns godkända färger för de vattnen. Huvudsaklig förtöjningsplats avser alltså förvaring av båten när den är förtöjd i vatten. Exempel på vad som inte omfattas av användningsvillkoret är en tillfällig vistelse vid gästhamn, allmän brygga, varv eller liknande.

Att mäta metaller på båtskrovet

Om du vill ta reda på om din båtbottnfärg innehåller koppar, zink eller TBT, så kan du göra det på två sätt. Antingen genom att ta ett prov och skicka in det till ett laboratorium för analys, eller genom att skanna skrovet med en XRF-skanner¹⁰.

⁹ Detta gäller också om du har flera fasta båtplatser, varav en är i sötvatten eller i Bottniska viken.

¹⁰ Skanning med röntgenfluorescens (X-ray Fluorescence).

Gränsvärden

Koppar, zink och TBT på båtskrov

I dag finns det inga nationella gränsvärden för hur mycket koppar, zink och TBT det får finnas på ett båtskrov. Vad gäller TBT så finns det dock krav på att det antingen ska tas bort eller kapslas in¹¹.

När det gäller TBT finns det skarpa miljökvalitetsnormer för vatten (inkl. kemisk ytvattenstatus) och sediment. För koppar och zink finns det bedömningsgrunder för vad som räknas som god ekologisk vattenstatus¹².

Förorenad mark

Naturvårdsverket har utvecklat en modell, utifrån vilken man kan beräkna generella riktvärden för halten av olika ämnen (och grupper av ämnen) i marken, såsom koppar, zink och TBT¹³. Riktvärdena anger då en föroreningsnivå under vilken risken för skadliga effekter på människor och miljö är låg. Det kan finnas negativa samverkans effekter mellan olika förorenande ämnen, men sådana effekter tar beräkningsmodellen inte hänsyn till.

Viktigt att tänka på är att riktvärdena inte anger upp till vilka nivåer det är acceptabelt att förorena. De är heller inte

tänkta att användas som kriterier för återanvändning av avfall.

Vem är ansvarig för att mark blivit förorenad? Enligt Miljöbalken är det den som bedrivit den verksamhet eller vidtagit den åtgärd som orsakat föroreningen. Det kan t.ex. handla om att någon skrapat en båt och lämnat kvar avfallet på marken. Kommunens tillsynsmyndighet kan kräva att det görs en miljöteknisk undersökning och att den förorenade marken saneras. Kostnaden för detta faller då på den som är ansvarig för föroreningen. Alla som på något sätt hanterar farliga ämnen bör därför lägga sig vinn om att vidta lämpliga åtgärder för att skydda miljön och andras hälsa.

Hygieniskt gränsvärde på arbetsplatsen

När det gäller arbetsmiljön på arbetsplatser så finns det ett begrepp som kallas hygieniskt gränsvärde. Det hygieniska gränsvärdet anger den högsta godtagbara halten av t.ex. damm, rök, dimma, gas och ånga på arbetsplatsen. Det är arbetsgivaren som ska kontrollera om halterna är godtagbara med hänsyn till gränsvärdet. Arbetsgivaren ska också dokumentera kontrollerna¹⁴.

¹¹ Enligt AFS-förordningen. Se Transportstyrelsens hemsida: www.transportstyrelsen.se/sv/sjofart/Fritidsbatar/Batlivets-miljofragor/regler-om-batbottenfarg/afs-forordningen

¹² Se Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter, HVMFS (2015:4), och motsvarande konsoliderade version, HVMFS (2013:19).

¹³ Se Naturvårdsverkets hemsida: www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Vagledninga/Foroarenade-omraden/Riktvardena-for-foroarenad-mark

¹⁴ Regler om hygieniska gränsvärden finns i Arbetsmiljöverkets föreskrifter, AFS (2015:7).

Vad är Skrovmålet?

Skrovmålet är namnet på ett samverkansprojekt som arbetar för en bättre havsmiljö. Miljömålsrådet¹⁵ har tagit initiativet till projektet, som drivs av Transportstyrelsen tillsammans med elva andra myndigheter. Arbetet i Skrovmålet utgår från de samverkansåtgärder som presenteras i *Båtbottenfärger och miljöfarliga färgrester*¹⁶ och i *God havsmiljö 2020*¹⁷.

Skrovmålets uppdrag är att

- föreslå åtgärder som kan minska användningen av otillåtna bottenfärger
- föreslå åtgärder som kan lösa problemet med de miljöfarliga färgrester som finns på båtskrov och på båtuppställningsplatser
- kartlägga varför halterna av TBT och dess nedbrytningsprodukter fortfarande ökar i havsmiljön
- utreda om det behövs ytterligare regler för att minska utsläppen av TBT, koppar och zink, och i så fall arbeta för att det tas fram sådana regler
- utreda om det behövs en vägledning för hanteringen av TBT, och i så fall arbeta för att det tas fram en sådan vägledning.

De förslag som Skrovmålet kommer fram till kommer att presenteras under 2018 (steg 1) och 2020 (steg 2).

¹⁵ Av regeringen inrättat råd, vars funktion är att samordna arbetet med att uppnå de miljömål Sverige har satt upp.

¹⁶ Miljörådets gemensamma åtgärdslista från 2016.

¹⁷ Havs- och vattenmyndighetens rapport nr 2015:30, faktablad 17.

www.transportstyrelsen.se
telefon 0771-503 503

Från: "Charlotte Brunlid" <Charlotte.Brunlid@se.dlapiper.com>
Skickat: Fri, 27 May 2022 08:52:46 +0100
Till: "Länsstyrelsen i Stockholms län" <Stockholm@lansstyrelsen.se>
Cc: "Stefan Sandén" <stefan.sanden@soasanden.se>
Ämne: Rättsutlåtande [DLAN-M.FID647261]
Bilagor: Rättsutlåtande professor Olle Lundin 220523.pdf

I egenskap av ombud för fem båtklubbar enligt nedan får vi härmed inkomma med bifogat rättsutlåtande.

I rättsutlåtandet redovisar professor Olle Lundin sin bedömning av rättsläget i följande ärenden:

1. Sollentuna Båtklubb, diarienummer 7364-2022
2. Edsbergs Båtklubb, diarienummer 7382-2022
3. Edsvikens Segelsällskap, diarienummer 7398-2022
4. Turebergs Båtklubb, diarienummer 7430-2022
5. Segelsällskapet Vega, diarienummer 7438-2022

Vänligen bekräfta mottagandet av innevarande mejl.

Med vänlig hälsning

Charlotte Brunlid
Special Counsel / Advokat

O: [+46 8 701 78 00](tel:+4687017800)
M: [+46 73 719 64 46](tel:+46737196446)
charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB
Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm
www.dlapiper.se

This email is from Advokatfirma DLA Piper Sweden KB which is part of DLA Piper, a global law firm operating through various separate and distinct legal entities.

The contents of this email and any attachments are confidential to the intended recipient. They may not be disclosed to or used by or copied in any way by anyone other than the intended recipient. If this email is received in error, please contact Advokatfirma DLA Piper Sweden KB on +46 8 701 78 00 quoting the name of the sender and the email address to which it has been sent and then delete it.

Please note that neither Advokatfirma DLA Piper Sweden KB nor the sender accepts any responsibility for viruses, and it is your responsibility to scan or otherwise check this email and any attachments.

As an individual you are informed that Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is processing your personal data for example to communicate with you and to deliver our services, carry out credit checks and take up credit references, perform client identification and other due diligence procedures and conflict of interest checks. This includes, where relevant, transferring personal data outside the EU/EEA and transferring your personal data to other entities within DLA Piper including to DLA Piper

LLP (US) and DLA Piper UK LLP for their own processing as data controllers. Individual rights under the General Data Protection Regulation may be limited e.g. due to our professional secrecy obligations. For further information about our processing of personal data read our Privacy Policy at <https://www.dlapiper.com/en/sweden/privacy-policy/>

Advokatfirma DLA Piper Sweden KB is a limited liability partnership registered in Sweden (Registration number 916629-6658) which provides services from its registered office and principal place of business at Sveavägen 4, PO Box 7315, SE - 103 90 Stockholm, Sweden.

For further information, please refer to www.dlapiper.com

Olle Lundin

Vänge 220523

Professor i förvaltningsrätt

vid Uppsala universitet

Kommunalt föreläggande enligt miljöbalken till båtklubbar i Sollentuna kommun

Jag har blivit ombedd att yttra mig angående rättsenligheten av ett antal kommunala förelägganden enligt miljöbalken riktade till flera båtklubbar, ideella föreningar. Innebörden i föreläggandena var att båtklubbarna skulle tillse att dess medlemmar, enskilda båtägare, inte använde vissa typer av färger på sina båtar, giftiga sådana. Detta yttrande behandlar frågan om dessa förelägganden är förenliga med gällande rätt.

Bakgrund

Den 18 januari 2022 beslutade Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun om föreläggande mot fem båtklubbar inom kommunen¹; Edsvikens Segelsällskap, Edsbergs båtklubb, Segelsällskapet Vega, Turebergs båtklubb och Sollentuna båtklubb. Samtliga av dessa är hemmahörande vid båtuppläggningsplatsen vid Tegelhagen i Sollentuna kommun där man använder området för vinterförvaring av båtar för medlemmarna. Föreläggandena föranleddes av kommunens uppfattning att marken på uppläggningsplatsen påvisats vara förorenad och att den anslutande Edsviken är en hårt belastad havsvik där miljö kvalitetsnormen för TBT, ett giftigt ämne, överskrids. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd på Sollentuna kommun har därför ansett att klubbarna behöver mäta de målade båtarna som förvaras på klubben. Detta oavsett om godkända båtbottnfärger har använts eller ej. Enligt besluten förelades båtklubbarna att genomföra en undersökning av alla dess målade båtskrov som förvaras på Tegelhagen. Båtklubbarna ska mäta dessa med avseende på förekomster av tenn, koppar, zink och bly samt redovisa dessa till kommunens avdelning för miljö- och hälsoskydd.

Båtklubbarna samverkar genom Sollentuna Båtsportsunion som står för arrendeavtal med Sollentuna kommun för ändamålet att åt de enskilda båtklubbarnas medlemmar tillhandahålla uppställningsmöjligheter för deras båtar. Båtarna på uppläggningsplatsen tillhör alltså huvudsakligen inte klubbarna själva utan dess medlemmar. I unionens ordningsföreskrifter framgår redan att endast godkända hårda bottenfärger får användas, alternativt att botten ska vara omålad. Kommunens åsikt tycks dock vara att båtklubbarna utan undersökningen inte kan vara helt säkra på vilka ämnen som kan finnas i eller under färgerna och att undersökningen därmed är nödvändig. Kostnaden för undersökningarna uppskattas av kommunen enligt en offert från ett företag till ca 500 kr per båt.

Lagstiftningen

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Detta ska ske så snart det finns skäl att anta att en verksamhet kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. (2 kap. 3 § MB).

¹ Diarienummer MIL.2021.269, MIL.2021.268, MIL.2021.371, MIL.2021.355 och MIL.2021.266.

Kommunerna utövar tillsynen över det miljö- och hälsoskydd som anges i miljöbalkens 9 kap. (26 kap. 3 § 3 pt).

I 9 kap 1 § miljöbalken anges vilka typer av verksamheter som avses med begreppet "miljöfarlig verksamhet". Enligt föreläggandet från Sollentuna kommun anser kommunen att en verksamhet med hamn och båtuppställningsplats utgör en miljöfarlig verksamhet enligt denna bestämmelse och att båtklubbarna är utövare av denna verksamhet.

26 kap. 9 § miljöbalken bemyndigar tillsynsmyndigheten, i detta fall kommunen, att i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken, föreskrifter, domar och andra beslut som meddelats med stöd av balken ska följas. Tillsynsmyndigheten får dock inte tillgripa mer ingripande åtgärder än nödvändigt.

En tillsynsmyndighet kan även förelägga den som bedriver en verksamhet för vilken det finns bestämmelser i miljöbalken eller i föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken att inkomma med de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. (26 kap. 21 § MB)

I fall där någon bedriver en verksamhet som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön kan tillsynsmyndigheten ytterligare besluta om att verksamhetsutövaren ska utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. (26 kap. 22 § MB)

Detta är grunden på vilken kommunens förelägganden i dessa fall vilar; att båtklubbarna bedriver sådan miljöfarlig verksamhet som avses i 9 kap. 1 §, att kommunen är tillsynsmyndighet för detta och att tillsynsmyndigheten kan begära om att vissa nödvändiga undersökningar ska göras om verksamheten kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön.

En komplicerande faktor i dessa fall är dock att båtklubbarna inte själva äger de båtar som förvaras där av dess medlemmar och som de nu blivit förelagda att undersöka. Grundläggande här är frågan om vem som faktiskt är verksamhetsutövaren av den miljöfarliga verksamheten i detta fall, båtklubbarna, båtägarna, kommunen som upplåter marken mot ersättning, någon annan eller ingen alls. Miljöbalken innehåller inga definitioner på eller närmare bestämmelser om exakt vem som ska anses vara verksamhetsutövare i olika fall. Detta har överlämnats till praxis. Frågan är således vad som kan utläsas av praxis.

Rättspraxis

M 10932-12 gällde tillsynsavgift på 5 850 kr som miljö- och klimatanmännen i Göteborgs stad debiterat Fartygsföreningen Gullbergskajen med anledning av

oljeutsläpp från båt vid Gullbergskajen i kommunen. I målet behandlades bl.a. frågan om vem som var att anse som verksamhetsutövaren, föreningen som upplät kajplatserna eller den enskilda fartygsägaren, och därmed mot vem tillsynsavgiften skulle riktas.

I sin dom menar Mark- och miljööverdomstolen att det enligt praxis är ”den eller de som har faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärder mot påstådda störningar och olägenheter har ansetts som verksamhetsutövare”. I detta fall ansåg man att föreningen, som hade nyttjanderätt till kajområdet och upplät kajplatser till fartygsägarna, måste anses ha ett bestämmande inflytande över den verksamhet som bedrivs där och därmed ha faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärder vid störningar och olägenheter. Rätten menar dock att även andra, såsom fartygsägare, samtidigt kan vara att anse som verksamhetsutövare.

Ett likande fall återfinns i MÖD 2017:2 gällande oljeutsläpp i Östersunds hamn. Miljö- och samhällsnämnden i Östersunds kommun beslutade 2 dagar efter utsläppet att vidta åtgärder för sanering på bekostnad av Östersund-Frösö Båt och Hamnförening som genom arrendeavtal med kommunen bedrev verksamhet i hamnen. Föreningen överklagade beslutet och anförde bl.a. att oljeutsläppet hade skett från en oidentifierad enskild båtägare och att föreningen inte hade något ansvar. En av frågorna Mark- och miljööverdomstolen hade att ta ställning till var igen huruvida föreningen var att anse som verksamhetsutövare. Domstolens slutsats liknade den i föregående fall. Man noterade att föreningen arrenderade det aktuella området och upplät platser till båtägare och att föreningen därför måste anses ha ett bestämmande inflytande över den verksamhet som bedrivs där och har därmed faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärder vid störningar och olägenheter. Enligt utredningen framgick tydligt att utsläppet skett inne på det hamnområde som föreningen arrenderades. Domstolen konstaterar på denna grund att föreningen är att anse som verksamhetsutövare och att det därför var befogat att rättelse av felet skulle ske på föreningens bekostnad.

I M 4753-17 hade Mark- och klimatsnämnden i Göteborgs kommun beslutat att förelägga OKQ8 AB om ett antal skyddsåtgärder och redovisning av uppgifter avseende verksamhet på en fastighet inom kommunen där företaget hade en tvätthall. Företaget förelades bl.a. se till att endast godkända kemikalier fick användas i tvätthallen och redovisa hur man avsåg att se till att kunder inte använder egna tvättkemikalier i tvätthallen. Mark- och miljööverdomstolen kom även i detta fall fram till att företaget var verksamhetsutövare, att det genom att tillhandahålla en lokal för fordonstvätt bedrev en miljöfarlig verksamhet och därmed hade ansvar för vilka utsläpp som sker från verksamheten. Domstolen kom fram till att företaget därmed kunde föreläggas att vidta åtgärder som rörde användningen av kemiska produkter.

Domstolen framhävde däremot att "verksamhetsutövarens ansvar kan dock inte omfatta mer än vad denna har rättslig och faktisk möjlighet att åtgärda". Då det var kunderna själva som hade med sig de kemikalier som användes i tvätten har företaget inte haft "faktiska och rättsliga möjligheter" att kontrollera hur kunderna använder dem och det går därmed inte att rikta ett föreläggande av den typen mot företaget, trots att rätten som tidigare nämnt kom fram till att företaget var att anse som verksamhetsutövaren.

Sammanfattande analys

Grundläggande för praxis på området är bedömningen om huruvida adressaten av ett föreläggande har faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärderna som avses. En viktig skillnad mellan de två första och det sista rättsfallet är att de i de första handlar det om kostnader för sanering *efter* att något skett medan det sista fallet handlar om *förebyggande* åtgärder för eventuell *framtida* problematik. Det finns stor skillnad mellan att en båtklubb åläggs kostnaden för ett bevisat utsläpp som skett på dess område och att förelägga den att undersöka samtliga båtar på området utifall det finns någon med för höga halter av metaller i båtfärgen. En förenings faktiska och rättsliga möjligheter att genomföra undersökningar av dess medlemmars egendom är tydligt begränsade, båtklubbarna saknar helt rådighet över sina medlemmars båtar, medan någon sådan begränsning inte finns när det handlar om saneringsåtgärder på mark som de arrenderar. Föreningen har inte möjlighet att fritt disponera över egendomen bara för att den förvaras på deras område. Likt fallet i M 4753-17 må de enskilda båtklubbarna i och för sig kunna vara att anse som verksamhetsutövare här, men de har *inte* sådan rättslig och faktisk möjlighet att genomföra de åtgärder som föreläggs dem. Ett föreläggande av detta slag, som Sollentuna kommun nu riktat mot de fem båtklubbarna, borde istället ha riktats mot de enskilda båtägarna som i verkligheten har de faktiska och rättsliga möjligheterna att vidta sådana undersökningar.

Det avgörande för föreläggandenas rättsenlighet är att adressaten, i detta fall båtklubbarna, har faktiska och rättsliga möjligheter att leva upp till föreläggandenas krav. I detta fall saknar båtklubbarna både faktiska och rättsliga möjligheter att efterleva föreläggandena. Båtklubbarna saknar både rättsliga och faktiska möjligheter att undersöka medlemmarnas båtar eller deras färger. De enskilda båtägarna har ingen skyldighet att svara på en uppmaning om dylikt från båtklubbarnas sida. Båtklubbarna har inga rättsliga verktyg för att tvinga medlemmarna att provta färger eller visa upp resultat från en sådan provtagning. Båtarna är de enskilda medlemmarnas egendom och skyddas därmed av äganderätten. Därutöver kan tilläggas att det inte är själva uppställandet av båtar som utgör den miljöfarliga verksamheten utan det är eventuella åtgärder från de enskilda båtägarnas sida, exempelvis användande av giftig båtfärg, som kan utgöra miljöfarlig verksamhet. Båtklubbarna bedriver således ingen

miljöfarlig verksamhet i detta avseende och kan därmed inte utgöra föreläggandets adressat.

Min uppfattning är att de aktuella föreläggandena är oförenliga med gällande rätt då adressaterna saknar rättsliga och faktiska möjligheter att fullgöra de krav som följer av föreläggandena.

A handwritten signature in dark ink, consisting of a stylized first name and a longer, more fluid surname.

Olle Lundin, professor i förvaltningsrätt vid Uppsala universitet

Från: "AB-RB-Överklaganden"
Skickat: Fri, 27 May 2022 10:22:04 +0100
Till: "charlotte.brunlid@se.dlapiper.com" <charlotte.brunlid@se.dlapiper.com>

Hej

Enligt önskemål så bekräftar länsstyrelsen härmed att vi har mottagit den handling (rättsutlåtande) som ni har givit in följande ärenden:

- diarienummer 7364-2022 (Sollentuna Båtklubb)
- diarienummer 7382-2022 (Edsbergs Båtklubb)
- diarienummer 7398-2022 (Edsvikens Segelsällskap)
- diarienummer 7430-2022 (Turebergs Båtklubb)
- diarienummer 7438-2022 (Segelsällskapet Vega)

Med vänlig hälsning

Johan Erlandsson
Överklagandeenheten

Länsstyrelsen i Stockholms län, Box 22067, 104 22 Stockholm

Besök: Regeringsgatan 66

Telefon: 010-223 13 65

www.lansstyrelsen.se/stockholm

[Så hanterar vi dina personuppgifter](#)

Länsstyrelsen
Stockholm

Sändlista – se sida 17

Överklagande av beslut om föreläggande om undersökning av båtbottnfärger på vinteruppställda båtar på Edsvikens Segelsällskaps båtuppläggningsplats vid Tegelhagen på fastigheten Helenelund 7:5 i Sollentuna kommun

Beslut

Länsstyrelsen upphäver Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun delegationsbeslut den 18 januari 2022, DB 42, om att Edsvikens Segelsällskap ska

1. Mäta klubbens alla målade båtskrov, på Tegelhagen, med avseende på metallförekomster om man inte kan uppvisa ett saneringsintyg. De metallhalter som ska redovisas är: tenn (indikation på tennorganiska föroreningar som TBT), koppar, zink och bly.
2. Redovisa en skriftlig sammanställning av mätresultaten till avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Redovisningen kan göras som en tabell där varje båts mätresultat av olika metaller (mikrogram per kvadratcentimeter, µg/cm²) redovisas på en rad. Båtarnas identitet kan redovisas som ett nummer till tillsynsmyndigheten. Det ska framgå om båtskrovet är av trä eller metall.

Beskrivning av ärendet

Av ärendets handlingar framgår i korthet följande bakgrund.

Sollentuna kommuns avdelning för miljö- och hälsoskydd har under år 2021 bedrivit tillsyn enligt miljöbalken av båtuppläggningsplatsen på Tegelhagen. Det är fem båtklubbar, varav Edsvikens Segelsällskap är en, som använder området som båtuppläggningsplats. Totalt står ungefär 500 båtar uppställda. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har konstaterat att marken på uppläggningsplatsen har påvisats vara förorenad och Edsviken, som ligger i anslutning till uppläggningsplatsen, är en hårt belastad havsvik där miljökvalitetsnormen för TBT överskrids.

Det överklagade beslutet

Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun beslutade genom delegation den 18 januari 2022, DB 42, att förelägga Edsvikens Segelsällskap, 802495–2155, att

1. Mäta klubbens alla målade båtskrov, på Tegelhagen, med avseende på metallförekomster om man inte kan uppvisa ett saneringsintyg. De metallhalter som ska redovisas är: tenn (indikation på tennorganiska föroreningar som TBT), koppar, zink och bly.
2. Redovisa en skriftlig sammanställning av mätresultaten till avdelningen för miljö- och hälsoskydd. Redovisningen kan göras som en tabell där varje båts mätresultat av olika metaller (mikrogram per kvadratcentimeter, µg/cm²) redovisas på en rad. Båtarnas identitet kan redovisas som ett nummer till tillsynsmyndigheten. Det ska framgå om båtskrovet är av trä eller metall.

Det angavs att åtgärderna ska vara genomförda och redovisade senast den 1 maj 2022.

Det beslutades även att genom detta beslut så upphävdes det tidigare delegationsbeslutet den 12 januari 2022, DB 19.

Miljönämnden motiverade beslutet med följande skäl.

Enligt Transportstyrelsen målas årligen ca 700 000 liter båtbottenfärg på fritidsbåtar i Sverige. De mest använda aktiva substanserna i båtbottenfärg är olika kopparbaserade ämnen. Dessa substanser läcker ut och sprids i våra vatten. Biocidfärg innehåller ofta koppar och zink. Koppar- och zinkjoner är giftiga i för höga koncentrationer för vattenlevande organismer. Både koppar och zink är så kallade särskilda förorenande ämnen (SFÄ) som ingår i bedömningen av den ekologiska statusen för en vattenförekomst enligt EU:s ramdirektiv för vatten (Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG). Det finns förskrivna gränsvärden för koppar och zink i vatten som inte ska överskridas. Därför är det viktigt att undvika onödig tillförsel av dessa metaller till vattenmiljön. För Östersjön tillåts flertalet biocidfärger som innehåller koppar och zink. Användningen av dessa biocidfärger kan leda till att metaller och andra miljögifter sprids till mark, vatten och bottensediment. Spridningen sker exempelvis genom målning, slipning och tvättning av båtskroven. Även om godkända båtbottenfärger används, kan höga koppar- och zinkhalter förekomma på båtskroven beroende på hur ofta, hur mycket man målat och vilken typ av biocidfärg man använt. Vissa båtar kan ha underliggande lager av annan biocidfärg än den som är godkänd på Ostkusten.

Tributyltenn (TBT) är ett mycket giftigt och hormonstörande ämne. Ämnet har varit förbjudet att använda sedan 1989 men hittas fortfarande på båtskrov. Det råder förbud att ha TBT på båtskrovet även om båten målades innan förbudet trädde i kraft. Det förekommer även, i dagens läge, båtar som är målade med blyhaltig färg. Blyföreningar är inte tillåtna i konsumentfärger, eftersom blyföreningar är klassade som CMR-ämnen, (cancerframkallande, mutagena eller reproduktionstoxiska ämnen).

Enligt 26. kap 21 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen.

Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Otillåtna båtbottnfärger får inte förekomma på båtar. Detta gäller även om båten senare har målats om med andra färger. Klubben behöver säkerställa att det inte finns båtar som fortfarande innehar TBT på båtskrovet. Även färger som påstås vara miljövänliga kan vara giftiga i högre koncentrationer. Att en färg är godkänd betyder inte att den är giftfri. Klubben har ingen kännedom om vilka metallhalter som förekommer på båtskroven. Även om det står i stadgarna att endast godkända färger tillåts behöver detta kontrolleras för att säkerställa att inga otillåtna färger används. Båtar kan ha målats om flera gånger med godkänd biocidfärg vilket i sin tur ger en högre koncentration av metaller. Om en båt köpts begagnat kan det vara svårt att ha kännedom om underliggande färglager. Spärrfärger eller övermålning med godkänd biocidfärg godtas inte som en säker metod och utgör inget fullgott skydd mot spridning av biocider. Enligt miljöförvaltningen i Stockholms stad kan nötning av båtskrovet göra att spärrskiktet krackelerar och därmed riskera att de giftiga ämnena sprids. Det kan vara svårt för en båtägare att avgöra när spärrskiktet inte längre är effektivt och behöver göras om. Om båten säljs till ny ägare som inte får kunskap om underliggande färglager finns risk att båten hanteras på fel sätt så att biocider läcker ut.

En verksamhet med hamn och båtuppställningsplats utgör en miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap. 1 § miljöbalken. Sollentuna båtklubb, som verksamhetsutövare, har rådighet över att medlemmar följer miljölagstiftning och de beslut som tagits av miljönämnden. Tillsynsmyndigheten ska med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken fatta beslut om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken med tillhörande lagstiftning, praxis och beslut ska följas. Mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får dock inte tillgripas.

Enligt 26 kap. 22 § miljöbalken ska den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

På Tegelhagens båtuppläggningsplats har en teknisk markundersökning gjorts för att kontrollera föroreningshalter och behov av sanering inom området. Undersökningen visar föroreningshalter av TBT överstigande naturvårdsverkets riktvärde för mindre känslig markanvändning (MKM). Prover från sediment visar på avvikelser gällande koppar. Framöver kommer kompletterande markundersökningar att göras. Det är viktigt att området, efter sanering, inte kan förorenas på nytt på grund av båtunderhåll som t.ex. målning, tvättning, slipning och blästring. Att få kännedom om båtskrovs metallhalter är en viktig del i båtklubbens egenkontroll och för att inte riskera att förorena miljön.

Edsviken är en hårt belastad havsvik där miljö kvalitetsnormen för TBT överskrids. Även förhöjda halter av koppar och zink har konstaterats i både vattnet och ytliga sediment. Kommunen har i sin vattenplan fastslagit att åtgärder måste vidtas för att komma till rätta med miljögiftsproblematiken. Det är av stor vikt att klubben kan säkerställa att det inte sker någon spridning av TBT eller andra metallhalter som kan förorena mark, vatten och sediment.

Det är motiverat att klubben mäter sina målade båtar för att uppfylla miljöbalkens krav och de ovanstående laghänvisningarna. Klubben ska säkerställa att verksamheten inte förorenar, eller riskerar att förorena, mark, vatten och sediment. För att kunna avgöra vilka båtar som utgör en risk för spridning av föroreningar inom området behöver klubben mäta samtliga målade båtar. Mätresultatet behövs också för att båtklubben framöver ska kunna avgöra vilka båtar som behöver saneras. De båtar som påvisar otillåten båtbottnfärg eller TBT ska saneras snarast.

Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken måste en rimlighetsavvägning mellan nytta och kostnad göras när myndigheten ställer krav på undersökningar eller åtgärder. I och med den långa traditionen av att regelbundet bottenmåla båtar, den mycket höga farligheten hos vissa ämnen i båtbottnfärg som används samt påvisad förorening av marken vid uppställningsplatsen intill Edsviken, bedöms behovet av undersökning av båtskroven vara stort. Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har tagit kontakt med Happy Boat AB som skickat in en offert för XRF-mätning av båtskrov. Kostnaden uppgår till cirka 500 kronor per båt. Sammanfattningsvis bedömer AMH att det är miljömässigt motiverat och ekonomiskt skäligt, att ålägga verksamheten att undersöka de båtar som står uppställda vintertid på Tegelhagens båtuppläggningsplats.

Beslutet är i linje med Sollentuna Kommuns vattenplan (2020), Miljökvalitetsmålen ”Giftfri miljö” och ”Hav i balans samt levande kust och skärgård” samt Miljösamverkan Stockholms läns gemensamma tillsynsstrategi för båtverksamheter. Beslutet är även i linje med Agenda 2030, mål 6, delmål 6.3, rent vatten och sanitet för alla. ”Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning och minimera utsläpp av farliga kemikalier och material...”.

Kommunerna i Stockholms län har genom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) tagit fram ett gemensamt handläggarstöd för tillsyn av båtverksamheter. Kommunerna har en vision om samsyn för tillsyn av båtbottentvättning, användandet av biocidfärg samt sanerings- och underhållsarbeten. På sikt ska användningen av biocidfärger minskas betydligt eller upphöra i Stockholms län. Alla båtar som innehåller och/eller visar indikationer på att TBT förekommer ska saneras.

Överklagandet

Edsvikens Segelsällskap, nedan Båtklubben, har överklagat beslutet.

Båtklubben har i första hand yrkat att det överklagade beslutet i sin helhet ska undanröjas. I andra hand har yrkats tiden för när åtgärderna ska vara genomförda bestäms till senast den 1 maj 2023 eller den senare tidpunkt som är möjlig med hänsyn till handläggningen av överklagandet.

Båtklubben, som även har hänvisat till sitt yttrande till miljönämnden den 27 augusti 2021, har angivit huvudsakligen följande skäl för sitt överklagande.

Beslutet omfattas inte av kommunala kompetensen

En grundläggande förutsättning när det gäller kommunala beslut är att kommunen enbart har behörighet att fatta beslut i enlighet med den kompetens som ges enligt kommunallagen och ytterst regeringsformen. Den kommunala kompetensen föreskrivs i lag och innebär att kommuner inte kan fatta andra beslut än de som följer av den lagstadgade beslutanderätten.

Kommuner har ett tillsynsansvar inom miljörättens område. Den kommunala kompetensen innebär dock inte en möjlighet för kommunal verksamhet att ålägga annan, i detta fall ideell båtklubb, att utföra kommunens tillsynsuppgifter eller i övrigt. Kommuner har inte heller någon laglig möjlighet att kräva av föreningar eller annan att verkställa åtgärder på enskilds egendom. Det innebär att det inte inryms i den kommunala kompetensen att förelägga ideella båtklubbar att verkställa mätningar av innehållet i båtottenfärg på enskilds båt. Detta gäller

oavsett båtägares medlemskap i båtklubb, då detta medlemskap inte i något fall innebär att rådigheten över båten överläts till båtklubbarna.

Det föreläggande som Sollentuna kommun nu beslutat ligger utanför den kommunala kompetensen och har inte kommit till på ett lagligt sätt. Sollentuna kommuns beslut om föreläggande ska därför undanröjas redan av detta skäl.

Båtklubben är inte att anse som verksamhetsutövare

Enligt Sollentuna kommuns beslut är Båtklubbens verksamhet att betrakta som miljöfarlig verksamhet enligt 9 kap 1 § miljöbalken. Sollentuna kommun har redovisat att Båtklubben arrenderar mark av kommunen. Sollentuna kommun har därtill redovisat att Båtklubben bedriver verksamhet i form av båtuppläggningsplats och att det bedrivs slipning, målning, tvätt, service av slamkrypare etc. inom området.

Vad Sollentuna kommun har redovisat stämmer inte. Istället samverkar Båtklubben med andra båtklubbar genom Sollentuna Båtsportsunion (nedan SoBU) som i sin tur står för arrendeavtalet med Sollentuna kommun.

Båtklubbens medlemmar har möjlighet att utnyttja den arrenderade marken genom medlemskapet i Båtklubben och har därigenom möjlighet att ställa upp båtar för vinterförvaring. Båtklubben kan därför inte anses bedriva någon sådan verksamhet som redovisas av Sollentuna kommun när det gäller båtuppställningsplats slipning, målning, tvätt eller liknande verksamhet.

Det är Båtklubbens uppfattning att det ligger närmare till hands att anse att det är Sollentuna kommun som är att uppfatta som verksamhetsutövare genom det arrendeavtal som slutits med Sollentuna Båtsportsunion. De berörda arrendena upplåts mot ersättning och med det uttalade syftet att de ska användas just för det ändamål som Båtklubben utövar. Föreläggandet är därför riktat mot fel verksamhetsutövare och ska därför upphävas redan av detta skäl.

Båtklubben har varken rättslig eller faktisk möjlighet att följa föreläggandet

En utgångspunkt för Sollentuna kommuns beslut är således att Båtklubben är verksamhetsutövare, vilket inte är riktigt. Samtidigt gäller att även om Båtklubben skulle anses vara verksamhetsutövare, medför inte det i sig att Båtklubben har någon rättslig eller faktisk möjlighet att följa det aktuella föreläggandet. Detta då Båtklubben saknar rätt att ensidigt vidta åtgärder när det gäller medlemmarnas båtar.

Båtklubbens medlemmar förvarar båtar på de båtuppläggningsplatser som framgår avseende respektive båtklubb. Båtklubben innehar däremot inte några båtar överhuvudtaget.

Så som föreläggandet nu är utformat måste Båtklubben ifrågasätta om inte Sollentuna kommuns beslut omfattas av det straffbara området för olovligt brukande enligt 10 kap. 7 § brottsbalken. Att ett föreläggande ens närmar sig detta område får anses vara mycket olämpligt. Eventuella krav på undersökning måste vara utformade utifrån vad adressaten har möjlighet att genomföra och riktas mot den som har juridisk rätt att vidta sådana åtgärder. Föreläggandet ska därför upphävas även av detta skäl.

Föreläggandet är inte lagligen grundat

Sollentuna kommun har redovisat ett antal lagrum i sitt beslut. Bland dessa kan nämnas 26 kap. 21 och 22 §§ miljöbalken. Inget av dessa lagrum är dock tillämpligt i den nu aktuella situationen.

Den bestämmelse som kommunen hänvisar till i 26 kap. 21 § miljöbalken gäller enbart för redovisning av sådana uppgifter och handlingar som inte förutsätter någon närmare utredning. Som exempel kan nämnas att regeln kan användas för krav på redovisning av driftförhållanden, omfattningen av verksamheten, kemikalieanvändning, råvaruval, bränsleval och liknande. (se prop. 1997/98:45, del 2 s. 282).

Sollentuna kommuns beslut innebär dock att uppgifter som inte finns tillgängliga, utan som enbart kan tas fram med hjälp av extern expertis, utredning och analys, ska redovisas. Föreläggandet är därför betydligt mer långtgående än vad som medges enligt 26 kap. 21 § miljöbalken.

Om en tillsynsmyndighet anser att en verksamhetsutövare behöver utreda något förhållande, kan i stället 26 kap. 22 § miljöbalken vara tillämplig. Bestämmelsen är dock inte generellt tillämplig, utan kan enbart tillämpas då det kan befaras att en verksamhet eller en åtgärd kan medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön. Båtklubben bedriver dock inte verksamhet som kan medföra någon sådan olägenhet som omfattas av regeln. Det finns inte någon sådan koppling mellan den verksamhet som Båtklubben bedriver och de olägenheter för miljön som Sollentuna kommun beskriver i sitt beslut.

Båtklubben arbetar i och för sig aktivt med att tillse att dess medlemmar följer gällande lagstiftning och vidtar försiktighetsåtgärder. I detta syfte har Båtklubben bl.a. antagit ett antal miljöregler i syfte att informera sina medlemmar om gällande krav. Båtklubben informerar om förbjudna båtbottnfärger och att marken ska skyddas med presenning som uppsamlare av färgrester vid bortskrapning av båtbottnfärg. Färgresterna ska sedan samlas ihop och lämnas till avfallshantering på visst sätt.

Det faktum att Båtklubben ställer ovan krav på sina medlemmar innebär inte att Båtklubben har ansvar för medlemmarnas verksamhet. Någon omedelbar rätt för en båtklubb att tillgripa sanktioner mot en medlem finns normalt inte. Den yttersta sanktionen är uteslutning, men det kräver normalt en medlemsomröstning. Det saknas laglig grund att kräva sådana åtgärder av Båtklubben. Ett föreläggande kan därför inte heller aktualiseras enligt 26 kap. 22 § miljöbalken.

Utöver detta kan inte Sollentuna kommuns beslut leda till någon konkret miljönytta. Sollentuna kommun har enligt sin egen uppgift redan kännedom om de föroreningshalter som gäller på de markområden som används för båtuppställning. Båtklubben vidtar redan ett antal åtgärder för att värna miljön. Det finns inte heller något i ärendet i övrigt som talar för att Båtklubbens antagna regler – eller miljöbalkens regler – inte följs av medlemmarna. Det finns därför inte någon anledning att anta att den båtuppställning som verkställs av Båtklubbens medlemmar medför någon olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Det saknas därmed rättslig grund för Sollentuna kommuns beslut, varför det ska upphävas även av detta skäl.

Beslutet är otydligt och oproportionerligt

Sollentuna kommuns beslut är såväl otydligt som oproportionerligt på ett sätt som inte är godtagbart enligt gällande rätt.

Enligt 26 kap. 9 § stycke 2 miljöbalken gäller att ett föreläggande inte får vara mer ingripande än vad som är nödvändigt i det enskilda fallet. Även i övrigt gäller att kommunal verksamhet inte får ställa mer långtgående krav än vad som medges enligt gällande rätt.

Rättslig reglering vid användande av båtottenfärg

Enligt det regelverk som gäller för båtottenfärg omfattande EU-parlamentets s.k. biocidförordning 528/2012, har Kemikalieinspektionen ansvar för att bl.a. pröva frågor om godkännande av bekämpningsmedel och utveckla register över kemiska produkter och biotekniska organismer, se förordning (2009:947) med instruktion för Kemikalieinspektionen. Mot bakgrund av sitt uppdrag har Kemikalieinspektionen upprättat en tabell som senast uppdaterades den 1 januari 2022 i vilken de båtottenfärger som är godkända på den svenska ostkusten redovisas, dvs. i bl.a. Sollentuna kommun. Risk för påväxt av vattenlevande organismer på båtar med en egenvikt över 200 kg utgör skäl för godkännande av båtottenfärg med olika innehåll på olika platser i Sverige.

En typ av färg skiljer sig dock från övriga. Det gäller färger med tennorganiska föreningar som varit totalt förbjudna sedan år 1989. Ansvaret för dessa båtar och innehållet i färgen ligger dock hos den

enskilde båtägaren och kan vid det här laget enbart avse ett så litet antal båtar (om ens något) att det inte kan motivera den åtgärd som föreläggandet avser. Det innebär att det inte är möjligt för Sollentuna kommun att ställa krav på åtgärder avseende användningen av tillåtna båtbottnfärger så som gjorts i kommunens beslut.

Utöver detta gäller att s.k. spärrfärger är godkända för övermålning av båtbottnfärg som inte annars kan godtas på grund av att de innehåller förbjudna ämnen AFS-förordningen stadgar nämligen att från och med den 1 januari 2008 måste fartyg som kommer in i en hamn i ett EU-land antingen vara utan beläggning med tennorganiska föreningar som fungerar som biocider, eller ha ett andra lager som förhindrar att tennorganiska föreningar kommer ut från det icke-överensstämmande undre lagret av antifoulingfärg. Vidare stadgas att ingen besiktning eller certifiering emotses för fartyg med en längd på mindre än 24 meter, dvs. huvudsakligen fritids- och fiskebåtar.

Kommunens uppfattning kommer därför i direkt konflikt med en bindande EU-förordning. Även detta innebär att de nu aktuella föreläggandena faller utanför den kommunala kompetensen.

Enligt föreläggandet behöver inte mätning ske på båtar för vilka ett saneringsintyg kan uppvisas. Detta utan att det redovisas vad som krävs för att ett sådant saneringsintyg ska anses godtagbart. Enligt vad Båtklubbarna erfar förekommer olika typer av saneringsintyg och de upprättas av olika organisationer, utom avseende fartyg då tillsynsmyndigheten verkställer sådant intyg. Det finns inte heller något lagstöd för vad som ska genomföras inför utfärdandet av saneringsintyg avseende båtbottnfärg. Eftersom sådana saneringsintyg kan utfärdas av olika organisationer utan någon närmre reglering, finns inte någon garanti för att ett sådant intyg är riktigt eller att den sanering som utförts har genomförts på ett miljömässigt godtagbart sätt. Det ska härvid noteras att också Transportstyrelsen är mycket tydlig med att det kan innebära en större hälso- och miljörisk att ta bort gammal färg på fel sätt än att låta den sitta kvar.

Kommunens krav är oproportionerligt

I allmänhet kan det konstateras att vid en bedömning av kommunala beslut ska proportionalitetsprincipen tillämpas och vid denna säkerställa att de beslut som fattas är syftesenliga och inte mer ingripande än nödvändigt.

En proportionalitetsbedömning verkställs i tre steg. I det första steget ska en bedömning ske av om ett ingrepp är ägnat att tillgodose det avsedda ändamålet. I det andra steget ska prövas om kravet är nödvändigt för att åstadkomma det önskade ändamålet eller om det finns mindre ingripande alternativ. I det tredje steget ska en prövning ske av om kravet är proportionerligt i strikt mening. Det innebär att en avvägning

ska göras av om den fördel som beslutet ger för allmänheten står i rimlig proportion till den skada som ingreppet förorsakar den enskilde.

Sollentuna kommuns beslut omfattar krav på mätning och redovisning har ett oklart ändamål. Sollentuna kommun har visserligen redovisat att kommunen har genomfört mätningar som visat att otillåtna ämnen förekommer i marken vid båtuppställningsplatserna för samtliga båtklubbar, men har inte redovisat vilket ändamålet med de nu aktuella mätningarna är. Sollentuna kommun hänvisar inte heller till något samband mellan den båtbottnfärg som förekommer på de olika båtar som ligger för vinterförvaring idag och resultatet vid mätningen av marken. Ändamålet med de mätningar som beslutats i föreläggandet är därmed oklart och Sollentuna kommuns beslut är oproportionerligt redan på denna grund.

När en proportionalitetsbedömning visar att ett krav inte får avsett ändamål, sker inte någon prövning i det andra och tredje steget. Om så ändå skulle ske, skulle prövningen i det andra steget visa att det finns betydligt mindre ingripande alternativ än det som Sollentuna kommun har beslutat. Ett sådant skulle kunna vara att Sollentuna kommun erbjuder samtliga båtägare i kommunen att genomföra mätning av innehållet i båtbottnfärg på kommunens bekostnad i enlighet med den metod som använts i Stockholms kommun och Kalmar kommun. Sådan mätning skulle också kunna ske enbart på äldre båtar. Sammantaget blir slutsatsen att det ingrepp som blir konsekvens av Sollentuna kommuns beslut inte ger och inte heller kan ge en sådan fördel för det allmänna som står i rimlig proportion till den skada som det orsakar den enskilde. Beslutet är oproportionerligt i strid mot gällande rätt och ska därför upphävas även på denna grund.

Beslutet strider mot föreningsfriheten

Båtklubben är en ideell förening och är som sådana skyddade av den grundlagsreglerade föreningsfriheten. Föreningsfriheten kan enbart begränsas i enlighet med 2 kap. 20 – 22 och 24 §§ regeringsformen. En begränsning av föreningsfriheten kan aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den. Föreningsfriheten får enbart begränsas när det gäller sammanslutningar vars verksamhet är av militär eller liknande natur eller innebär förföljelse av en folkgrupp på grund av etiskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande. Någon sådan verksamhet bedrivs naturligtvis inte inom Båtklubben.

Verkställandet av Sollentuna kommuns nu aktuella beslut skulle kräva förändringar i samtliga Båtklubbars stadgar. Sådana mätningar samt fördelningen av kostnaden för dessa inryms inte i de stadgar som beslutats och tillämpas.

Mot bakgrund av att det krav som ställts inte följer av gällande rätt och är oproportionerligt, strider ett krav på stadgeändring hos Båtklubben mot föreningsfriheten enligt 2 kap. 1 § regeringsformen. En sådan olaglig begränsning av föreningsfriheten strider därtill mot den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, Europakonventionen. Sollentuna kommuns beslut ska upphävas även av detta skäl

Tidpunkten då föreläggandet ska ha efterkommits

Sollentuna kommun har beslutat att föreläggandet ska ha efterkommits senast den 1 maj 2022, men har inte förordnat att föreläggandet ska gälla omedelbart även om det överklagas. Till följd av kommunens utformning av föreläggandet riskerar tiden för efterkommande bli mycket kort. Båtklubben yrkar därför i andra hand att tiden för när föreläggandet ska ha efterkommits flyttas fram till åtminstone den 1 maj 2023, eventuellt senare eftersom ett efterkommande av föreläggandet enbart kan verkställas under vinterhalvåret.

Båtklubben har därefter kompletterat sitt överklagande med ett rättsutlåtande av professor Olle Lundin avseende huruvida det överklagade beslutet är förenligt med gällande rätt

Motivering till länsstyrelsens beslut

Miljönämnden har med aktuellt beslut förelagt Båtklubben att mäta klubbens alla målade båtskrov som finn på Tegelhagen med avseende på metallförekomsterna tenn, koppar, zink och bly om man inte kan uppvisa ett saneringsintyg (beslutspunkten 1) samt att redovisa en skriftlig sammanställning av mätresultaten till avdelningen för miljö- och hälsoskydd (beslutspunkten 2).

Båtklubben har överklagat föreläggandedelen, d.v.s. beslutspunkterna 1 och 2.

Vad länsstyrelsen har att ta ställning till är om vad Båtklubben har anfört utgör skäl till att föreläggandet ska upphävas, eller om miljönämndens beslut i dessa delar ska stå fast.

Båtklubben har gjort gällande att beslutet inte omfattas av den kommunala kompetensen.

Det är kommunerna som genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer som utövar tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap. (se 26 kap. 3 § miljöbalken).

I Sollentuna kommun är det miljönämnden som utövar tillsyn i kommunen över miljö- och hälsoskyddet.

Tillsynen ska säkerställa miljöbalkens med tillhörande förordningars syfte. Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten bl.a. på eget initiativ i nödvändig utsträckning kontrollerar att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidtar de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse (26 kap. 1 § miljöbalken).

Vid tillsyn enligt miljöbalken är det den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som är skyldig att visa att de allmänna hänsynsbestämmelserna i 2 kap. miljöbalken efterlevs (se 2 kap. 1 § miljöbalken). En tillsynsmyndighet får förelägga den som bedriver verksamhet som det finns bestämmelser om i miljöbalken att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen (26 kap. 21 § miljöbalken) och den som bedriver en verksamhet som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljö är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen (26 kap. 22 § miljöbalken). En tillsynsmyndighet har också i rättspraxis ansetts kunna förelägga en verksamhetsutövare att till myndigheten redovisa det underlag som kan behövas för att tillsynsmyndigheten ska kunna ta ställning till om - och i sådana fall vilka - åtgärder som ska kan krävas av verksamhetsutövaren (se t.ex. MÖD 2004:23).

Länsstyrelsen anser således att en tillsynsmyndighet i och för sig med stöd av relevanta bestämmelser i miljöbalken har möjlighet att förelägga en verksamhetsutövare att låta genomföra- och ge in resultatet av sådana utredningar som tillsynsmyndigheten behöver för sin tillsyn. Skäl att upphäva föreläggandet med anledning av vad Båtklubben gjort gällande med avseende på att beslutet inte skulle omfattas av den kommunala kompetensen föreligger alltså inte.

Båtklubben har vidare gjort gällande att den varken har rättslig eller faktisk möjlighet att följa föreläggandet och inte är att anse som verksamhetsutövare.

Begreppet *verksamhetsutövare* är inte definierat i miljöbalken, utan frågan om vem som ska betraktas som verksamhetsutövare har överlämnats till rättstillämpningen. I praxis har den som har de faktiska och rättsliga möjligheterna att vidta åtgärder mot störningar och olägenheter som har uppstått till följd av en verksamhet eller åtgärd ansetts som verksamhetsutövare (se t.ex. MÖD 2005:64, MÖD 2010:23 och MÖD 2017:2). Avtal som har ingåtts mellan parter i fråga om ansvaret för en verksamhet kan ge vägledning i frågan om vem som ska anses ha haft faktiskt och rättslig möjlighet att vidta relevanta åtgärder, men det är inte möjligt att avtala bort det offentlighetsrättsliga

verksamhetsutövaransvaret (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 12 februari 2019 i mål nr M 4570–18).

I rättspraxis har en hamnförening, som arrenderar ett område och upplåter platser till båtägare ansetts – då det av arrendeavtalet i fråga tydligt framgick vilket område som arrenderades – ansetts ha faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärder vid störningar och olägenheter där, varvid det var rätt av tillsynsmyndigheten att fatta beslut om att vidta åtgärder för sanering av utsläpp av oljeutsläpp i hamnområdet på hamnföreningens bekostnad (se MÖD 2017:2). Även en fartygsförening som har nyttjanderätt till ett kajområde och som upplåter kajplatser till fartygsägare har ansetts ha ett sådant bestämmande inflytande över den verksamhet som bedrivs i kajområdet att fartygsföreningen ansågs ha faktiska och rättsliga möjligheter att vidta åtgärder vid störningar och olägenheter, varvid fartygsföreningen var rätt adressat för ett uttag av en avgift för tillsyn med anledning av ett oljeutsläpp från en båt i kajområdet (se Mark- och miljööverdomstolens dom den 11 oktober 2013 i mål nr M 10932-12). I ett annat avgörande hade en tillsynsmyndighet förelagt ett bolag som bedrev en gör-det-självtvätthall att tillhandahålla och tillse att dess kunder endast använde godkända tvättkemikalier i tvätthallen. I avgörandet konstaterades det att bolaget som verksamhetsutövare har ett ansvar för drift och funktion av anläggningen samt vilka utsläpp som sker därifrån. Det konstaterades dock att verksamhetsutövarens ansvar inte kan omfatta mer än vad denne har rättslig och faktisk möjlighet att åtgärda och att det inte är bolaget som tvättar bilarna och därmed applicerar produkterna men att föreläggandet delvis avsett sådant som bolaget kan ha möjligheter att åtgärda, nämligen sitt tillhandahållande av tvättkemikalier till kunder (Mark- och miljööverdomstolens dom den 30 maj 2018 i mål nr m 4753–17).

Det har i aktuellt ärende framkommit att Båtklubben tillsammans med fyra andra båtklubbar arrenderar ett område vid Tegelbacken på fastigheten Helenelund 7:5 i Sollentuna kommun. Båtklubben använder området som vinterförvaringsplats för sina medlemmars båtar. I ärendet finns ingen handling som visar vilket område som arrenderas av Båtklubben och vilken eller vilka delar av detta område som klubben låter medlemmarna använda för vinterförvaring av sina båtar. Det har dock inte framkommit annat än att det är klarlagt vilket område som Båtklubben arrenderar och låter medlemmarna använda för båtförvaringen. Det har heller inte framkommit annat än att Båtklubben i och för sig skulle ha en faktisk möjlighet att genomföra provtagning i enlighet med föreläggandet. Länsstyrelsen finner dock att det finns skäl att ifrågasätta om Båtklubben verkligen kan anses ha en sådan rättslig möjlighet efterkomma det aktuella föreläggandet att det ska ställas till klubben. Såvitt framkommit så varken ägs eller tillhandahålls de båtar som föreläggandet avses av Båtklubben, utan det är respektive medlems enskilda egendom. Det är således den enskilde båtägaren som ensamt är rättsligt ansvarig för sin båt, vilket inbegriper att vidta åtgärder avseende

densamma som val av båtottenfärg och att vidta undersökningsåtgärder gällande båten. Även om båtarna finns uppställda på den båtuppställningsplats som tillhandahålls genom Båtklubbens försorg till de enskilda medlemmarna, innebär inte det att det även då föreligger en rätt för Båtklubben att vidta de förelagda undersökningsåtgärderna, må vara att det skulle finnas metoder varigenom dessa skulle kunna genomföras utan att lämna särskilda spår eller märken på båtarna. Länsstyrelsen finner således att Båtklubben saknar rättslig möjlighet att följa det aktuella föreläggandet. Med bifall till överklagandet, ska beslutet om föreläggande därmed upphävas.

Bestämmelser som länsstyrelsens beslut grundas på

Enligt 9 kap. 1 § miljöbalken (1998:808) avses med *miljöfarlig verksamhet*

1. utsläpp av avloppsvatten, fasta ämnen eller gas från mark, byggnader eller anläggningar i mark, vattenområden eller grundvatten,
2. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för människors hälsa eller miljön genom annat utsläpp än som avses i 1 eller genom förorening av mark, luft, vattenområden eller grundvatten, eller
3. användning av mark, byggnader eller anläggningar på ett sätt som kan medföra olägenhet för omgivningen genom buller, skakningar, ljus, joniserande eller icke-joniserande strålning eller annat liknande.

Det anges i 2 kap. 2 § miljöbalken att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Det anges i 2 kap. 3 § miljöbalken att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Dessa försiktighetsmått, anges det, ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Med *olägenhet för människors hälsa* avses enligt 9 kap. 3 § miljöbalken en störning som enligt medicinsk eller hygienisk bedömning kan påverka hälsan menligt och som inte är ringa eller helt tillfällig.

Det följer av 2 kap. 7 § miljöbalken att kraven i bl.a. 2 och 3 §§ gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem, samt att vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av

skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Det anges i 2 kap. 1 § miljöbalken att vid tillsyn enligt miljöbalken är alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skyldiga att visa att de förpliktelser som följer av detta kapitel iakttas. Detta gäller även den som har bedrivit verksamhet som kan antas ha orsakat skada eller olägenhet för miljön.

Enligt 26 kap. 1 § miljöbalken ska tillsynen säkerställa syftet med miljöbalken och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

Med tillsyn avses att tillsynsmyndigheten ska

1. på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken följs samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse,
2. underlätta för en enskild att fullgöra sina skyldigheter enligt de handlingsregler som avses i 1 genom information och liknande verksamhet, och
3. fortlöpande bedöma om villkor för miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd är tillräckliga.

Det anges i 26 kap. 3 § första och tredje styckena miljöbalken att tillsynen utövas av Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, försvarsinspektören för hälsa och miljö, länsstyrelsen, andra statliga myndigheter och kommunerna (tillsynsmyndigheter) enligt föreskrifter som meddelas av regeringen, samt att varje kommun genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer utövar tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddet enligt 9 kap., med undantag för sådan miljöfarlig verksamhet som kräver tillstånd, och över avfallshanteringen enligt 15 kap.

En tillsynsmyndighet får enligt 26 kap. 9 § miljöbalken i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas, men mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Det anges i 26 kap. 21 § miljöbalken att tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i denna balk eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

Det anges i 26 kap. 22 § miljöbalken att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana

undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen. Detsamma gäller den som upplåter en byggnad för bostäder eller för allmänna ändamål, om det finns skäl att anta att byggnadens skick medför olägenheter för människors hälsa.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga 1 med överklagandehänvisning.

Beslutande

Beslutet har fattats av länsjurist Johan Erlandsson.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

Klagande

Edsvikens Segelsällskap
Box 161
191 23 Sollentuna

Ombud: Advokat Stefan Sandén
Karl Dahlgrensgatan 51
582 28 Linköping
stefan.sanden@soasanden.se

Advokat Charlotte Brunlid
Advokatfirman DLA Piper Sweden KB
Box 7315
103 90 Stockholm
charlotte.brunlid@se.dlapiper.com

Övriga

Miljö- och byggnadsnämnden i Sollentuna kommun
Turebergs torg 1
191 86 Sollentuna
mbn@sollentuna.se

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Stockholm antingen via e-post; stockholm@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Stockholm, Box 22067, 104 22 Stockholm.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, stockholm@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 10 00. Ange diarienummer 7398-2022.